

Scientia Sanctorum

Collecta Ex Meditationibus Ludovici De Ponte, Joannis Busaei, Joan. Suffren, Juliani Hayneufve, Et Antonii Gaudier, &c. E Societate Jesu, In Dominicis, Festa & ferias totius Anni digesta. Cum Indicibus duobus. I. In singulos dies. II. Ad Exercitia Spiritualia

Puente, Luis de la

Dilingæ, 1685

III. Pars Medit. De vita Christi à Baptismo ad Passionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60561)

PARS TERTIA MEDITATIONUM.

*DE VITA ET DOCTRINA
Christi à Baptismo ad Passionem.*

INTRODUCTIO AD
Meditationes tertix partis.

De duplici vita, Activa, & Contemplativa.

Spiritualis vita constat partim exter-
nis actionibus, & dicitur activa,
partim internis, & vocatur con-
templativa. Cum utraque jun-
guntur, efficitur vita mixta, quam Christus
tenuit & exhibuit. Ambæ sunt in Maria &
Martha sororibus adumbratæ, de quarum of-
ficijs & proprietatibus aliquid præmittendum
est in usum meditationum sequentium.

CAPUT PRIMUM.

De actionibus vite activa.

Obse-
quia vi-
tæ acti-
væ.

Luc. 10.
38.

Infinuatur in Martha, de qua S. Lucas. *In-
gressus est Jesus in quoddam castellum, &
mulier quadam, Martha nomine, excepit illum*
in

in domum suam. Quibus verbis significantur tria obsequia vite activæ. Primum est, ut præparetur Christo domus, quod fit tribus modis. 1. Ut mundetur tota, videlicet à peccatis. Quoniam *in malevolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis.* Huc pertinent opera pœnitentiæ. 2. Ut reddatur tranquilla, & absque tumultu, quo possit hospes quietem capere. Id perficitur compressis, & mortificatis passionibus appetitus. 3. Ut ornetur, utique virtutum moralium ferventi studio, & exercitatione.

1.
Præparatio.
Sap. I. 4.

Secundum obsequium est, excipere Christum hospitio in pauperibus, sicut Martha excipiebat illum in seipso cum discipulis suis, exercendo in pauperes opera septem misericordiæ corporalis, de quibus Christus. *Quam diu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis.*

2.
Elemosyna.

Mat. 25.
40.

Tertium est, præparare Christo hospitium in aliorum etiam animis, quod fit per opera misericordiæ spiritualis, perque ministeria docendi, concionandi, confessiones audiendi, & Sacramenta administrandi. Hoc erat munus discipulorum, quos præmittebat Christus in omnem locum, quo erat ipse venturus.

3.
Zelus animarum.

Luc. 10.
11.

CAPUT II.

De actionibus vite contemplativa.

Expressimuntur in Magdalena sorore Marthæ.
P 2 Et

Luc. 10.
39.

Et huic erat soror, nomine Maria, qua etiam sedens secus pedes Domini, audiebat verbum illius. Hoc est præcipuum contemplativæ: sorores sunt, quia ab eodem Patre Deo genitæ, sed prior Marthâ, quæ Deo hospitium parat, tum Magdalena, quæ jam domi excepto fruitur. Huic conveniunt ista. 1. Magdalena propinquior est Christo, quippe inhærens pedibus ejus. Martha autem causâ ministerij per domum discurrit. *Accedite ad Deum, & illuminamini.* 2. *Sedet*, nempe quiescit, absque

1.
Affidere.

Psf. 45.

11.

Psf. 84. 9.

3.

Ad pedes.

1.

2.

3.

4.

Deut. 33

3.

IV.

Audire
Jesum
variè.

distractioe, uni rei intenta, sepositis curis omnibus, atque internis potentijs, sensibûsque omnibus collectis, pacatisque affectibus. *Vacate & videte, quoniam ego sum Deus. Audiam, quid loquatur in me Dominus.* 3. *Ad pedes* manet inde affectus hauriens salutare, qui per pedes significantur. Primò *humilitatis*, cum recumbit in novissimo loco, deinde *reverentia* erga Christi majestatem, quam recognoscens demittit sese. Tertiò, *subjectionis*, paratam se ad obsequium illo situ profitens. Quartò, *imitationis*, vestigijs Christi insistere cupiens. Talibus contingit illud. *Qui appropinquant pedibus ejus, accipient de doctrina illius.* 4. Audit verbum, & huic rei præcipuè contemplativa intendit; audit autem, vel sacros & pios libros legendo, vel spirituales magistros & cohortationes avidè excipiendo, vel meditando, & cum Deo colloquendo, vel denique per intuitum contemplationis veluti spectando divinam veritatem. In quem actum maxi-

mè

mè convenit auditio, nam hæc fit absque nostris ratiocinationibus, per illapsam doctrinæ in interiorè auditum. Sic Paulus *audivit arcana verba*, & Christus ipse: *Quacunque audivi à Patre meo, nota feci vobis.* Ita anima per contemplationem excipit divinas illustrationes & sensus, nullo labore, magno gustu suavitatis, & *suscipit*, quod optat S. Iacobus, *in mansuetudine insitum verbum, quod salvat animas suscipientium.*

2. Cor. 13

4.

Ioan. 15.

15.

in Iac. 1.

22.

CAPUT III.

Vita activa opus habet contemplatione.

ID apparet in Martha, quæ satagens circa frequens ministerium, stetit & ait: Domine non est tibi cura, quòd soror mea reliquit me sola ministrare? dic illi, ut me adjuvet. Sanè contemplatio debet adjuvare actionem, ut hæc cum devotione & suavitate perficiatur. Quare Martha stetit aliquantulum intermittens actionem. Queritur autem amanter de subsidij defectu à sorore; per hoc volens impetrare à Domino auxilium contemplationis. Iube, inquit, & confestim fiet. *Mitte de celis, & à sede magnitudinis tue spiritum sapientia, ut mecum sit & mecum laboret: & sciam, quid acceptum sit apud te, hoc est, ut tibi placere possim in actione mea.* Sunt quidam ex occupatis in actione, qui queruntur quodammodo de ipso Deo, quasi ab ipso deserantur, nulla

1.

Cõtem-

platio

adjuvet

actionẽ.

Sap. 9.

10.

2.

Contẽ-

platio-

nis de-

fectum
querun-
tur.

3.
De con-
templa-
tivisma-
lè judi-
cant.

1.

2.

la quiete ad respirandum concessa, quasi culpa actionis fiat, quòd destituantur fructu contemplationis. Qui quidem, si humilitatem colerent, in magno beneficio ponerent, quod in Dei gratiam sese totos impendere liceret sanctis actionibus, atque ea ratione donum contemplationis obtinerent, quod modò avertunt à se per superbam querimoniam, & fortè simulatam, qua tegere volunt & excusare tepiditatem suam in studio contemplationis. Alij autem queruntur de contemplativis, quasi otiosis & Ecclesiæ Dei nihil conferentibus, sed planè inutilibus, quo in judicio multùm peccant. Primò, quòd velint omnes eandem inire viam secum, quasi una tantùm sit ad perfectionem contendendi. Deinde errant, quòd otiosos existimant, qui Deo toti vacant, & inertiles, quorum orationibus plurimùm juvatur Ecclesia, & illi ipsi, qui proximis dant operam. Quare Dominus Magdalenam defendit, quæ otiositatis arguebatur à sorore. Agat igitur gratias Deo unusquisque pro sua vocatione, in eaque se perficiat, deque aliorum bono gaudens, faciat illud sibi proprium.

CAPUT IV.

De moderanda actione.

Nimiam sollicitudinem coarguit Dominus, quãdo Marthæ dixit. *Martha, Martha sollicita es, & turbaris erga plurima.* Hujus verò inquietu-

quietudinis causa est triplex. Prima est naturæ conditio, ex qua quidam sunt ita animo inquieti, ut se colligere non valeant, ideóque a-

1. Inquietudo naturæ.

mant distractiones. Alij autem sunt pacati, facilesque ad collectionem sui. Sicut autem hos charitas, cùm opus est, ad actionem provocat, ira illos frænare debet, & ab effusione cohibere timor spiritualium damnorum inde provenientium, & spes de virtute gratiæ Dei eos ad connitendum confirmare.

Secunda causa est zelus indiscretus, atque defectus experientiæ, unde fit, ut omnia complecti velint, & ubique adesse. Sic Dominus redarguit sollicitudinem Marthæ circa plurima. Corrigendus est error iste, & suum cuique rei tempus dandum, juxta illud *Sapientia scribæ Eccl. 28. in tempore vacuitatis, & qui minoratur actu, sapientiam percipit.* Hoc est, vir sapiens captat otium suo tempore, & vacat à curis, & per diminutionem, sive cessationem ab actione intendit sapientiæ acquirendæ.

2. Defectus judicij.

Tertia est causa, ab amore sui ipsius, quo fit primum, ut in res proprias nimio amore feramur, atque ita effundamur foras supra modum: deinde impulsu vanæ gloriæ sæpe urge-

3. Amor sui nimius. Impetuus. Indiscretus.

mur ad multa aggredienda, & prosequenda, non obstante proprio spiritûs detrimento. Denique, per indiscretionem, non æstimantes, quid expediat, tum licere videatur, contra Pauli documentum. *Omnia mihi licent; sed non omnia expediunt.* Quidquid ergo speciem ali-

1. Cor. 6. 12.

232 *Introd. ad Med. III. Partis.*
quam boni habet, sine delectu suscipitur,
quod est inconveniens.

CAPUT V.

*De uno necessario, quod est proprium
vite contemplativa.*

HOc unum commendavit Christus in Ma-
gdalena. Porro UNUM est necessarium.
Huc spectat vita contemplativa, ubiq; renuens
pluralitatem, amans unitatem. Primò in usu
rerum temporalium, ex quibus studet quàm
paucissimis uti. *Habentes alimenta & quibus
tegamur, his contenti simus.* Multum id
confert ad quietem cordis, & singulariter id
sectati sunt viri contemplativi, & quo parcius
istis utimur, liberalius à Deo donamur spiri-
tualibus bonis. Secundò requiritur *unitas in-
tentionis*, quæ debet esse gloria Dei, & quæ ad
illam per se diriguntur, uti est præcipue salus
nostra. Quidquid non huc refertur, extra u-
num est, si vel totum mundum lucrifaciam.
Huc spectat etiam *Unitas*, quâ sumus *unum
corpus, & unus spiritus cum Christo, & una
est omnium fides, unum baptisma, una spes vo-
cationis, unus Dominus, unus Mediator, unus
Deus, & Pater omnium.* Quare detestabor
quæcunque me ab hac unitate corporis Chri-
sti, quod est Ecclesia, quocunque modo ab-
ducunt, aut divellunt. Tertia est, *unitas fa-
cultatum animæ, & actionum; quæ in unum
colli-*

1.
Unitas
parsimo-
niæ

1. *Tim.*
6. 8.

2.
Inten-
tionis.

Eph. 4.
4.

3.
Unitas
faculta-

colliguntur, quando sic in potestate sunt, ut nihil obstrepant, aut avertant animam contemplantis ab unione cum Deo per contemplationem & amorem; sed potius cooperentur suo modo, atque subserviant.

tum animam.

CAPUT VI.

De praestantia vite contemplativa.

Commendavit illam Christus illis verbis: *Maria optimam partem elegit, qua non auferetur ab ea.* Ubi est notandum, quod ait Mariam elegisse. Nam, etsi Deus inspirator esse debet suscipiendi vitae genus, praesertim tam eximium: homo tamen ipse obsequitur vocanti, & cooperatur.

Gratia & libertas principia status.

Vocat autem *optimam partem*, quo praefert eam vitae activae, nam conjungit magis hominem summo bono, similioresque Deo facit & Angelis, perficiendo ipsam secundum nobilissimas potentias rationales, intellectum & voluntatem, atque istas per actus omnium excellentissimos; nempe contemplationem primae veritatis, & amorem summi boni, à quibus actibus deinde provenit amor proximi, & fervor, atque devotionis sensus in operibus bonis perficiendis.

Addit porro Dominus: *qua non auferetur ab ea.* Nam quos Deus semel ad eam vitam vocavit, vult in ea permanere, nec ullis ob-
I. In statu confer-
I. ab in-
I. vat.

2.
Non im-
pedit.
Cant. 2.
7. *Ec.*
3. 5.
2.
Nunquã
aufert.
*De Ci-
vit. in
fine.*

stituto revocari. Deinde vult, ut à consuetis
ejus vitæ exercitationibus, per tempora distri-
butis, nullo modo patiantur se impediri, aut
distrahi, quovis alio prætextu meliorum. Nam
in ipsos dicitur, sponso, *Ne suscitatis, nec evi-
gilare faciatis dilectam, donec ipsa velit.* Voleat
autem, quando id esse voluntatis divinæ, ex
obedientia intelliget. Denique Deus nun-
quam auferet hanc partem ab eo, cui semel
contulit, sed eandem perficiet in æternitate,
ubi cessante actione toti Deo vacabimus, a-
mabimus, & laudabimus, ut dicit Augustinus.

CAPUT VII.

De vitæ mixtæ excellentia.

MIxta est, quæ contemplationi addit actio-
nem, cujus vitæ mixtæ respectu con-
templativam solam Dominus vocavit *partem*,
quia non est totum bonum. Hanc Christus
expressit, deinde Ioannes Baptista, Apostoli,
Doctores Ecclesiæ, aliique viri sanctissimi secu-
ti sunt. Significata verò est in *scala Jacob*, per
quam *Angeli ascendebant & descendebant.* U-
tique homines Angelis similes, modò ad cæ-
lum per contemplationem se attollentes, mo-
dò se ad terram demittentes, causâ proximos
juvandi per opportuna ministeria. Et quam-
vis ista perfectio videatur esse paucorum, ut
ait Cassianus; tamen ipsa contemplatio amor-
que divinus, dum proximi charitatem accen-
dit,

Gen. 28.
12.

Collat.
19. c. 9.

dit, ad actionem instigat. Intelligit enim opus esse Deo gratissimum, cooperari Christo in lucro animarum faciendo, proque ipsis vitam ipsam fundere, paratum esse. Cæterum sicut Martha indiget Magdalenæ subsidio, ita vicissim pulchra Rachel (quæ etiam contemplativam designat) invidet Liæ lippienti, sed fæcundæ (quæ est activa) clamâtque. *Damihi liberos, alioquin moriar.*

Contemplatio ad amorem proximi pellit. Gen 30. 1.

Quamobrem Dominum obsecrabo, ut Marthæ obsequium pariter & Mariæ otium tenere valeam, neque me sollicitudo Marthæ nimia à quiete Magdalenæ distrahat, vel hujus studium avocet à subsidio proximis ferendo.

Oratio.

CAPUT VIII.

Quomodo Christus utramque vitam excellenter conjunxerit.

NOctem contemplationi, diem actioni tribuebat; quod significat Lucas: *Exijt in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei.* Circa quæ verba considerare possumus Christi contemplationis modum, ad imitandum.

Luc. 6. 12. 1. Christi oratio.

I. Accedebat paratus, sepositis distrahentibus, nam eligebat locum à strepitu semotum, montem, tempus quietissimum noctis, & solus secedebat. 2. Diu orationem producebat, ut, qui in illa pernoctabat. Ac ille momento in Deum assurgebat, nos autem non nisi multa col-

1. Cum præparatione. 2. Longa.

ta colluctatione obtinere possumus benedictionem, sicut Patriarcha Iacob. Et propterea dicitur: *Melior est finis orationis, quam principium*: quia tandem post multam instantiam, & conatum efficimur compotes alicujus caelestis lucis, & consolationis, quare debemus orationem producere. 3. Oratio ipsa Christi erat perfecta, nam ait: *Pernoctabat in oratione Dei*. Phrasi autem Scripturae res quæpiam dicitur Dei, quòd sit in eo genere excellentissima, qualis oratio à Jeremia describitur: *Sedebit solitarius, & tacebit: quia levavit se super se*.

II. Præterea universa oratio dici potest, Dei, quòd ex omni parte Deum respiciat. 1. Debet à Spiritu Sancto inspirari, qui idcirco dicitur pro nobis postulare. 2. In Deum solum debet esse intenta, alijs curis seclusis. *Introibo in potentias Domini: Domine, memorabor justitiae tuae solius*. 3. Summa petitionum debet esse honor Dei, & ejus impletio voluntatis. 4. Effectus est unio cum Deo, & transformatio in illius similitudinem. Oratio itaque perfecta verè appellatur Dei, qualis in primis oratio fuit Christi Domini.

III. Ab hujusmodi contemplatione Christus prodibat ad actionem: sed & inter actionem miscbat contemplationem, velut cum in patrandis miraculis orabat Patrem, quod etiam fecisse tacitus, quando non memoratur aperte orasse, credendus est: & fecit, ut doceremur similiter, contemplationem eodem tempore

pore cum actione jungere, non solum eam
præmittere: sicut hortatur Ieremias: *Leve- Thren. 3.*
mus corda nostra cum manibus ad Dominum 41.
in celos. Cum manibus, inquit, & inter ope-
randum.

Porro Christi actio per tempus prædicatio-
nis ejus maximè enituit, in concionibus, ex-
emplis, & miraculis, quæ omnia fuerunt exi-
actio-
mia, circa quæ versatur tertia pars meditatio-
num. 4.

MEDITATIO I.

Vita Præcursoris.

PUNCTUM PRIMUM.

AB infantia degit in deserto, ubi quatuor
imprimis præluxit virtutibus, quæ sunt co-
lumnæ perfectionis. I. Asperitas vitæ, habe-
bat vestimentum de pilis camelorum, & zo-
nam pelliceam circa lumbos suos: esca autem
ejus erat locusta, & mel sylvestre, & haud du-
biè, non dissimile cubile & lectus, antrum, &
nuda humus: ferebátque omnes cæli mole-
stias, æstum, imbres, frigusque patienter. Nec
hæc ob delicta præterita, cum fuerit ab utero
sanctificatus; sed ad vitandas etiam leves cul-
pas, carnemque spiritui subigendam, utque
idoneus fieret divinis percipiendis, quæ ordi-
nariè non nisi talibus sui victoribus commu-
nicantur. Ita studebo imitari quoad licebit,
&

I.
Pœnitē-
tia cor-
poralis.

&

& offerre me hostiam vivam, sanctam, Deplacentem; præsertim quia ad satisfactionem pro multis peccatis mihi est mortificatio carnis necessaria, non tantum ad disponendam animam divinis influxibus. Et tandem, quia

- Mat. 11. 8.* qui molliter vestiuntur, in domibus Regum sunt. 2. Negotium per id tempus illius fuit assidua oratio & contemplatio, implente illud *Oratio. Osea 2. 14.* Domino circa Ioannem: *Ducam eam in solitudinem, & sibi loquar ad cor ejus.* Unde divinis illustrationibus supra omnes Patriarchas & Prophetas donatus est, atque ineffabilibus suavitatibus delibutus. Et merito, ut qui ita se omni abdicaverat prorsus consolatione terrena, Nempe ad montem myrrha, & mortificationis contendere oportet, ut ad thuris collem perveniat. 3. Excelluit fortitudo & constantia in tam diuturna militia. Nec enim dubium, quin à Sathana frequenter & graviter fuerit appetitus, quando ipsum Christum post quadraginta dierum solitudinem sic est ille aggressus: *Delectatur enim cibus electis, & fiduciam habet, quòd Jordanis ipse fluat in os ejus: tantum præsumit.* 4. Cordis puritas, vel à minimis labe-
Hab. 1. 16. culis, & studium proficiendi semper: de quo dicitur: *Puer autem crescebat & confortabatur spiritu.* Quare in eum maximè illud conveniebat. *Beatus vir, cuius est auxilium abs te, ascensiones in corde suo disposuit, ibit de virtute in virtutem, donec videatur Deus Deorum in Sion.*
Luc. 1. 80. Insistam hinc vestigijs, ut crescam sicut matutina lux usque ad perfectam diem;

PUNCTUM II.

ÆTate jam provecta, prædicare aggredi-
 tur. 1. Id agit Spiritus Sancti impulsu, ^{1.} Concio-
 cuius ductu antea latitaverat: nam solet Spi-
 ritus, quos ad perfectionem provexit, ad alios ^{nes ex}
 quoque perficiendos inducere, ad parandam ^{Spiritus}
 Domino plebem perfectam. Sed & qui in cel-
 lam vinariam introductus fuerat, exstimulante ^{S. im-}
 charitate, alios quoque ad dilecti sui amorem ^{pulsu.}
 inflammare gestiebat. 2. Attemperabat præ-
 dicationem suam auditoribus. In protervos ^{2.} Accom-
 Phariseos & Saduceos hæreticos terribilis, ut ^{modatæ}
 Elias: *genimina vocans viperarum*, & extrema ^{audito-}
 intentans: at in plebem, publicanos, & milites ^{ribus.}
 benignus, apta singulis præbens documenta. ^{Mat. 3.}
 Prædicationis argumentum præcipuum fuit ^{3.}
 pœnitentia, ad quam inducebat, tum ^{De pœ-}
 spe, quòd regnum cælorum appropinquaret, ^{nitentia.}
 tum metu se veri iudicij, securi jam ad radi-
 cem arboris admota, & ventilabrum jam Deo
 versante, ad purgandam aream & triticum à
 paleis segregandum. 4. Fructus prædicatio-
 nis sequebatur magnus, magni ad eum concur- ^{4.} Fructus.
 sus fiebant hominum, qui confitentes pecca-
 ra sua, ad baptismum pœnitentiæ se offerebant.
 Atque id totum nullo patrato miraculo: tan-
 tum valet sanctimonix exemplum. O, deus
 Ecclesiæ suæ Deus multos ejus efficacitatis!

PUN-

PUNCTUM III.

1.
Humili-
tas.

2.
Christi
exaltat.
Luc. 3.
16.

Habitus est pro Christo à populo, quod ubi coniecit Ioannes, refragatus est: in quo eluxit insignis humilitas. 1. Quòd nec ob severissimam vitæ rationem, nec ob tantæ eximias virtutes, nec demum ob tantum populi plausum, conceptamque de ipso opinionem, sibi ipsi placuerit. 2. Quòd non dissimulavit rem, sed Christo gloriam dedit, se verò abiecit. *Ego baptizo vos aquâ: venit autem fortior me, cuius non sum dignus solvere corrigiam calceamentorum eius, ipse vos baptizabit Spiritu Sancto & igne.* Ubi etiam baptismum suum extenuat, Christi autem magnificat, cum nos extenuemus bona aliena, effera-
mus propria.

MEDITATIO II.

Testificatio Joannis Baptista de Christo.

Non populus tantum, sed primores etiam dubitare cœperunt, num esset Christus? *Io. 1. 19. quare miserunt Sacerdotes & Levitas, ut interrogarent: tu qui es?* in Responso quatuor heroicis demissionis actus exercuit.

PUNCTUM PRIMUM.

Actus
humili-
satis,

Confessus est: *quia non sum ego Christus.* Hic est primus actus præcisè & promptè amoliri à se, quod non erat; & deferre ei, cuius

cujus erat. Affectatio divini honoris deiecit ^{1.} Dei glo-
Luciferum, & primos parentes exturbavit, ^{riam}
quosdam etiam potentes mortalium hæc in- ^{quærit.}
sania invasit. Contra servavit Angelos, qui
eam respuissent, & Christi Apostoli vehemen-
ter averfati sunt omnem speciem delati sibi
ejusmodi honoris. Calliditas fuit Sathanæ, ut ^{Callidi-}
Joannem, quem alijs machinis labefactare ne- ^{tas Sath.}
quiverat, excellentiæ supra humanam, delatio-
ne caperet. Sic aliàs agit, ut justis majora quæ-
dam supra meritum atque virtutem deferan-
tur, ut evedtos præcipitet, quod, qui in humi-
litate fundati sunt, cavent, sequentes illud:
Quantò major es, humilia te in omnibus. ^{Ecc. 3.}

PUNCTUM II.

Secundò interrogatur: *Elias es tu?* Respon- ^{2.}
det: *Non sum.* *Propheta es tu?* *Non sum.* ^{Debitū}
respondet. Poterat Eliam Prophetam se fateri, ^{honorē}
sicut vocatus est à Christo: at humilis non ^{fugit.}
tantum indebita respuit, sed debita etiam,
quando salva veritate potest, à se amolitur, in-
dustrius in hoc: sicut superbi contra in deri-
vandis ad se titulis & honoribus sunt ingenio-
si. Hic est alter humilitatis actus; & respondet
præcisè: *Non*, ne involutum responsum re-
linqueret suspicionem.

PUNCTUM III.

Tertia quæstio: *Quis ergo es?* *Ego vox cla-* ^{3.}
mantis in deserto. dirigite viam Domini, ^{In Deum}
sicut dixit Isaias. Non jactat genus, parentes, ^{omnia}
lacer- ^{derivat.}

sacerdotium, ut quidam solent de suis gloria
 ri: *Vocem* autem se dicit, quo significat mu-
 nus quoddam sibi demandatum Præcursoris
 sed ita humiliter, ut quicquid est, alterius se esse
 insinuet, nimirum Dei, per ipsum tanquam
 vocem loquentis. Hic est tertius humilitatis
 actus, ut quando bona nostra cogimur aperire,
 quàm demississimè id fiat, ac in Deum
 deriventur. Porro Ioannes erat vox, & ver-
 bo, & exemplo, ad Christum omnes vocans.
 Talis sim.

PUNCTUM IV.

4.
 Publicè
 se depri-
 mit.

Quarta quæstio: *Quid ergo baptizas, si
 non es Christus, neque Elias, neque Pro-
 pheta?* Perstringitur Ioannes, quod usurparet
 sibi munus baptizandi; ipse autem se non tue-
 tur, in Deum authorem referens suum baptis-
 mum, qui est quartus humilitatis gradus, sed
 pergit abjicere se, dicens: *Ego baptizo in a-
 qua, medius autem vestrum stetit, quem vos
 nescitis, ipse est, qui post me venturus est, qui
 ante me factus est, (mihî prælatus) cuius ego
 non sum dignus, ut solvam ejus corrigiam cal-
 ceamenti.* Idem testificatur, quod antea apud
 plebem, Christo dans honorem; nunc maxi-
 mè, quando solemniter ex parte magistratum
 interrogatur, ut illis innotescat Christus, ipse
 autem pro indigno illius servo habeatur. Re-
 ctè Christus Ioannem dixit non esse arundi-
 nem vento agitatam, quippe eandem semper
 confessionem de Christo confessus est, nun-
 quam

Humilis
 stat im-
 mobilis.

quam vanitatis vento transversum impulsus.
Talis est humilis, qui tanquam terræ moles super nihilum suum firmiter fundatus est.

MEDITATIO III.

Christus baptizatur. Matth. 3. Marc. 1.
Luc. 3.

PUNCTUM PRIMUM.

CHristus aggressurus opus suum, valedicit valedi-
Matri mœrenti de abitu, sed gratulanti, cit Matri
ob appropinquantem Redemptionem Israël; *Christus*
profectusque ad Jordanem, inter publicanos
& peccatores baptizandum se offert Ioanni. Fa-
cti hujus causæ fuerunt. 1. Ad humilitatis ex- *Cur ba-*
emplū, quæ est optima præparatio, ad aggredie- *pticeret*
dum magna, juxta illud: *Et mittes, quod salvatū* *Christus.*
fuerit de Juda radicem deorsum, ut faciat fructū *1.*
inrsum. 2. Ut baptismum Ioannis tacto suo *Isa. 37.*
probaret, sicut & circumcisionem, dum ei se *31.*
subjecit. Sic Christi legem consiliaque osten- *2.*
dimus nos maximè probare, si ea impleamus.
3. Ut sanctificaret aquas in lavacro regenera- *3.*
tionis.

PUNCTUM II.

Ioannes, qui Christum de facie non nove-
rat, revelante tunc Spiritu Sancto, ipsum *Joannis*
agnovit. Quis gaudij sensus in pectore Bapti- *gaudiū.*
stæ! illo etiam major, quo *exultavit in utero*

Q 2

ad

Humili-
tatis &
obediē-
tiæ con-
junctio.

ad presentiam Domini sui. Quis effectus reve-
rentiæ & submissionis! Unde ait: *Ego à te de-
beo baptizari, & tu venis ad me.* Profundè
scilicet penetrabat, quis Christus, quis ipse.
Ita tu, cùm venit ad te in Evcharistia. IESUS
autem respondit: *Sine modo, sic enim decet
nos implere omnem justitiam.* Nos inquit, &
me, & te decet, me quidem per humilitatis
opus, te verò per obediētiæ, baptizando me,
quod à te requiro. Omnem inquit justitiam,
quippe humilitate & obediētia continetur
omnis perfectio sanctitatis. Paruit Ioannes,
non excusans, ut Petrus lavari: at quâ reveren-
tiâ & sensu baptizavit puritatem?

PUNCTUM III.

Christus
exaltatur
triplici-
ter.

1.
Cæli a-
pertione

Marc. 1.
15.

Ioan. 1.
18.

Act. 7.
56.

2.

CHRISTUS in actu tantæ humiliationis exalta-
tur & clarificatur à Patre æterno triplici
indicio. 1. Nam baptizatus confestim ascen-
dit de aqua: & ecce *aperti sunt ei cæli*, ei, in-
quam, in gratiam ipsius, ut sic ostenderetur
eum de cælo venisse. Deinde per ipsum ape-
riendos quoque nobis, & verum esse, quod
Baptista, inducens ad pœnitentiam, prædica-
bat: *Appropinquare regnum Cælorum.* Mar-
cus ait, quòd vidit cælos apertos: quippe
Christo patebant arcana omnia cælestia, & per
ipsum nobis aperienda erant. *Qui enim est in
sinu Patris, ipse narravit*, ut ait Ioannes. Un-
de & Stephanus vidit cælos apertos, in terra exi-
stens, idemque illis contingit, quorum con-
versatio in cælis est. 2. *Descendit Spiritus S.*

corporali specie, sicut columba in ipsum. Per Spiritus S. descensu.

hoc significata primum est septiformis gratia Isa. 11. 2.

Spiritus Sancti, quæ super florem Jesse ab ipsius conceptu requievit, & venit in columbæ specie, ad innocentiam Christi testificandam: tametsi ut peccator baptizari voluisset. Deinde

in signum, uti columba missa à Noë, & cum oliva rediens, quod per Christum mundus ab eluvione peccatorum eximendus foret. Et tandem, quod more columbæ fecunda foret Christi gratia, innumeris hominibus ex aqua & Spiritu S. regeneratis, qui ipsi una forent columba, una sponsa Christo Domino. 3. Et ecce

Gen. 8. 11. vox de calis, dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui. Singula verba perpendenda sunt: Hic, qui mortalis, qui in speciem peccator, quem columba ostendit, est Filius meus, non adoptione, sed natura, non regeneratus ex aqua, Sed ex utero meo ante Luciferum genitus, in splendoribus Sanctorum, lumen de lumine, Deus de Deo. Dilectus, proinde non ut alij justus, sed unicè ac singulariter, imò infinite; quâ Deus: sed & dilectus unicè, quâ homo: quia facit, quæ mihi placita sunt semper. In quo ita complacui, ut nullus mihi alius placere possit, nisi per ipsum, & propter ipsum, si illius imagini conformatus sit.

3. Vocis emissione

Ps. 109. 3. Symbolo:

SS. Trinitas.

In isto actu manifestari cœpit sublime mysterium Trinitatis divinarum personarum, pro qua manifestatione gratias agam, tanquam pro singulari beneficio.

Q 3

PUN-

PUNCTUM IV.

Sacra-
mentum
Baptis-
mi.
P. 3. q.
66. a. 2.

Quòd Christus suum tunc baptismum insti-
tuerit, ut putat S. Thomas, certè indica-
verit, qui in nomine apparentium ibi divina-
rum personarum conficitur; & effectus illos
tres habet, ut cælum aperiat, Spiritum Sanctum
ejusque dona conferat, & filios adoptionis effi-
ciat, cælesti Patri gratos & dilectos. Gratias
pro tam singulari & insigni beneficio agam, ex
corde deprecans ne à tantis bonis semel accep-
tis excidam. Non abs re credi potest, quòd
Christus suo vicissim baptisimo Baptistam Joan-
nem abluerit, votum ejus implendo, quando di-
xerat: *Ego à te debeo baptizari*: & exultavit
procul dubio, novâ auctus gratiâ, donisque.

Ma. 3.
14.

PUNCTUM V.

Oratio-
nis effi-
cacia.
Act. 10.
11.
Act. 1.
14.

Quòd Lucas ait: *Christo baptizato & oran-
te, apertum est cælum, & descendit Spiritus
Sanctus*. Quo docemur efficaciam orationis,
quæ cælos aperiat, uti etiam orante Petro con-
tigit, & Spiritum Sanctum promereatur, ut,
cum discipuli *in oratione perseverantes repleti
sunt Spiritu Sancto*. Et vox Patris cælestis in
oratione auditur per inspirationes sanctas, &
testimonium internum, quòd simus filij Dei.
Atque id præsertim operatur oratio, si cum
exercitio humilitatis conjuncta sit, ut tunc fuit
illa oratio Christi: *Quoniam oratio humilian-
tis se nubes penetrat*. Docemur etiam devotè
Sacramenta obire, orantes, ne illorum effectus
impe-

Eccl. 35.
Oratio
Sacra-

impediatur in nobis, utque novam vitam, ad mentis
quam per illa regeneramur, vel augemur, per- junga-
petuò tueri possimus. Oravit etiam Christus tur.
pro suscepturis suum baptismum, ne ejuseffectu
fraudentur, gratiasque egit Patri pro hoc ipso
beneficio regenerationis in homines collato,
proque alijs sibi proprijs. Nam & hæc pars o-
rationis est actio gratiarum.

MEDITATIO IV.

Christus in desertum secedit, & jejunat.

PUNCTUM PRIMUM.

STatim à baptismo se subducit in desertum.
1. Quoniam tam mira circa ipsum in baptis-
mo acciderant, docet vitandum esse plausum
hominum. 2. Docet interiora potiora esse ex-
ternis ceremonijs, qualis erat Joannis bap-
tismus in aqua tantum, nec ut Pharisei faciebant:
*Mundantes, quod de foris est calicis, intus autem
pleni immunditia.* 3. Qui Spiritu plenus gusta- *Luc. II.*
vit cælestia, avet se recipere ad illa amplius se- *31.*
cum ipse pertractanda.

PUNCTUM II.

Ductus est in desertum à Spiritu, ut Mat- Spiritus
thæus: at Marcus: *& statim Spiritus ex- S. sequē-*
pulit eum in desertum: haud dubiè Spiritus San- dus.
ctus: non à spiritu vanitatis, aut sinistro alio
ducebatur, ut nos: nempe, *qui Spiritu Dei Rom. 8.*
aguntur, 14.

aguntur, hi sunt filij Dei. Ductus dicitur, quia sponte obsequens: expulsus, quia sine mora, & cum fervore. *Nescit tarda molimina Spiritus Sancti gratia, & fortiter, simul, graviter, que disponit omnia.* Non in Jerusalem, sed in deserto desertum expulit, ut inter bestias ageret, uti Christus fuerat inter animalia natus. Utrumque agit ad

1. exemplum humilitatis, & quærens hominem
2. jumentis similem peccando factum. Deinde,

quia is locus pœnitentiæ, & orationi erat aptus. Unde ascendebat oratio illius sicut *Virgula fumi, ex aromatibus myrrha & thuris.* Penetrat videlicet illa oratio cælos, quæ à mortificatione, & incenso devotionis affectu procedit. Sic præparanda anima est, quando aliquod præcipuum est aggressura.

Sap. 8. 1.
Cur in
deserto

Christus.
1.
2.
Cant. 3.
6.

PUNCTUM III.

1. **J**ejunavit quadraginta diebus & noctibus. 1. Suscepit hoc jejunium pro intemperantia primorum parentum, in cibo vetito gustando: deinde, ut doceret, ab initio spiritualis vitæ domandam esse gulam. 2. Jejunium hoc fuit rigidissimum, sine ullo cibo continuatum. Docemur, quàm strictissimè jejunare, quantum natura & vires ferunt, absque miraculo. 3. Fuit prolixum ad quadraginta dies, ad commendandam constantiam in operibus pœnitentiæ: Cujus exemplo observabo exactè quadragesimale jejunium, quadripartita intentione, juxta quatuor illius partes, nempe ad satisfactionem pro peccatis meis, in gratiarum actio-

1.
Gulam
reprimit

2.
Jejuniū
exactū.

3.
Prolixū.

actionem pro beneficijs acceptis, ad impetrandas virtutes mihi maximè necessarias in præparationem beatæ Resurrectionis, in præmiũ vitæ æternæ. 4. Jejunium hoc fuit suave, sufficiente vires Divinitate, ipsaque contemplatione molestiam omnem auferente: sicut & Elia & Moysi contigit: illi dum ad montem Dei Oreb pergeret, pane subcinericio reffectus, isti autem, dum colloquio Dei in monte Sinai frueretur. Ambo enim totidem dies absque cibo alio, potuque perdurârunt. Nempe pro eo, quod jejunium juvat, ac promovet orationis fervorem: ab hujus vicissim suavitate lenitur jejunandi labor & molestia.

4.
Suave
per ora-
tionem.
Exod. 34
28.
3. Reg.
19. 8.

MEDITATIO V.

Christus tentatur à diabolo.

PUNCTUM PRIMUM.

Ductus est in desertum, ut tentaretur à diabolo. Exponit aliquando Deus viros perfectos tentationibus, ut in ipsis triumphet:

Quia fidelis est, & non patitur nos tentari supra id, quod possumus, sed facit cum tentatione proventum. Solitudo est apta dæmonum insidijs. Sic etiam Evam aggressus est, cum sola ageret sine marito. Ideo olim non nisi probatis permittebatur vita Solitaria. Perinde verò est, quamvis in consortio multorum vivam, si tentationes celem apud me: ait enim

1. Cor.
10. 11.
Solitudo
utilis.

Qs

Sapiens:

Eccel. 10. Sapiens: *Si mordet serpens in abscondito, & abs-*
que sibile, nullum habet lucrum incantans:
Eccel. 4. Hoc est, nulli est utilitati, quia ignorat mor-
bum. Ita, si spirituali patri non manifestentur
Christus tentationes occultæ, quas tanquam mortuus
cur ten- figit absque sibilo, & clam serpens antiquus.
tatus. *Ve sô'i, quia cùm ceciderit, non habet sublevan-*
tem se. Solus etiam est, qui suum casum non
 communicat ei, à quo sublevari potest. Por-
 ro Christus tentari voluit. 1. Quasi tyro ali-
Eccel. 2. quis, cui dicitur: *Accedens ad servitutem Dei,*
1. *prepara animam tuam ad tentationem.* 2. *Ut*
2. *per omnia nobis similis fieret, absque peccato:*
Heb. 4. Et experienciã disceret compati infirmitatibus
15. nostris, tentatus ipse. 3. Ut animum nobis
 faceret & vincendi præberet exemplum. Col-
In ten- lige hinc tria documenta. 1. Ne dejiciaris ten-
tatione, tatione, quasi minus Deo charus, siquidem
1. *Lætare.* Filius Dei tentatus est: quin animare, & gau-
2. *Spera.* de spiritu. 2. Fiduciam concipe auxiliij oppor-
 tuni ab eo, qui propter te tentari voluit, ut
 compateretur. 3. Disce prævenire tentatio-
Ora. nes, ut fecit Christus in *jejunio & oratione.*
Mat. 17. Est enim genus Dæmoniorum, quod non al-
12. liter ejicitur, ut Christus ipse affirmat.

PUNCTUM II.

Tentationes quales fuerint. Primæ mate-
 ria fuit gula. Secundæ vana gloria. Ter-
 tiæ avaritia & ambitio: sed in omnibus pater
 superbiæ ad superbiam spectavit. 1. Tentatio.
1. *Gula.* *Si Filius Dei es, dic, ut lapides isti panes fiant,*
 capiat

Christus tentatur à diabolo. 251

captat occasionem à jejunio, & esurie. Variè de gula tentat homines: aliter voluptuosos, proponens ipsis cupedias: aliter egentes, inducens ad procurandum cibum modis illicitis: aliter pios, prætenu honesto, sicut Prophetam illum induxit, ad jejunium à Deo sibi præceptum transgrediendum, obtenfa revelatione; & Christum Dominum, siquidem esset Filius Dei, ut panes sibi faceret ex lapidibus. Repulsus est, *Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei.* Nititur hoc responsum humilitate, quâ non vult Deo præscribere modum alendi ipsum, cùm plures ipsi suppetant, & fiducia de illius providentia.

Qui dat jumentis, ipsorum escam, & pullis vororum invocantibus eum. 2. Tentatio à vana gloria: *Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem & statuit eum supra pinnaculum templi, & dixit ei: Si filius Dei es, mitte te deorsum.* Diabolus primam tentationem adhibet, ut exploret propensionem, unde faciat gradum ad alias, pro cujusque ingenio.

Spiritus bonus duxit Christum in desertum, ut declinaret plausum & accursum: malus autem portat in pinnaculum templi, ut qui noluerat in occulto facere miraculum parvum, in aperto faceret illud, à gloria stimulatus. Permittit se portari Christus, usque adeo sese humilians. Repellitur tentator, *Scriptum est: non tentabis Dominum Deum tuum.* Non sunt frustra petenda miracula. Humilis facile discernit spiritum vanitatis, sicut dicit Sapiens:

Ubi

3. Reg.

13.

Pf. 14.6.

2.

Vana gloria.

Mat. 4.

5.

Prov. 11.

2.

3. *Ubi est humilitas, ibi & sapientia.* 3. Ten-
 Avaritia ratio. *Assumpsit eum diabolus in montem excel-*
sum. En, ut pro uno peccato totum offert
Mat. 16. mundum: *Hæc omnia tibi dabo.* Contrà tu
 26. disce, nec pro omnibus mundi regnis, vel u-
Sap. 5. 8. num esse admittendum. *Quid enim prodest*
homini, si universum mundum lucretur, anima
verò sua detrimentum patiatur? Quòd ipsi fa-
tentur peccatores: Quid nobis profuit super-
bia, aut divitiarum jactantia? Deinde obser-
va mendacij patrem ea promittentem, quæ in
sua potestate non sunt: sic sæpe multos vanâ
 Avaritiæ deludit spe, ut somnia sibi fingant, vel persua-
 execra- deri per alios sibi sinant, quo inducat in ali-
 tio. quod peccatum. Præterea attende, quantum
 sit malum avaritia, & ambitio, quæ faciunt
Col. 3. 5. adorare diabolum. Certè *avaritia idolorum*
servitus vocatur, quòd illius causa nihil non
 fiat, proinde Christus impossibile dixit ser-
Mat. 9. vire *Deo & Mammonæ.* Et, quod est mise-
 24. randum, non pro toto mundo, sed pro uno
 palmo terræ à multis diabolus adoratur. Pel-
 litur tentator: *Vade Sathana! scriptum est e-*
nim, Dominum Deum tuum adorabis, & illi
soli servies. Tali zelo repellendus est, maximè
 cùm Dei honor directè tangitur, ut hîc.

PUNCTUM III.

Provi-
 dentia
 Dei cir-
 ca suos.

Tunc reliquit eum Diabolus, & ecce, Ange-
 li venerunt, & ministrabant ei. Missi à
 Patre æterno non unus, sed plures, ad hono-
 randum filium, ex certamine victorem, & ad
 mini-

ministrandum esurienti: Et ministrabant summa cum reverentia. Sic Deus consulit suis. Feram patienter defectum rerum, Deo fidens & in tentationibus ille sit præ oculis, sed nunquam me securum putabo à tentatione impostum: dicitur enim Sathan, ad tempus à Christo recessisse. Luc. 4. 13.

MEDITATIO VI.

De vocatione Apostolorum.

PUNCTUM PRIMUM.

Cur abjectos elegerit? 1. Quia ipsemet Christus venit pauper & humilis, voluit tales habere affectas, & in hoc ipso exercere humilitatem? *Cum simplicibus sermocinatio ejus.* 2. Quia oportebat prædicatores Evangelij fundatos esse in humilitate, ne sibi gloriam Evangelij arrogarent; juvat autem ad humilitatem, meminisse, unde assumptus sis. 3. Ut illustrior fieret propagatio Evangelij, & agnosceretur esse opus Dei: quando per tales subderetur Christo mundus. Ex istis collige humilitatis studium, & quod Deus zelotes sit gloriæ suæ, ut ea non usurpetur ab hominibus.

PUNCTUM II.

Quales secundum mores vocaverit. 1. In quibusdam præcessit propinquior quædam dispositio, ut in Andrea, qui in scholis I. Vocat perfectos Andrea, Joan. &c.

Joannis incoeperat institui, cujus discipulus erat. Et inerat ei desiderium majoris perfectionis. Nam, cum audisset præceptorem suum Joannem Baptistam de Christo dicentem: *Ece Agnus DEI*, continuo adhæsit Christo: inerat etiam zelus pro alijs, unde statim adduxit Petrum ad Jesum, dicens ei: *Invenimus Messiam*. 2. In quibusdam remotior præcessit dispositio, sed apta, ut in duobus paribus fratrum, Petro & Andrea, Joanne & Jacobo: erant enim piscatores, duro ac humili labori assueti. Deinde inter se magnâ charitate conjuncti: qui mores apti sunt Evangelio, quòd requirit homines laboriosos, non desides, & colendæ charitati ac societati idoneos.

2.
Rudes
piscato-
res, Pe-
trum,
&c.

3.
Peccato-
res Mat-
thæum,
& Saulū.

3. In quibusdam contra suberat impedimentum, quòd peccatores essent, & mundo impliciti: ut Matthæus & Saulus Christi persecutor. In quibus & magis potentia vocantis commendatur, & misericordia, ut nemo desperet. Ex primo & secundo puncto collige, quales dispositiones debeas æmulari, ut fias aptum divinæ gloriæ instrumentum. Et adverte quòd illæ ipsæ sint dona Dei. Ex tertio ama bonitatem, quæ etiam imparatos, & immerentes vocat, ut te.

PUNCTUM III.

I.
Vocat
sensim.

Varij vocationis modi. 1. Quosdam vocavit sensim, ut Petrum & Andream, quos primùm familiariter admisit ad colloquium privatum. Deinde paulatim auditores habuit

&

& adherentes pro tempore. Denique ad perpetuam sequelam vocati sunt. Hinc commendatur profectus in bono, & quod Deus bene utentes minoribus donis promovet ad majora. 2. In vocando Christus imperio usus est, & quamvis irretitos vitijs, pravâ consuetudine & præsentibus illecebris, verbo ab omnibus expedit laqueis, & attraxit, ut Matthæum, dicens: *Sequere me.* 3. In ipso vocandi per imperium modo adhibuit discrimen: Cum nam Matthæum absolutè sequi jussit, filios autem Zebedæi quadam invitatione ad melius. *Venite post me, faciam vos fieri piscatores hominum.* Ubi etiam exprimitur Apostolicum officium, ut & ipsi Christum imitatione sequantur, & alios inducant. Circa primum potes recolere, quomodo te Deus sensim vocavit, & permovit, donec te illi devoveres. Ac in ipsa Societate adverti potest similis progressus: ubi probatio novitiatûs præcedit, tum post vota probatio altera, usque ad gradum, qui quidem affectandus non est, sed ad eum nos aptare ex vocatione tenemur. Circa secundum & tertium recole, quàm potenter, simûlque quàm suaviter vocavit: Deus, auferens à te amorem sæculi, ac cælestium inspirans.

PUNCTUM IV.

Obedientia Apostolorum erga vocantem. 1. Obedientia.
Captivatio judicij, non æstimando, quæ obstabant, ut in Petro cura filia, uxoris & familia; in Zebedæis senioris patris auxilium & solatium; 1. Intelle-ctûs.

2.
Volun-
tatis.

3.
Execu-
tionis.

Dei est
vocare.

1. Cor. 2.
13.

Tres
gradus
obedi-
entia.

1.

2.

3.

solatium; in Matthæo perplexitas rei numma-
riæ, & dispositio rei familiaris, & plura talia in
quolibet. 2. Conformitas & subjectio volun-
tatis, quæ sic repente omnem exuit affectum
erga charos, & res possessas, ac penitus in vo-
cantem transtulit. 3. Promptitudo exequen-
di vocationem, nulla prorsus mora interjecta,
absque repugnantia & cum alacritate magna.
Circa hæc collige vocationem frustrari, si ista
desint, præsertim subjectio intellectûs, ex qua
pendent reliqua: nam, qui nimium volunt esse
sapientes, facillè inveniunt nodum in scirpo, ut
eludant. Vocatio enim ad perfectionem, divi-
na magis, quàm humana nititur ratione, idem-
que caveri debet in alijs inspirationibus divi-
nis, de rebus præsertim sensui repugnantibus:
nam *Carnalis homo non percipit, quæ sunt Spi-
ritus Dei*. Age gratias, quòd tibi datum fue-
rit simpliciter obedire, sed cave dolos: nam
sunt, qui post plures annos in Religione, ob-
tendere incipiunt, quòd rem olim non intel-
lexerint. Utique sicut primi parentes post præ-
varicationem: ita isti, postquam intepuerunt
spiritu, facti sunt scientes bonum & malum.
Recole etiam, quòd in omni obedientia præ-
standa Superiori requiruntur illa tria. 1. Ut
absque discussione probes tanquam melius. 2.
Ut posthabito privato affectu, afficiaris erga
iussa. 3. Ut promptè & alacriter exequaris.

PUN-

PUNCTUM V.

R *Emuneratio sequela.* 1. Quòd eis Christi dignitatem Apostolatùs contulit, ac legatos suos constituit. 2. Quòd eos adscivit in familiaritatem intimam, & convictum suum, faciens secretorum divinatorum conscios & participes, tanquam amicos. 3. Quòd eos præ omnibus veteris novique Testamenti Sanctis, & Spiritu sanctificante impleverit, & gratijs gratis datis ornaverit, sapientiâ, virtute miraculorum, &c. 4. Quòd promisit fore, ut secum iudices sederent in secundo adventu. **R** cognosce hæc quatuor in statu Religioso, & speciatim in tuo, ad quem te clementissimus JESUS tali anno vocare dignatus est. 1. **Q**uidem: nam, quod ait S. Paulus: *Legatione fungimur pro Christo: Reconciliamini Deo.* Id agit Societas nostra ex instituto. 2. **Q**uia familiaritas cum Deo, & quasi convictus, illustrationesque internæ non alijs magis debentur, quàm ijs, qui ut Deo adhæreant, mundum reliquerunt. Et hujus rei præcipua cura habetur in Societate: quod si tu minus es affectus, tibi imputa. 3. **Q**uia constat summos quosque sanctitate & sapientiâ, insignesque viros ex Religiosis fuisse; & habet Societas nostra etiam suos. Nimirum status Religiosus fovetur singulariter à Deo, & habet auxilia ad sanctitatem acquirendam particularia. 4. **D**enique ad Religiosos etiam pertinet, ut qui

R mundum,

1. Aposto-
latus.
2. Fami-
liaritas.
3. Primitiæ
Sancto-
rum.
4. **J**udices.
Eadem
præmia
Reli-
giosorū.
2. Cor. 5.
20.

mundum, sicut Apostoli, pro Christo relinquerunt, mundum judicent.

MEDITATIO VII.

De generali vocatione hominum.

Quia Christus venit, ut dissolvat opera diaboli, præmittitur vocatio, qua ad se diabolus homines invitat; tum verò Christi,

PUNCTUM PRIMUM.

Lucifer confusus **P**onatur ob oculos Lucifer Princeps hujus mundi in throno, quasi Rex, ignito & fumoso, teterrimus ipse, & truci vultu, stipatus innumeris dæmonum legionibus, in perniciem mortalium, & regni Christi everfionem, conjuratis. Triplici rem aggrediuntur via, per concupiscentiam carnis, quæ est gula & luxuria; per concupiscentiam oculorum, quæ est cupiditas habendi, & per superbiam vitæ, quæ est appetitus excellentiæ. Agunt rem instantissimè, quasique leones rugientes circumeunt, quærentes, quem devorent: sed & subdolè se insinuant, uti serpentes: plurimos autem perdunt, & à Christi vexillo in suum pertrahunt. Dessebo super multitudine pereuntium, qui ita cæci sunt, ut cum alioqui nòrint stipendium suum fore æternum supplicium, nihilominus diabolo militent. Et heu, quòd ego ipse aliquando ex illis fui!

Hoc

Hoc punctum fusius explicatur post punctum
tertium.

PUNCTUM II.

CONTRÀ consideretur Christus in humili
subsellio, totus amabilis & suavis circum-
fusam circa se multitudinem hominum invi-
tans. *Si quis vult venire post me, abneget se-
metipsum, & tollat crucem suam, & sequatur
me.* Quibus verbis contraria prorsus suadet ijs,
quæ diabolus suggerit. Nam primò abnegatio
sui est renuntiatio voluptatum carnis, abdicatio
divitiarum, ac contemptus excellentiæ.
Deinde sublatio crucis est præparatio ad feren-
da contraria, nempe ad corporis afflictiones,
ad egestatis ærumnas, ad humilitatem & sub-
jectionem, quæ opponuntur triplici concupis-
centiæ à diabolo suggestæ, non solùm priva-
tivè, quia inferunt contrariam passionem, pro
voluptate dolorem, pro affluentia penuriam,
pro exaltatione depressionem. Postremò, vult
in abnegatione & crucis susceptione, ut ipsum
imitemur; *& sequatur me*: planè protestans:
*quia, qui non bajulat crucem suam, & venit post
me, non potest meus esse discipulus*: Nempe in-
tuitu assimilandi nos Christo, impelli debe-
mus. Porro convenientissimum est, ut ita
agam: nam, cum ex carne impellat ad pecca-
tum, debet mortificari; cum divitiæ & hono-
res sint laqueus animæ, & fomes peccati, fu-
gienda sunt; cum præsens vita sine cruce non
sit, præstat utilem subire; & cum Christus

1.
Christus
amabi-
lis.

Mat. 16.
24.

Luc. 9.
23.

Suadet
mortifi-
cationē.

2.
Crucem.

3.
Sui imi-
tationē.

Luc. 14.
27.

mei causâ è cælo veniens, seipsum abnegaverit per omnia, crucemque sustulerit suam, concedet me ipsi conformari.

CAPUT III.

Rationes Christi. **Q**uibus rationibus Christus utatur ad persuadendum. 1. *Qui voluerit animam suam salvam facere, perdet eam, & qui perderit illam propter me, inveniet eam.* Iam si, **Luc. 9. 24.** qui vitam pro Christo exponit, tunc maximè eam lucratur, quia pro temporali recipit æternam; pariter, qui cætera, voluptates, opes, honores, mundique gloriam propter me spernit, recipiet eadem æterna. 2. *Quid prodest homini, si universum mundum lucretur, anima verò suæ detrimentum patiatur? aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?* Interrogentur damnati, ipsi tibi dicent: **Luc. 9. 23.** *Quid nobis profuit superbia, aut divitiarum jactantia, quid contulit nobis?* **Sap. 5. 8.** *Transferunt illa omnia, tanquam umbra, & tanquam nuntius prateriens: tormenta autem in æternum manent.* 3. *Filius hominis venturus est in gloria Patris sui, cum Angelis suis, & tunc reddet unicuique secundum opera sua.* Qui crucem cum eo portaverit, cum ipso regnabit; qui vexillum Sathanæ secutus fuerit, cum eo plectetur.

Hæc cum ita sint, nec militare Christo simul & Sathanæ liceat, quia *nemo potest duobus dominis servire*, præsertim tam dissitis: utri serviam? utri servivisse juvabit, & quisque volet in tempore rationis reddendæ? Quamquam

nec

nec opus est ad illud tempus respicere, quando etiam nunc militia Sathanæ durissima est, Christi autem suavis: de illa queruntur ipsi-Servitus
met sequaces: *Lassati sumus in via iniquitatis* diaboli.
Et perditionis, Et ambulavimus vias difficiles. Sap 5.7.
Ad hanc autem Christus invitans, ait: *Veni-*Mat. 11,
te ad me omnes, qui laboratis Et onerati estis, 28.
Et ego reficiam vos. Tollite jugum meum super
vos, Et discite à me, quia mitis sum Et humilis
corde, Et invenietis requiem animabus vestris:
jugum enim meum suave est, Et onus meum
leve. Res mira! Crux Christi perfugium, &
levamen est præ mundi servitute, quia indul-
getur voluptatibus, inhiatur opibus & hono- Jugum
ribus, ut qui sapiunt, huc tandem, tanquam Christi.
ad asylum recipiant se, & tanquam ad portum
à jactatione tutum: id autem faciunt mites
& humiles corde; quia superbi non capiunt
hanc sapientiam.

Explicatur fusiùs punctum primum hu-
jus meditationis, quod agit de
vexillo Diaboli.

N O T A I.

Circa primum punctum: in throno Luci- Quid
feri designatur principatus ejus super om- thronus
nes dæmones, qui partim est ei naturalis, ob Lucife-
naturæ & potentia præstantiam præ reliquis, ri?
partim ex spontanea subjectione aliorum, qui,
quem semel apostasiæ ducem sequuti sunt,
dum

Quid
sedes?

Ezech.
1. 27.
Ejus fi-
gura.

Odium.

Ambitio
Invidia.

Locus.

dum in peccato perseverant, etiam in illius
obsequio manent. Quod ignea & fumosa se-
des describitur, designat pœnas, quas secum
circumfert. Ignis fumosus est, non splendens,
sed obscurus, ac urens tantum. Nam alioqui
throneus Dei apud Ezechielem instar ignis, sed
splendidissimi apparuit. Horribilis est figura,
caret forma, & figura ille corporea, sed cum
aliquam assumit, fert terram ac fœdam, qualis
ipse intus est, à prava & inordinata volunta-
te. Horribilis aspectu, spirans minarum & cæ-
dis in totum genus humanum. Ad id impel-
litur primùm odio Dei, quem experitur vindi-
cem, volens sic privare eum obsequio suæ
creaturæ, despectumque ipsi facere. Deinde
ambitione, ut sibi potius mortales serviant.
Denique invidia, ne fruatur homo felicitate,
à qua ipse excidit. In campo Babylonico re-
præsentatur, loco infami à superbia, ex quo ho-
mines dispersi sunt in mundi plagas: quosigi-
tur illic ambitione & superbia dementavit, e-
tiam dispersos nunquam desinit ad malum in-
citare.

N O T A II.

QUOD per Dæmones impugnemur; testa-
tur Paulus: *Non est nobis colluctatio ad-
versus carnem & sanguinem, sed adversus prin-
cipatus & potestates, adversus mundi rectores
tenebrarum harum, adversus spiritualia nequi-
tia in caelestibus: Et Petrus, Tanquam leo rugi-
ens*

Eph. 6. 12

1. Pet. 5.
8.

giens circuit querens, quem devoret. Quibus Modi
modis impugnent. Suggestione ad animum, impu-
concitatione affectus mediante corpore, obje- gnandi.
ctis occasionibus. Deinde impugnant, quâ
apertè, quâ tectè. Non sinuntur tentare, quan-
tùm volunt, & possunt, prohibente Deo:

Qui non patitur nos tentari supra id, quod ferre 1. Cor. 10.
possimus. 13.

Cur Deus tentari à Diabolo permittit, cùm
alioqui ab intrinseco plus satis habeamus ten- Extrin-
tationis in omni genere? Quia Deus finit a- secè ten-
gere res creatas, & maximè liberas, & in ijs tationes
dæmones: hi autem inimicitias immortales ge- necessa-
runt cum homine. 2. Quia à quo quis supera- rix.
tur, ejus & servus est: homo autem victus est 2. Pet. 2.
in paradiso, ut jure subiaceat infestationi victo- 19.
ris. 3. Quia est materia meriti, & ostenditur Utiles.
virtus gratiæ, & homo redditur humilior, &
cautior, & etiam fortior ex victoria, & ad
Deum docetur confugere. Quanquam sine
hac impugnatione habeant etiam ista locum,
ob hominis fragilitatem, & corruptionem.
Omnis status obnoxius est infestationi. Justi
eò minus, quòd sunt extra potestatem Diabo-
li. Item Religiosi ratione statûs: quia sunt
consecrati Deo. Tamen ob alios fines extra-
ordinariè sinuntur tentari, ut Paulus, Job, To-
bias, ne extollantur: ut discant compati, in ex-
emplum virtutis.

NOTA III.

Circa triplicem tentationem, non ponitur concupiscentia carnis: quia exercitia secundæ hebdomadæ ijs dantur, qui ex cœno emerferunt, & de statu cogitant eligendo. Insunt autem pericula statui, à divitijs, & honoribus, quæ æstimanda proponuntur. Concupiscentia autem carnis non est à statu, sed ab intrinseco, eaque fovetur in statu divitiarum, & potentiæ, unde proinde dicuntur reliqua peccata provenire. Licet ergo certum sit à Diabolo etiam concupiscentiam extimulari, sicque plurimos sibi subicere, an ei tamen resistendum sit, in deliberationem non venit, cum id omnibus necessarium sit; sed an status divitiarum & honorum tenendus, ex quo, inter alia, concupiscentia licentiæque carnis exardescit.

MEDITATIO VIII.

De resignatione ad sequendam vocationem.

Hanc resignationem Christus præcipit illis *Luc. 14. 33.* verbis: *Omnis ex vobis, qui non renuntiat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus: Quod intelligitur, primùm in præparatione animi, quando opus sit pro salute animæ jacturam omnium facere. Deinde cum*
Deus

Deus peculiariter aliquem vocat ad eam perfectionem. Sed sunt tres classes.

PUNCTUM PRIMUM.

Quòd quidam vellent sequi vocationem, & renuntiare omnibus, sed media non admovent. *Vult, & non vult piger*: sic in quavis virtute amplectenda contingit, placet humilitas, patientia & reliquæ, sed humiliatio non placet, pati renuunt.

1. Nolunt media. Prov. 13. 14.

PUNCTUM II.

Quòd alij media rapiunt, sed pro suo iudicio & affectu, ut ægri, qui pharmaca non quævis admittunt. Resignant se in manus Dei, qui si inspiret, ut re abjiciant omnia, non tantum affectu renuunt, tristantur, ut ille adolescens, qui *tristis abiit*, quòd juberetur, *omnia vendere, si perfectus esse vellet*. Faciunt, ut *Naaman Syrus*, qui, cum juberetur *lavare in Jordane*, ut à lepra mundaretur, recusavit; quòd putasset tactu manûs se mundari ab Eliseo debuisse: scilicet præscribunt media Deo, non recipiunt oblata. Ita peccatur, cum in via spirituali dirigi volumus arbitrato nostro, non Patris consilio, præsertim, quando acrius adhibetur remedium.

2. Volunt placentia. Mat. 19. 21. 4. Reg. 5. 10.

PUNCTUM III.

Denique alij se totos voluntati ac providentiæ relinquunt, nihil excipientes, memores

3. Indifferentes

ad om-
nia.
Isa. 48.
17. 18.

Act. 9. 7.

Phil. 1.
29.

Gal. 6.
14.

res illius : *Ego Dominus Deus tuus docens te utilia, gubernans te in via, quam ambulas.* His contingit, quod ibidem dicitur : *Facta sunt flumen pax tua, & justitia tua sicut gurgites maris.* Et hi ad portum feliciter perveniunt, quando ex præscripto Dei se duci sinunt, ut Saulus : *Domine, quid me vis facere?* Sed in hoc gradu subest aliquid excellentius, quando, etsi paratus est, & indifferens ad omnem Dei voluntatem, quoad se tamen, ob conformitatem cum Christo, mallet pauper & contemptus Deo servire, ut qui dicebat : *Absit mihi gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi, propter quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo.*

Circa hanc Meditationem 8.

N O T A.

HÆc Meditatio in exercitijs dirigitur ad electionem rectè faciendam de statu vitæ, & constituit hominem in illa indifferentia circa res creatas, quæ in fundamento exercitiorum, uti necessaria, ex ipsa ultimi finis recta intentione colligitur.

Porro hæc meditatio est præcedentis meditationis de duobus Vexillis quædam explicatio, sive applicatio. In illa enim Christus hortatus est ad contemptum mundi, quam adhortationem non æquè omnes ad animum admittunt suum; sed alij alijs vel efficacius, vel remissius, unde tres constituuntur classes.

Verùm,

Verum, quia Religiosus ratione statûs jam se determinavit ad id, quod perfectum est, omnes illas classes censetur supergressus. Potest tamen in capessenda perfectione diverso modo se habere, juxta easdem classes. Nam quibusdam placet perfectio, sed remissè adhibent media. Alij adhibent, sed excipiunt aliquid, quo non sibi putant contendendum, contenti mediocribus. Alij denique nihil excipiunt, nullaque remedia recusant opportuna.

Diversitas tendentium ad perfectionem.

Considera, ut te habeas, & applica prædicta ad particulares virtutes, puta humilitatem, patientiam, resignationem, & alias, in singulis examinans, quo in gradu consistas, an in velleitate tantum; an si seriò vis, cum exceptione velis; an absolutè contendas, & inquire de causis te retardantibus, modisque excitandi. Possunt autem propriæ de singulis virtutibus meditationes institui, saltem de præcipuis, magisque necessarijs.

Examen.

MEDITATIO IX.

De Nuptijs in Cana. Joan. 2.

PUNCTUM PRIMUM.

Benignus Dominus non abnuit interesse convivio nuptiali, ut caperet occasionem benefaciendi, & discipulos suos confirmandi. Discamus etiam ex illo modestiam, & gravitatem inter gaudia, juxta illud: *Justi epulentur* ^{1.} Christi charitas. _{ps. 67. 4.}

tur

tur & exultent in conspectu Dei, ut qui Deum præsentem considerant.

2. Deinde Mater pietissima, nequaquam rogata, ultro est sollicita pro reddenda gratia invidantibus, quanto magis pro sibi devotis? de qua Augustinus: *quo ceteris Sanctis est melior, eò est de nostris commodis, eisdem sollicitior.* Fidenter orat pro illis: *Fili! vinum non habent.*
3. Satis putat insinuare necessitatem ei, qui pius est, & potest. O pro me sic ora: verum enim est, quòd vinum non habeam, videlicet charitatis & devotionis. Ac si ita te tangit corporalis necessitas, tangat potius mea spiritualis inopia. Discam ita orare, & Christo meas spirituales necessitates indicare.

PUNCTUM II.

1. Christi responsum ad speciem durius: *Quid mihi & tibi est, mulier? nondum venit hora mea.* 1. Sic voluit significare, se plusquam hominem esse, & sicut opus petatum Dei erat, ita tempus patrandi designare; nec carni & sanguini quidpiam esse dandum. Unde discamus, non esse præscribendum Deo tempus subveniendi. Quare Judith: reprehendit eos, qui definiebant tempus tradendæ civitatis, nisi interim Deus opitularetur. O Domine, fac secundum consilium tuum! 2. Ut doceret nos affectum carnis deponere: unde nunquam affectuoso Matris nomine compellavit B. Virginem, sed mulieris, etiam in cruce. *Mulier! ecce filius tuus.* Quin, cum nunciaretur ei, quæri
- Deo nihil præscribendum. *Judith. 7. 21.*
- Affectus carnis exue. *Ioan. 29. 26.*

quæri se à Matre, respondit. *Quæ est Mater Mat. 12.*
mea, & qui sunt fratres mei? quasi nec ipsa no- 49.
mina carnalis cognationis & affectûs usurpan-
dasint. Unde illud: *Qui dixerit patri suo & Deut. 33.*
matri suæ? nescio vos, & fratribus suis, ignoro 9.
illos, & nescierunt filios suos, hi custodiunt elo-
quium tuum, & pactum tuum servaverunt. 3.
Ut occasio daretur B. Virgini exercendi exi-
mias virtutes patientiæ, & humilitatis; nihil
enim est turbata, aut quæsta, cùm confundi
videretur: quin nec fiduciam deposuit; sed
quasi impetrâsset, mox locuta est ministris. Sic
non dejiciat, cùm non exaudior, ac differor.
In silentio & in spe erit fortitudo vestra.

3.
Deus
probat
suos.

Isa. 30.
15.

PUNCTUM III.

Dicit Mater ejus ministris: quodcunque di- B. Vir-
xerit vobis, facite. Multa hîc eximia. 1. ginis,
Fiducia non plus dicere potuisset, si Filius re- 1. Fiducia.
spondisset, se facturum. 2. Lumen cæleste, 2. Lumen.
quo intellexit, non absque cooperatione illo-
rum præstandum esse à Filio beneficium, qui
alioqui poterat id facere sine ministrorum o-
pera. 3. Docet nos fiduciam obtinendi desi- 3. Obe-
derata, in obedientia divinorum præceptorum dientia.
fundari oportere. Nam Deus *voluntatem ti-* Ps. 144.
mentium se faciet. Et: *si cor nostrum non re-* 9.
prehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum. 1. Ioan.
Et: *Si verba mea in vobis manserint, quodcun-* 3. 21.
que volueritis, petetis, & fiet vobis. 4. Quàm Ioan. 15.
pauca & matura verba MARIÆ, sive ad Filiû, 7.
sive ad ministros. Et condam in corde meo ista. 4. Loquedi
Quod- modus.

Quodcumque dixerit vobis; facite; sive per se,
sive per Superiores.

PUNCTUM IV.

1. **E**Xecutio miraculi. 1. Laudanda ministro-
rum obedientia, implendo hydrias aqua,
quod non ad rem videbatur facere. Nempe
tutum est, Dei Vicarijs obtemperare, non in-
quirendo causas, quia sic Eva decepta est. Et
solet Deus aliquid in speciem repugnans injun-
gere, ad iudicij proprij submissionem, & eo
humiliter praestito, hominem consolatione,
donisque afficere. 2. Potentia Christi, qui so-
la voluntate absque conatu aquam mutavit in
vinum. O, gaudeam de tam potenti Salvatore!
ô, ille mutet cor meum in melius, ex frigido in
fervens! En me offero, quia & opus est coo-
perari. *Qui fecit te sine te, non salvabit te sine*
te. 3. Effusa liberalitas Salvatoris, tantum vi-
ni optimi pro haustulo accepto reddit, sed nec
haustus aquae frigidae carebit mercede, & re-
linquentibus sua propter ipsum, reddit centu-
plum. In spiritualibus nuptijs introducens ani-
mam in cellam vinariam, totidem hydrias pro-
pinat praecipuarum virtutum. 1. Charitatis in
Deum. 2. Misericordiae in proximos. 3. Ze-
li, pro Dei gloria & proximorum salute. 4.
Devotionis & promptitudinis ad ea, quae sunt
Dei. 5. Gratitude pro acceptis, cum laude
& gratijs. 6. Denique obedientiae ad omnia,
juxta Dei beneplacitum.

PUN.

PUNCTUM V.

Affectus varij, qui intervenerunt in hoc facto. 1. In Virgine gaudium, quod spe sua non excidisset; & sic in fiducia est valde confirmata, gratiasque egit toto corde. *Ob-
serva vim orationis MARIE, quæ impetravit, ut, cum hora nondum venisset, ea tamen acceleraretur, initiumque Christus daret miraculis. Item illud, quod Christus, post carnis assumptionem, tum primum miraculum, tum primam sanctificationem perfecit, interveniente MARIA. Unde & ad illius vocem Joannes in utro sanctificatus est, & exultavit. Videlicet significabatur, per illam nobis à Christo tum spiritualia, tum corporalia bona derivanda esse. O Domina! monstra te esse Matrem, & accelera mihi remedium cunctarum miseriarum.* 2. In Apostolis fides confirmata. *Et crediderunt in eum discipuli ejus, magis nimirum roborati, & gaudentes de Magistri sui potentia, sub quo nihil eis defuturum esset. Et consulto Christus in re tali potentiam ostendit, ut inde sensim ad altiora disponderet expetenda, & speranda.* 3. Admiratio Architryclini, qui etiam redarguit sponsum, *quod bonum vinum servasset in finem, quasi prius illud præ hoc non valuisset quidpiam: Nec Deus, uti homines, prius bonum vinum ponit. 1. Quia vult, ut experiamur ipsi indigentiam nostram, Adjutor in opportunitatibus. 2. Quia consolatio spiritualis non datur, nisi carnali spre-*

1.

B. Vir-

ginis

Gaudiū.

2.

Aposto-
lorum fi-
des fir-
mata.

3.

Archi-
tryclini
gaudiū.

Ps. 9. 10.

ta,

ta, & deficiente. Ut non pluit manna, nisi farina Ægyptiaca jam consumpta. Non commiscentur vina hæc, ut ait Bernardus, cæleste solatium & terrenum.

MEDITATIO X.

De ejectione à templo negotiatoribus.

PUNCTUM PRIMUM.

Christi
zelus.

Ps. 68.
10.

Gant. 8.
6.

Prov. 3.
12.

Heb. 12.

Zelus Christi pro Patris gloria, & templi honore: est autem Zelus studium ardens amolendi quicquid officit bono rei amatae. Christus autem, ut amabat summè Patrem, & Ecclesiam sponsam, ita zelum habet pro ijs ardentissimum, de quo in Psalmo. *Zelus domus tua comedit me*: nam pro zelo suo tradidit se morti consumendum. Et quicquid cogitabat vel agebat, zelus erat, & in zelum totus erat conversus, uti ignis convertit in se, quæ arripit. Hinc tam fortis, & intrepidus factus ad ejectiones prophanatores templi, ut non fuerit veritus illorum vim, quia *fortis est, ut mors dilectio, dura, sicut infernus, amulatio*: flagellum facit quasi in filios: nam, *quem diligit Deus, corripit*. Quo autem zelo flagellum arripuit, eodem se pro nobis flagellandum dedit. O zelo induat in carnem meam ad castigandam, & pro alienis quoque culpis impediendis. Optem, ne auferatur ejus zelus à me, sed castiget in misericordia me peccantem.

PUN-

PUNCTUM II.

Iudæi petunt à Christo signum, ad comprobandam potestatem istud audiendi. Pro signo ait. *Solvite templum hoc, & in tribus diebus excitabo illud.* Duplex signum dat. 1. Quod permittet solvi templum corporis sui. *In quo habitabat plenitudo divinitatis corporaliter*, per dirissimos cruciatus. 2. Quod propria virtute illud excitabit gloriosus. Tale etiam dedit in Iona, qui in mare dejectus, in ventre ceti delituit triduum, qui est typus mortis, tum reditus est incolumis, qui est resurrectionis. Clare ostendit, suo permisso futurum ut occidatur, idque verè prodigii loco est, ut cuius anima erat gloriosa, corpus morti subjiceretur. Magnum hoc extitit signum, & charitatis in nos, ut ædificaremur ipsi in templum sanctum Dei; & potentia quod moriendo nos vivificavit. Per hæc signa factum ut omnia ad se traheret exaltatus in crucem, nec jam funiculis ad flagellum faciendum uteretur, sed ad vinculum nectendum charitatis, quo nos traheret *in funiculis Adæ.*

Ioan. 2.

19.

1.

Passio.

Coloss. 2.

9. 2.

Resurrectio.

Charitas.

Os. 11. 4.

Oratio.

Domine! anima mea templum est, illud ego destruo peccando, tu reædifica tribus diebus, in primo gratia tua vivificando, in secundo perseverantiam usque ad finem largiendo, in tertio ad vitam resuscitando.

PUNCTUM III.

Quod iterum ante passionem eiecit negotiatores; sed hac vice non adhibuit flagellum, ut in prima, in qua est significata lex vetus, Secunda eiecitio

S

tus,

Matt. 21 tus, quæ est timoris. In secunda autem lex græ-
 12. tiæ, quæ est amoris. In prima dixit. *Nolite face-*
Luc. 19. *re domum Patris mei, domum negotiationis;* in se-
 45. cunda autem. *Vos fecistis illam speluncam latro-*
Marc. 11. *num,* est domus negotiandi, sed cum Deo; spe-
 16. luncam latronum, quòd in negotiando plerùm-
 Anima que fraudes fiant. In prima *ejecit negotiantes pe-*
 est Ora- *cora, & subvertit mensas,* in secunda non sinebat,
 torium. *ut vel quispiam transferret vas per templum.*
Mat 6 6 Anima mea debet ipsa orationis esse domus,
 1. *Tim.* quam ingrediens, *Orabo Patrem in abscondito,*
 2. 8. *& qui vidit in abscondito, reddet mihi.* Hoc ora-
 torium nobiscum ferimus. *Volo viros orare in*
omni loco, levantes puras manus, sine ira & disce-
ptione.

Absit ab hac domo negotiatio prophana, &
Sit mun. tumultus passionum, nec non cupiditas & avar-
 da. ritia. Universè sit munda à culpis, quieta à per-
 turbationibus, ornata virtutum exercitationi-
 bus. Quis oret in Ecclesia quæ sordet, & tumul-
 tus est plena? Domine sume zelum, & ejice ex
 me, quidquid officit domui tuæ, templo tuo.

MEDITATIO XI.

De sermone Domini in monte habito.
De octo Beatitudinibus, pars prior.

PUNCTUM PRIMUM.

1. **T**Riplex Christi munus in hoc sermone. Mu-
 nus est Doctoris, in quo sunt omnes thesau-
 Col. 2.3.

vi, sapientia & scientia Dei, qui non docet curiosa, & inutilia, sed scientiam salutis. Legislatoris, qui legem veterem declarat adversus depravationes Pharisaicas, & adjicit, quod minus erat in illa expressum. Consilarii, qui suadet optima, & perfecta, super debitum legis. 2. Hoc triplex munus exercet excellenter, quia non exterius tantum docet, sed intus etiam illuminat; non præcipit tantum, sed movet ad implendum, quod melius est. 3. Non olim tantum, sed etiam nunc eadem præstat, non quoad exterius ministerium, sed quoad internam illuminationem, motionem, & inspirationem. Domine esto mihi Doctor! *Declaratio sermonum tuorum illuminat & intellectum dat parvulis.* Esto legislator, da quod jubes, & jube, quod vis, esto consiliarius. *Trabe me post te, curremus in odorem unguentorum tuorum.*

2.
Doctr.,
illumi-
nat, mo-
ver.
3.

Ps. 18.
30.

PUNCTUM. II.

De ipsis Beatitudinibus generatim.

Quod hæ virtutes sunt veteres & novæ, veteres quidem, quia semper ita res habuit, ut tales essent beati, alii contra miseri; novæ autem, quia latebant, & parum erant exercitæ, donec eas Christus verbo & exemplo commendavit. Deinde sunt carni amaræ, Spiritui autem salutares, instar myrrhæ, quæ cum sit amara, servat à corruptione, ut hic conveniat illud Christo, *Labia tua distillantia myrrham primam*

1.
Acerbæ.

Cant. 5.
13.

2. Quod Christus ab his tebus vocarit homines

2.

Mundo
contra-
riæ.

3.
Octo
gradus
in cœ-
lum.

beatos, contra mundi sensum qui felicitatem
contrariis ponit, in his verò miseriam. 3. Quo
sint, quasi totidem gradus conscendendi ad per
fectionem, & in ipsum cœlum. Circa lingu
las autem considerari debent ista. *Primò*, ip
si actus virtutis. *Secundò*, Exemplum Christi
Tertiò, præmium promissum. *Quartò*, pœn
ex contrario.

PUNCTUM III.

Beati pauperes spiritu, quoniam &c..

1.
Pauper-
tatis a-
ctus 5.

1.
2.
3.

4.

Pf. 72.
25.

5.

II.
Christus
exercuit
hos a-
ctus.

Actus hujus paupertatis numerantur quinque. 1. Pauper spiritu est, qui affectu paratus est omnia potius perdere, quàm Deum offendere. 2. Qui Spiritu divino impulsus, reliquit omnia, ut Christum sequatur vocantem. 3. Qui spiritu non est inflatus, non alta sapit, de se suisque talentis præsumens, nec æstimationis apud homines, laudis gratiæ honorisque est appetens, sed contemptor. 4. Qui non his tantùm externis seipsum exuit, sed internis quodammodo naturæ facultatibus, iudicio & voluntate, suum iudicium facile submittens, ac facile aliis cedens, nullis etiam affectibus ac desideriis distentus, ut verè dicat; *Quid mihi est in cœlo, & à te quid volui super terram?* 5. Qui intimè agnoscit, quidquid tandem habet naturæ aut gratiæ, dona esse Dei, nec ex seipso habere aliud, quàm nihilum naturæ, id est, non esse, & nihilum gratiæ, quod est peccatum. II. Exemplum Christi, quoad primum actum. Quam Christus abfuit

abfuit ab hoc affectu, qui sic studuit cupiditatem evellere è cordibus nostris! Quoad 2. re-
 ipsa amplexus est paupertatem, ut ex tota ejus vi-
 ta apparet. Quoad 3. non tumuit spiritu, qui
 non suam, sed Patris gloriam quærebat, & qui
 dicebat. *Si ego quero gloriam meam, gloria mea
 nihil est, & Discite à me, quia humilis sum.* Quo-
 ad 4. propria se voluntate exuerat, qui dicebat.
*Non ut faciam voluntatem meam sed Patris; Et
 Non mea voluntas, sed tua fiat. Et, Mens cibus
 est, ut faciam voluntatem Patris.* Quoad 5. pro-
 fitebatur, nihil se posse facere à semetipso, nisi
 quod vidisset Patrem facientem: Et, *Mea do-
 ctrina non est mea, & Cur me dicis bonum? nemo
 bonus, nisi solus Deus, Ille solus ex proprio bo-
 nus, cæteri ex alieno: ex se autem nihil.* III. Præ-
 mium. *Quoniam ipsorum est regnum cælorum.*
 Beatitudo cœlestis est summum, & omne bo-
 num, ideo per varia bona, quæ apud mortales
 præcipua habentur, declaratur, inter quæ est ip-
 sum regnare. Et quadrat peculiariter paupe-
 ribus Christi, ut intelligatur, quanto cum scœ-
 nore Deus refundat quod propter ipsum reli-
 ctum est: *Elevans de terra inopem, ut colloquet
 eum cum principibus populi sui.* Deinde etiam
 in hac vita pauper spiritu fruatur hoc regno per
 spem, & prægustationem illius boni, qua semet
 solatur, & confortat. Præterea, quia recte Pau-
 lo. *Regnum Dei est iustitia, & pax, & gaudi-
 um in Spiritu Sancto, quæ pauper spiritu etiam
 nunc percipit.* 4. Pœna ex contrario: *Va vobis*

1.
2.
3.
10. 8. 54.
Matt II
29.
4.
10. 6. 38.
Luc. 22.
42.
10. 4. 34.
10. 5. 19.
10. 7. 16.
Luc. 18.
19.
III.
Paupe-
rum be-
atitudo,
ps. 122.
8.
Spescer-
ta cœli.
Rom. 14
17.
4.
divi-

Pena. *Luc. 6.* *24.* *divitibus, qui nunc habetis consolationem vestram, quia non extenditur ultra momentum vitæ præsentis. Deinde his memoria mortis amara est; quippe cor habentibus in terra, ubi est thesaurus illorum, non in cælo, quo vix aspirant. Denique consolatio illorum multis acerbitatibus mixta est, quippe non in Spiritu Sancto.*

Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram.

PUNCTUM IV.

1. *Actus mansuetudinis tres.* *1.* *2.* *3.* *1.* *2.* *3.* *Christus mansuetus.* *Is. e. 41.* *Mat. 11.* *29.* *3.*

Actus sunt tres. *Primus* frænat iram, & appetitum vindictæ, & cum zelus sumentus est, facit absque conturbatione interna & externa. *Secundus* alloquio & moribus se exhibet suavem, nec ulla re, aut verbo gravem & molestum. *Tertius* adeo non quærit vindictam de accepto malo, ut nec pro justa sui defensione ad repellendum nocere velit, quando etiam liceat, & valeat, paratus potius alteram maxillam præbere. *2.* *Exemplum Christi:* Nam de illo *Isaias:* *Non erit tristis, neque turbulentus, non clamabit, neque audietur vox ejus foris; calamus quassatum non conteret, & lisum fumigans non extinguet.* Et *S. Petrus:* *Cum malediceretur non maledicebat; cum pateretur non cominabatur: tradebat autem judicanti se injustè.* Et ipse de se: *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde.* *3.* *Premium, quoniam ipsi possidebunt terram, terram cordis sui, quippe affectibus suis dominantes. Item corda aliorum: nam, qui opera sua in*

man-

mansuetudine perficiunt, super hominum gloriam possident a-
 diligentur. Denique terram viventium heredi-
 tabunt. Ita describitur beatitudo tanquam bo-
 num stabile. Terra enim in aeternum stat, quasi
 dicat: Licet mansueti per injuriam spolientur
 præteritis bonis, manet illos inamissibilis pos-
 sessio in cœlis, cujus intuitu nihil morantur
 præsentia damna, vel injurias: sed immoti &
 æquabiles, tanquam cœlo fixi perseverant
 è contrario immites sunt imprimis impoten-
 tes sui, ac suarum passionum servi. Deinde in-
 grati & exosi aliis. Demum, quia ad terram il-
 lam non applicuerunt cor suum, fluctibus turba-
 tionum jactantur, cum nunquam desint adver-
 santia.

Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.

PUNCTUM V.

1. **E**st triplex luctus. 1. Compunctionis ob
 offensum à me Numen, & propensionem
 ad peccandum: *Infelix ego homo! quis me li-
 berabit de corpore mortis hujus?* 2. Compassio-
 nis super multitudine peccatorum, & pereunti-
 um. 3. Devotionis, ob absentiam Dei, ejusque
 desiderium. Porro luctus consistit non in mœ-
 rore solùm animi, sed in recusatione delectabili-
 um, juxta illud. *Risum reputavi errorem, &
 gaudio dixi, quid frustra deciperis?* hoc præ-
 stant ex instituto Religiosi, abdicantes se mun-
 di solatiis, nisi ea, obliti vocationis suæ, aliquan-
 do resumant.

Possident a-
 nimas.
 Eccl. 3.
 19.
 ps. 38.
 9.
 Eccl. 1.4

4.
 Immi-
 tium
 damna.

1.
 Aetus
 beatifl-
 tus tres.
 Rom. 7.
 24.

Eccl. 2.2

2.

Christi fletus. risit, flevit sæpius, & usque ad sanguinis sudorem luxit, & nihil minùs, quàm oblectamenta quaerivit. 3. Præmium quoniam ipsi consolabuntur, Beatitudo est quoddam solatium, quod funditus omnes luctus causas tollit. Ibi extra omnem peccati aleam erimus, ibi desideratum, ac summum bonum plenè, & inamissibiliter possidebitur, & post universale iudicium, peccari regnum penitus delebitur, illius membris æterno igni addictis, super quo Beati Deum laudabunt, & gaudebunt de justa vindicta, non amplius compatientes. 4. Pœna gaudentium nunc. *Va vobis, qui ridetis nunc, quia lugebitis & flebitis. Risus dolore miscebitur, & extrema gaudii luctus occupabit: Ibi erit fletus & stridor dentium.* Quantum glorificavit se, & in deliciis fuit, tantum date illi tormentum & luctum, quia in corde suo dixit, *sedeo Regina, & luctum non videbo.*

3. Præmium solatium.

4. Pœna risus. Luc. 6. 25. Pro. 14. 13. Apoc. 18. 7.

Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur.

PUNCTUM VI.

1. **I**ustitiæ nomine intelligitur, tum habitualis qua sanctificamur; tum actualis, quæ constat operibus omnium virtutum, & denique ipsa salus animæ nostræ, & inchoata nunc, & in cælo perficienda. Actus sunt, 1. magno affectu cupere omne debitum implere virtutis. 2. Amplius adspirare ad id quod perfectum est in omni iustitia & sanctitate. 3. Esurire & sitire Christum ipsum,

1. Actus iustitiæ famis.

1.
2.
3.

ipsum, qui est nostra justitia, optando & ei uni-
 tum corporaliter in Sacramento, tum spiri-
 tualiter, per fidem vivam, & intimum gustum
 divinarum consolationum. 4. Anhelare ad per-
 fectam justitiam patriæ, ubi, viso Deo, anima
 plenè transformatur in similitudinem illius, 2. II.
 Exemplum Christi, cui cibis erat facere volun- Fames
 tatem Patris & mori pro illius gloria, & salute & sitis
 nostra. *Baptismo habeo baptizari, & quomodo Christi.*
coarctor? Et in cruce, *Sitio* 3. Præmium, quo Luc. 12.
 niam ipsi saturabuntur, tum in hac vita meritis 15.
 & justitia aucti, divinisque consolationibus assi- III.
 duè affecti: tum in vita, altera, ubi plenè satu- Præmi-
 rati, cum apparuerit gloria Dei. 4. Oppositum, um.
Va vobis! qui saturati estis, quia esurietis. Satu- IV.
 rati à cibo & potu, oblectamentis vitæ præsen- Pœna.
 tis; & qui nunc expletis cupiditates vestras, Luc. 6.
 quia esurietis, ut ille, qui petebat guttam aquæ, 26.
 & negabatur ei, justo nimirum judicio, & divi- Luc. 1,
 tes dimisit inanes. 53.

*Beati misericordes, quoniam ipsi misericor-
 diam consequentur.*

PUNCTUM VII.

I. **A**ctus sunt ipsa misericordiæ opera, tum
 corporalia, tum spiritualia, circa quæ ob-
 servandum. 1. Ut nemo excludatur, neque ini-
 micus. 2. Ut in omni occasione exhibeatur, pro
 facultate; & cum quis per se nequit, per alios,
 1.
 2.

S 3

& à

I.
 Misericordiæ
 opera
 Circumstantiæ,

3. & à Deo saltem petat misero auxilium. 3. U
 II. ex affectu interno commiserationis succurrat. plu
 2. II. Exemplum Christi, *Qui pertransit benefa-* mic
 Christus *ciendo & sanando omnes oppressos à diabolo.* sug
Act. 10. dicebat: *Discite, quid est, misericordiam volo &* mè
 38. *non sacrificium.* Et hortabatur. *Estate miseri-* ris
Mat. 9. cordes *Habemus Pontificem, qui possit compati in-* lun
 13. *firmatibus nostris, tentatum per omnia.* un
 36. III. Præmium. *Quoniam ipsi misericordiam* sen
Heb. 4. consequentur, tum in hac vita, tam in corpore, aff
 15. quàm anima; tum in altera perfectè, quoad Q
 Præmiū. utrumque. Et quidem, *quâ mensurâ mensi fueri-* vit
Luc. 6. tis, remetietur vobis. Beatitudo cœlestis est ne
 38. summa, & omnis misericordia. lis
 IV. IV. Oppositum. *Nanne oportuit misereri con-* da
 Pœna. *servi tui? sicut ego tui misertus sum? mittite enim* ib
Matt. 18. in tenebras exteriores. *Judicium sine misericordia,*
 33. *Et illi qui non fecit misericordiam.* Ex operibus
 2. 13. misericordiæ judicabitur mundus, sive omissis,
Iac. 2. 13 sive exhibitis.

*Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum
videbunt.*

PUNCTUM VIII.

- I. I. **M**undities hæc est charitas perfecta, cui
 Puritas. **M**insint illa tria ex Paulo. *De corde puro*
 cordis. *experte peccati mortalis & venialis, saltem quo-*
 I. Tim. *ad affectum & habitationem. Et Conscientia*
 1. 5. *bona. Sanctis cogitationibus & affectibus plena*
absterfis contrariis. Et fide non ficta, ut qui ser-
vit Deo non simulatè, aut videri volens, & ea-
 dem

dem sinceritate erga homines utitur. 2. Exem-
 plum Christi, qui nec peccare potuit, nec ab ini-
 micis argui de peccato: in quem Sathan nec per
 suggestionem aliquid potuit: qui fictos maxi-
 mè odivit. *Vae vobis, qui mundatis, quod defo-
 ris est.* Denique est *candor lucis aeterna specu-
 lum sine macula & imago bonitatis.* 3. Præmi-
 um, quoniam ipsi Deum videbunt. Hæc est es-
 sentialis Beatitudo. In præcedentibus ex aliquo
 affectu iudicabitur hic ex ipsa essentiali ratione.
*Quis ascendet in montem Domini? innocens ma-
 nibus & mundo corde.* 4. Oppositum: *Foris ca-
 nes & venefici, & impudici, & homicida, & Ido-
 lis servientes, & omnis, qui amat & facit men-
 dacium:* nihil enim coinquinatum illuc intro-
 ibit.

*Beati pacifici: quoniam filii Dei voca-
 buntur.*

PUNCTUM IX.

1. **P**acificus est fovens pacem. 1. In seipso, ut
 caro spiritui, passiones rationi, hæc Deo
 consentiat & subjaceat. 2. Erga alios, juxta A-
 postolum. *Quod ex vobis est, cum omnibus pa-
 cem habentes.* 3. Inter alios, ut inter se pacem
 servent. 4. Ut cum Deo reconcilientur ope-
 rando. *Hæc est pax, quæ exsuperat omnem sen-
 sum.* 2. Exemplum Christi, qui è cælo venit, ut
 hanc pacem nobis daret, ideòque vocatur Rex
 pacificus. Hanc solitus precari suis, hanc jus-
 sit,

2.

Christus

Matt 25

25.

Sap. 7.

26

3.

Præmiū.

Psf 123.

3.

4.

Apoc. 22

15.

1.

Actus

A-pacifico-

rum quas

tuor.

Rom. 12.

18.

Phil 4, 7

fit, ut precarentur quocunque irent. Denique per sanguinem suum pacificavit omnia : *sive*
Col. 1. 20 *qua in terris, sive qua in caelis sunt.* 3. Præmium:
 3. *Præmiū.* *quoniam filii Dei vocabuntur.* Specialiter tunc
 habebuntur filii, & peculiariter pro talibus tra-
 ctabuntur, & tandem copiosam hæreditatem,
 ut singulariter dilecti filii consequentur.

*Beati, qui persecutionem patiuntur propter justiti-
 am : quoniam ipsorum est regnum
 cælorum.*

PUNCTUM X.

1. **C**onsidera quatuor. 1. Quæ sit persecutio:
 Persecu- **C**omne genus incommodi. 2. A quo infe-
 tiones. ratur: à diabolo, odio virtutis, & ab hominibus
 ejus administris, nec ab alienis tantum, sed à do-
 mesticis, & fratribus. 3. Non ob culpam sed
 1. *Pet. 4.* propter virtutem. *Nemo vestrum patiatur, ut*
 15. *Act. 5.* *homicidia, aut fur, aut maledicus : si autem ut*
 41. *Christianus, non erubescat, sed glorificet Deum*
in isto nomine. 4. Modus ferendi patienter &
 gaudenter, *quia dignus habitus ei pro nomine*
 2. *Dei contumeliam pati.* 2. Exemplum Christi
 Exemplū **Ex**imium secundum illa quatuor. 3. Præmium
 Christi. *Quoniam ipsorum est Regnum Cælorum : Et*
 3. *Gaudete & exultate, quoniam merces vestra co-
 piosa est in cælo.* Indicatur prætalibus copiosius mu-
 nerandos, & spe tantæ remunerationis merito
 gaudendum in malis, quia tantum afferunt ho-
 num. 4. Oppositum: *Væ! cum benedixerint*
Luc. 6. *vobis homines.*

MEDITATIO XII.

De triplici munere Apostolico, purgandi,
illuminandi, & perficiendi.

Secunda pars Sermonis.

PUNCTUM PRIMUM.

DE munere purgandi. 1. *Vos estis sal terræ.* 1.
Sed valet contra corruptionem, & cibos SAL.
salubres; sapidusque facit. Sal ergo est terræ, qui *Mat. 5.*
homines à peccatis vindicat & purgat, eisque ^{13.}
studium pœnitentiæ; ac virtutis reddit suave, ac *Cibos*
per hoc ipsosmet homines palato Dei sapidus, *condit.*
gratiusque facit. Istud præstare nequit, nisi sa-
pientia & gratia à Deo acceptæ; per quas ipse
fiat sal: Debet autem priusquam alios purget &
condiat, talem seipsum reddere, quales vult a-
lios facere. 2. Exemplum Christi, qui ut pur- ^{2.}
gationem peccatorum faceret, oblatusest, & per *Christus*
tempus prædicationis tam instanter incubuit, ut *Sal.*
à peccatis homines abduceret. 3. Pœna neglecti
muneris. *Quod si sal evanuerit, in quo salietur?* ^{3.}
ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras, & *Pœna.*
conculcetur ab hominibus. Potest dupliciter
intelligi, vel si ipse in se evanuerit, ut non sit ta-
lis, quales vult alios facere, vel si omiserit se
exhibere sal aliis, licet alioqui se non neglexe-
rit: necessitas enim incumbit saliendi viro A-
postolico.

PUN-

PUNCTUM II.

- LVX. **D**E munere illuminandi. 1. Vos estis lux mundi.
1. **D**i, est officium planè divinum: nam, qui
 Dan. 12. docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmam-
 3. menti; Et, qui ad justitiam erudiunt multos,
 quasi stelle in perpetuas aeternitates. Fructus hu-
 jus illuminationis est, quem describit Paulus:
 Eph. 5.8. Ut filii lucis ambulate, fructus enim lucis est in
 omni bonitate, & justitia, & veritate, proban-
 res quod sit beneplacitum Deo, & nolite com-
 municare operibus infructuosis tenebrarum, ma-
 gis autem redarguite. Christus per excellentiam
 Ioan. 9. fuit lux mundi: quamdiu sum in mundo, lux
 3. sum mundi. Ab hoc tanquam sole accipiunt re-
 liqui, tanquam stellæ, lumen suum. Petam, ut
 sim una ex illis, de quibus Baruch: Stella dede-
 Baruch. runt lumen in custodiis suis, & letate sunt, vo-
 3. v. 2. catae sunt, & dixerunt: Ecce adsumus: & luxo-
 34. & runt ei cum iucunditate, qui fecit illas. 2. Re-
 35. darguntur, qui juxta talentum acceptum, non
 2. se impendunt in illuminandis proximis, sed lu-
 cernam sub modio abscondunt. 3. Commen-
 3. dantur, qui doctrinam licere faciunt exemplis
 bonorum omnium operum: ut videntes glori-
 Marth. rificent Deum, cum alioqui blasphemetur ob
 5. 16. mala exempla doctorum.

PUNCTUM III.

- D**E munere perficiendi. 1. Non potest civitas
 1. abscondi super montem posita. Civitati suos
 Civitas. Apo-

Apostolos comparat, quia non vult eos esse so-
 litarios, & privatam vitam agere, sed commu-
 nem, ad se quam plurimos attrahendo & con-
 vivendo. 2. *Supra montem posita, hoc est, su-
 pra magnam celsamque virtutem, quia eminere
 eosdem oportet sanctitate, esseque perfectos,*
 juxta illud : *Supra montem excelsum ascende tu,* Isa. 40. 9
qui evangelizas Sion. Exalta in fortitudine vo-
cem tuam, qui evangelizas Ierusalem. Tunc
 enim prædicatoris auditur vox, si ex edito pro-
 clamarit : & ad civitatem accursus fieri poterit,
 quæ non latuerit. 3. Deinde supra montem est
 civitas, quia vir perfectus debet ad celsitudi-
 nem perfectionis homines juvare, atque pro-
 movere, non ad communem tantum virtutem.
*Sapientia enim misit ancillas suas, ut vocarent ad
 arcem, & ad mœnia civitatis.*

Apostoli
 Supra
 montem
 quid?
 2.
 3.
 Vir per-
 fectus in
 monte.
 Prov. 9.
 3.

MEDITATIO XIII.

De Excellentia legis Evangelicæ.

Tertia pars Sermonis.

PUNCTUM UNICUM.

PRæmittit Dominus, se non venisse, ut legem
 veterem solvat, sed impleat: implevit autem
 tripliciter, & servando illam, & præstando, quæ
 promiserat illa, & perficiendo. 2. Necessitatem
 servandi legem demonstrat: Nam, qui solverit
 unum de mandatis istis minimis, & docuerit sic
 homines, minimus vocabitur in regno cælorum: Con-

1.
 Christus
 legem
 perfectè
 servavit.
 2.
 Mat. 5.
 20.
 Lex ne-
 cessariò
 servanda

Iac. 2. 10

3.
Exem-
plaro-
peratio-
nis.
Pater.
Mat. 5.
48.
4.

Contemptus erit apud Deum, si vel unum : quod enim offendit in uno, factus est omnium reus, perinde excluditur à regno Dei, si vel minimum, etiam alioqui non lethale, ex contemptu solverit : si docuerit, duplici nomine excludetur. Contra qui fecerit & docuerit, conjungitur, quia, qui docuerit tantum, non erit magnus coram Deo ; Sed qui etiam fecerit, magnus erit, quia exemplo simul docet & verbo, pro occasione & statu suo. 3. Exemplar operationis proponit, non sanctos homines, non Angelos, non seipsum, sed Patrem cœlestem : *Estote perfecti, sicut Pater vester perfectus est* : in quo nulla culpa esse potest, omnes sunt virtutes, & in gradu excellentissimo. 4. In tradenda explicandâque lege, hæc ipsa tria persequitur. 1. ut omnis absit culpa etiam interior, & occasio omnis amputetur. 2. Nulla desit virtus, vel in subjiciendo appetitu proprio, vel in actione erga proximum, vel denique erga Deum. 3. ut sint quam perfectissimæ, qualis est beneficentia erga inimicos, ad instar divinæ.

MEDITATIO XIV.

De Oratione Dominica.

Dominica dicitur, quia Christus eam docuit, & quidem bis : nam primò, cum haberet sermonem in monte ad turbas, ut refert Matthæus : deinde privatim, cum unus discipulorum ab eo peteret : *Domine, doce nos orare,*
sicut

Mat. 6.
5.

sicut docuit Ioannes discipulos suos, ut est apud ^{Luc. II.}
 Lucam: dirigitur autem ad Patrem et si possit ^{2.}
 ad omnes dirigi divinas personas. Credibile
 autem est Christum sic orasse, cum suos doce-
 ret: orat autem quotidie in nobis, sicut caput
 nostram, faciens nos orare, & orat pro nobis,
 ut sacerdos est.

Pater.

1. Est titulo creationis, qua nos ad imagi- ^{1.}
 nem suam facit, item adoptionis, per gratiam, ^{Pater}
 atque sic millies Pater, quoties paratus est pec- ^{Creator}
 cantes recipere in eandem gratiam, quæ Pater-
 nitas magno sterit Filio Dei, qui cruce eam pro-
 meruit nobis. ^{2.} Patris providentiam exhibet,
 sustentando corpus, & animæ salutem consulendo ^{Patris}
 amanter, ut solus verè Pater sit; qui proinde ait: ^{munia}
Nolite vocare vobis Patrem super terram, unus ^{implet}
est enim Pater vester, qui in calis est: & meri- ^{Mat. 23.}
tò, nam, Pater meus & mater mea derelique- ^{9.}
runt me, quod sæpe fit, Dominus autem as- ^{Pf. 26.}
sumpsit me: nunquam deserit, nisi derelictus. ^{10.}
 3. Præterea si ille Pater, ego Filius. Quanta hæc ^{3.}
 dignitas? præstabo filij partes amore, obser- ^{Si Pater}
 vantia, obedientia. Qui istuc ex mancipio vili ^{ergo ego}
 provectus es, vide ne degeneres. 4. Voluit pre- ^{filius.}
 cationem ab hac compellatione nos exordiri, ^{4.}
 ad excitandam fiduciam obtinendi petita: & ^{Cur à Pa-}
 quia gloriatur in hoc nomine, quòd Pater sit, ^{tre ordi-}
 gaudet se ita compellari; & ad commonendum ^{tur.}
 nos, quòd velit filiali affectu nos ad ipsum ac-
 cede-

T

cede-

cedere, & in omnibus ipsi servire taliâquepetere, quæ deceant talem Patrem.

Noster.

1. *Voluit, ut dicerem, noster; non autem meus, qui cum unicum habeat filium naturalem, voluit quamplurimos habere adoptivos, tum Angelos, tum homines: idque ita, ut bono filiationis unusquisque gaudeat, ac si nullum haberet consortem. Nam dona Dei non minuuntur communicatione in plures.*
2. *ut moneret esse nos inter nos fratres nulla exceptione, gradus, aut ætatis, atque ut fratres, invicem diligendos, proque omnibus communiter orandum, nullo spreto, sicut per Malachiam: Nunquid non Pater unus omnium nostrum? nunquid non unus Deus creavit nos? quare ergo despicit unusquisque fratrem suum?*
3. *quod, Pater mihi conveniret magis unigenito, & appellatio esset indulgentior, quam pro reverentia illius majestatis, cujus oportuit haberi rationem. Et si nihil vetat privatim, pro affectu aliquando, sic Deum alloqui, quod ita pleno jure filius sum adoptivus, ac si forem unicus.*

1.
Liberalitatem ostendit.

2.
Ut invicem amemus.

Mat. 2.
10.

3.
Reverentiam excitat.

Qui es in cælis.

- Ut cœlestia petamus. *Cum in omni loco sit, voluit cœlum exprimi, ut reverentiam in nobis excitaret illius majestatis in cœlo dominantis: ut mentes nostras ad cœlestia erigeret, quæ est filiorum Dei*
- here-

hæreditas : & ut intelligam me hîc esse peregrinum, debere autem cœlo dignam colere puritatem. Denique docet illuc oculos levare, unde veniet auxilium mihi. Per cœlos etiam intelligi possunt animæ justæ, in quibus habitat Deus : qualis esse studeat, qui orat, ut in abscondito cordis sui ab inhabitante Domino exaudiat. Hactenus præambulum : sequuntur petitiones.

Sanctificetur nomen tuum.

Petitio I

i. Non ait, glorificetur, quia nihil Deus ita æstimat, atque quod sanctus sit; ac proinde, ut pro tali habeatur & prædicetur, quod est Beatorum carmen: *Sanctus, Sanctus, Sanctus.* 2. Non ait, potentia, aut majestas; sed *nomen tuum*, ut simul includat, quicquid Dei apud nos nominatur, totum videlicet sanctum esse, & pro eo celebrandum: nominatur autem omnipotens, sapiens, creator, & infinita alia. 3. *Tuum*, inquit, quia solum nomen *tuum* est sanctum per seipsum, unde justî stillam participant. Ergo, *tuum*, non nostrum: *Non nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam. Regi seculorum immortalis & invisibilis, soli Deo honor & gloria in sæcula seculorum, nobis autem confusio faciei:* & ego sic studiosus sum nomen meum commendandi, qui nesciri & contemni præoptare deberem. 4. Non restringit: per nos *Sanctificetur*: quia optandum, ut ab omni creatura cælestium, terrestrium, & infernorum. 5. Porro san-

1.
Isa. 6. 3.
Ap. 4. 8.
2.
3.
Ps. 113.
6.
1. Tim.
1. 7.
Bar. 1.
15.
4.
5.

T 2 atifica-

Etificatur Dei nomen, si homines credant, quod
revelat: sperent, quod promittit: faciant, quod
jubet: colant, ut ipse præcepit: ament ex toto
corde, attestantibus operibus, unde qui vident
glorificent Patrem, qui in cœlis est.

Adveniat regnum tuum.

Petitio 2

1.
Regnum
Gratiæ.

2.
Gloriæ.

3.
Consum-
matum.

4.
Dei, non
mundi
regnum.

Petitio 3

1.
Volun-
tas Dei
Ps. 29.

2.
Dei so-
lius.

1. **R**egnum, quo in justis regnat, qui per om-
nia ipsi subjiciuntur. 2. quo regnat ih-
Beatis: istud autem adveniet nobis, si in primo
permanerimus. Quare ait, *Adveniat*: quasi
sponte secururum. Et quidem istud omnes op-
tant: at primum, non ita, quia cum labore con-
junctum est. Iustitia enim paratur, & confet-
vatur mortificatione appetitionum. 3. Regnum
illud consummatum atque perfectum, cum De-
us erit omnia in omnibus, in Resurrectione
mortuorum, quod expectant animæ beatæ. 4.
Tuum, inquam, non mundi regnum, quod ca-
ducis bonis constat; multoque minus peccati
regnum, quod cupio funditus eversum.

*Fiat voluntas tua, sicut in cælo, &
in terra.*

1. Voluntas Dei continetur illius præceptis,
& consiliis, ac inspirationibus, nec non iustis
eorum, qui Dei nomine præsumt. Ad hæc exe-
quenda sufficit, quod voluntas Dei est, & quod
vita mea in voluntate ejus est: ut si eam faci-
am, vivam; alioqui petiturus. 2. *Tua*, non
mea, quæ perversa est, nec carnis, quæ contra-

tria spiritui, nec mundi quæ vana, nec Diaboli, quæ iniqua : sed *Tua*, quæ est rectitudinis, & quam ut faceret Christus, venit. 3. Modus faciendi, sicut in cælo ab Angelis, ita integrè, promptè, velociter, fortiter, amanter, exultanter. Unde opportunè præmisit. *Adveniat regnum tuum*, ut, quando illuc adspiramus, ita nunc agamus, uti agunt, qui in cælo sunt. 4. Potest sic etiam intelligi, ut terreni & carnales homines sic voluntatem Dei faciant, uti cælestes, & spirituales faciunt. *Doce me, Domine, facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.* Ps. 142.

Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Petitio 4

1. Quis est panis iste? 1. panis substantialis Eucharistiæ, qui spiritum nutrit & roborat, ut digni reddamur illo assiduè frui. 2. Alia gratiæ auxilia, sine quibus vita spiritualis non producit, in quibus est, ut faciamus Dei voluntatem, quam Christus dicebat suum esse cibum. 3. Panis corporalis, vitæque sustentatio, pro qua non vult nimis esse anxios; sed à Deo etiam expectare. Per hæc instruimur, quòd tanquam infantes egeamus cura Dei, & tanquam Filij ad eum confugere debeamus. 2. *Nostrum*. Et si enim est substantialis, & à Deo: *noster* tamen, quia nostræ indigentiaè necessarius, & nobis à Christo comparatus, & promissus. Quia verò Deus etiam Angelis & Beatis panis est, petimus

- timus eum pro modo, & statu nostro, sicut & corporalem. 3. *Quotidianum*. Si de spirituali, non ille, qui est paucorum singulariter dilectorum, quia indignum me reputo; sed communem quasi portionem, & necessariam, sine qua non vivitur. Ita etiam, si de corporali accipitur, non abundans & ad genium, sed ad necessitatem. 4. *Da nobis*, pro omnibus tanquam fratribus petendum, etiam si alioqui odientibus.
3. *Mat. 5.* *Orate pro persecutibus & calumniantibus vos &, si videris inimicum esurientem, ciba illum.* 5. *Hodie*, quia vult nos quotidie petere, semperque ab ejus pendere providentia, avocatur etiam à superflua cura de crastino, ad exemplum *dati olim manna in singulos dies.* Hodie etiam pro vita presentis accipitur, quamdiu hodie nominatur, ut ait Paulus, quod est presentis tempus.
4. *Pro. 25* *21.* *5.* *Quotidie peto.* *Exod. 16* *4.* *Heb. 5.*

Petitio 5
Debitoribus
Dimitte nobis debita nostra; sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.

1. *Peccata.* 1. Debita sunt peccata, tum mortalia, tum venialia, & quæ eis debentur pœnæ, quæ petimus dimitti per media à Deo instituta, & nostram cooperationem. 2. quod quamvis aliquis sit filius, & regnum Dei in se habeat, faciaturque illius voluntatem, adhuc eget dimissione ob venialia peccata quotidiana. 3. Vicissim proximis debemus dimittere debita offensionum & injuriarum, & quo id perfectius fiet, benefaciendo etiam
2. *Etiam venialia.*
3. *Injurias remitte re.*

etiam inimicis, eo liberalius nobis à Deo dimittentur debita nostra. Et vult statim dimitti, *Sol non occidat super iracundiam vestram.* Et hanc *Ephes. 4. 26.* ponit, quasi necessariam conditionem, ut nobis dimittatur: quare contra se profert sententiam, qui non dimittit debitoribus suis,

Et ne nos inducas in tentationem. Petitio 6

Non petitur, ut non tentemur, quia id sæpe expedit, & à Deo sapienter permittitur; sed, ne tentationi succumbamus, aut etiam tentari sinamur, quando prævidet nos succubituros. Ne vincaris, pe-te.

Sed libera nos à malo. Petitio 7.

AB omni malo omnino. Sicut subjungit Ecclesia in missa: *Libera nos quesumus Domine ab omnibus malis præteritis, presentibus, & futuris: nempe æternis, & temporalibus, animæ & corporis hujus, prout expedit nobis.* Præterita autem mala sunt peccata: quorum adhuc rei sumus, vel ratione pœnæ, vel etiam culpæ. Deinde à malo, hoc est, à maligno Dæmone, ne supra nos potestatem habeat, aut ejus efficiamur servi peccando. Licebit hîc more Ecclesiæ in litanis recensere varia genera malorum, à quibus liberari flagitemus.

Amen.

Fiat, fiat: magno desiderio pronuntiabitur, *ps 9 39.* nam *Desiderium pauperum exaudivit Dominus.* Fiducia, Magna etiam fiducia, ut qui ea petamus,

1. 10. 5. 14. quæ petenda præscripsit, sicut ait Joannes: *Hæc est fiducia, quam habemus ad Deum, quia quodcumque petierimus secundum voluntatem ejus, audiet nos, & scimus, quoniam habemus petitiones, quas postulamus ab eo.* De providentia Dei ad subveniendum nobis agitur in sexta parte meditationum.

NOTA.

Quatuor bona pe-
rimus o-
ratione
Domini
ca.
Quod quatuor petitiones faciunt ad obtinendum bonum, tres autem ad advertendum malum: ex primis concernunt Divinam gloriam tres: *Sanctificetur nomen tuum, Adveniat regnum tuum, Fiat voluntas tua*: quarta autem concernit nostram utilitatem, seu per eam petimus nobis bonum necessarium, tam spirituale, quam corporale. Etsi tria etiam priora nobis profunt, quia nostrum est bonum facere ejus voluntatem, & sanctificare ejus nomen, & regnum advenire, sed in iis, ex objecto & per se quæritur glorificatio Dei. Tres posteriores ad advertendum malum pertinent. *Dimitte nobis debita nostra* ad remissionem peccatorum jam admissorum *Ne nos inducas*: ad futura peccata præcavenda, & pericula eorum declinanda. *Libera nos à malo*, ab omni genere malorum, quod obvenire potest, quatenus tamen expediat nobis: nam tribulari sæpe expedit, & persecutiones pati, & ægritudines.

Triama-
la depre-
camur.

ME-

MEDITATIO XV.

Missio discipulorum ad prædicandum per Iudæam.

PUNCTUM PRIMUM.

Necessitas mittendi: ait enim: *Messis quidem multa, operarii autem pauci: rogare ergo dominum messis, ut mittat operarios in messem suam.* Messis multa electorum expectantium prædicationem Evangelii, operarii pauci: nam plerique refugiunt laborem, aut in eo non lucrum animarum, sed proprium quærunt. Pauci se disponunt, ut idonei fiant: sed resistunt mittere volenti. Dominus messis est Christus: hic rogandus, quia nemo sponte sua potest mittere manum in alienam messem. Vult rogari, quia ad executionem providentiæ & decretorum Dei medium est aptissimum oratio: &, ut insinuet, non sua interesse, cum inde nihil referat, sed hominum ipsorum rem agi. Nihilominus, necdum rogatus statim misit, pro charitate, desiderioque hominum salutis.

Mat. 9.
37.
Luc. 10.
2.
Operarii pauci.

PUNCTUM II.

Binos mittit, ad commendandam mutuam charitatem, & quia *Frater, qui adjuvatur à fratre, quasi civitas firma: & Si unus ceciderit, ab altero fulcietur. Va soli, quia cum ceciderit, non habet sublevantem se.* Et, *Vbi duo vel tres sunt congregati in nomine meo, ibi sum in medio.*

I.
Curbi-
nos
Prov.
18.9.
Eccl. 4.
10.
Mat. 18.
20.

T 5

medio eorum. Nec solum causâ auxilii, sed etiam mutuò sibi testes sint impensæ operæ. Deinde impertit potestatem miraculorum: *Infirmos curate, mortuos suscite, leprosos mundate, Dæmones eijcite.* Nempe ut prædicationi ipsorum conciliaret auctoritatem, cum essent alioquin idiotæ & simplices, Subjicit: *Gratis accepistis, gratis date.* In primo commendat humilitatem, ne sibi adscribant. Quare redeuntes cum gaudio, quod sibi dæmonia subjiciatur, represserunt exemplo Luciferi, dicens: *Videbam Sathanam, sicut fulgur de celo cadentem.* In secundo commendat liberalitatem benefaciendi, nulla expectata compensatione, quo majorem à Deo referant. Nam reprehenduntur, qui aliter agunt.

2. Potentiam dat suam. *Mat. 10. 8.* Mandat humilitatem. *Luc. 10. 17.* *Malac. 1. 10.* *Mat. 10. 16.* *Quis est in vobis, qui claudat ostia & incendat altare meum gratuito?*

PUNCTUM III.

6. Virtutes commendantur. Mansuetudo. Patientia. Charitas. Fiducia. *Isa. 11. 6.*

INstituit Dominus discipulos ad missionem. *Ecce ego mitto vos, sicut oves in medio luporum; estote ergo prudentes, sicut serpentes, & simplices, sicut columbae.* Ubi sex virtutes eis commendat: *Mansuetudinem* ovium, ut nec læsi nocent: *Patientiam* in ferendis incommodis illatis: *Charitatem*, impendendo se totos utilitati aliorum, sicut oves lac, lanam & carnem suam præbent: *Fiduciam* in pastore suo, tanquam oves, quæ se tueri nequeunt. Quare ait. *Ecce ego mitto vos, ut pastor oves:* Confidite, quamvis inter lupos. Hoc enim est tempus, de quo prædi-

Etum:

atum: *Habitabit lupus cum agno, & pardus cum* Pruden-
hædo accubabunt, &c. Item prudentiam serpen- tia,
tum, ut caput à vulnere abscondant, quando ne-
queunt corpus, cætera perdant, dum animam
servent, & obturent aures ad voces incantan-
tium, malèque suadentium. Atque ut serpens
observavit tempus locumque aptum ad sedu-
cendam Evam: ita ipsi ad Evangelium insi-
nuandum. Postremò *simplicitatem columbinam*, Simpli-
ne prudentia sit vulpina & fraudulenta, sed abs- citas.
que felle, sincera. *Oculi tui columbarum*, quales *Cant. 1.*
Christi in quem *Descendit Spiritus Sanctus. sicut* *15.*
columba. Det ille mihi, ut nôrim prudentiam *Luc. 3.*
cum simplicitate conjungere. *22.*

PUNCTUM IV.

VItæ rationem modumque præscribit. 1. Ve-
tat superflua, ut sunt pretiosa. *Nolite possi-* Super-
dere aurum, neque argentum, neque pecuniam in flua reji-
zonis vestris. Et in communibus vetat non ne- cit.
cessaria: *Non peram in via, neque duas tunicas,* *Mat. 10.*
si sufficit altera, neque calceamenta mutatoria, *9.*
neque virgam: quamvis minima, quibus care-
re valeas, jubet abjicere. Quin in planè neces-
sariis vult eos Deo fidere. *Dignus est enim o-* *Luc. 22.*
perarius cibo suo. Suppeditabit eis, qui mittit. *35.*
Unde in cæna ultima dicebat: *Quando misi vos*
sine sacculo & calceamentis, nunquid aliquid de- Sine so-
fuit vobis? Nihil. Planè omni sollicitudine licitudi-
temporali liberos esse vult, qui evangelizant, & ne tem-
si bene porali,

si bene officio fungantur, in eo satis subsidii eos habere ad vitæ necessaria, quæ jure suo expectare à mittente Deo possunt, ac debent, qui excitabit homines, ut ipsis subveniant, etiam abundanter. Voluit Christus exercere suos in quadam perfecta fiducia divinæ erga se providentia. Non tamen ista præcepit, in posterum rigidè observanda: sed voluit solum, ut ad eam formam, quoad fieri posset, Apostolici viri adniterentur. Amplius prohibet, *Neminem in via salutaveritis*: videlicet, ne à suscepto negotio se retardari sinant per officiosas salutationes, & non necessaria officia: alioqui vulgè salutari hospites suos, & pacem eis impertiri. *In quamcunque domum intraveritis, dicite: pax huic domui. Quod si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illum pax vestra; sin autem, ad vos revertetur.* Significat prædicationem fore efficacem in filiis pacis, qui præordinati sunt ad vitam æternam: quod si tales non fuerint, nihilominus ipsos operæ suæ fructum relatu-
 Luc. 10. 4. Nec salu-
 Luc. 10. 5. lutent.
 lutari hospites suos, & pacem eis impertiri. In
 quamcunque domum intraveritis, dicite: pax hu-
 ic domui. Quod si ibi fuerit filius pacis, requi-
 escet super illum pax vestra; sin autem, ad vos
 revertetur. Significat prædicationem fore
 efficacem in filiis pacis, qui præordinati sunt
 ad vitam æternam: quod si tales non fue-
 rint, nihilominus ipsos operæ suæ fructum re-
 laturos.

PUNCTUM V.

Luc. 10. 7. Prædi-
 cant re-
 gnum
 cælo-
 rum.
 Matt. 21. 12. **Q**uid annuntiare debeat. *Dicite illis, appropinquavit in vos regnum Dei. Duo efficacia motiva, & promissio regni Dei, & spes propinqua, præsentem jam Salvatore. Et exeuntes predicabant, ut pœnitentiam agerent, quâ ad regnum pervenirent. Nam regnum cælorum vim patitur, & violenti rapiunt illud.*

ME-

MEDITATIO XVI.

Martyrium Ioannis Baptista.

PUNCTUM PRIMUM.

Ioannis fortitudo, & constantia animi, qui *Mar. 6.*
 cum magni fieret ab Herode, *Qui metue-* 20.
bat Ioannem, sciens eum virum justum & san- Non ti-
ctum, & audito eo, multa faciebat: cumque metHe-
 Herodiadis impotentiam animi & crudelita- rodem.
 tem non ignoraret, neque ob gratiam, ne-
 que ob metum destitit à reprehensione, di-
 cens Herodi: *Non licet tibi habere uxorem fra-* *Matt.*
tris tui. 14. 4.

PUNCTUM II.

Herodes tenuit Ioannem, & vinxit, & inclu- Restabat
 sit in carcerem. Hactenus in honore fue- persecu-
 rat Ioannes, debuit persecutionibus tanquam tio Io-
 aurum probari. Nec abnuvit, aut captavit late- anni.
 bras, aut fugam; sed promptum se obtulit, car-
 ceremque in domum orationis vertit, nec desti-
 tit à prædicatione. Inde enim misit discipulos
 ad Christum, cupiebat autem dissolvi, & Patri-
 bus etiam Limbi Christum annuntiare, ex offi-
 cio præcursoris.

PUNCTUM III.

Vitia conspirabant in Sanctum. Ingluvies Exerciti-
 convivii, luxuria Herodis, levitas puellæ tus dæ-
 saltantis, jactantia promissi, ficta Religio ju- monis.
 rament-

ramenti, illum neci destinant. Et huc præcipitatus est Herodes, quod audire Ioannem desinit qui interpretatur gratia : sic, cum occludimus aures divinis inspirationibus, quotidie in peccatum ruimus.

PUNCTUM IV.

Mors &
gaudiū
S Ioan-
nis.

Gloria
ejus.
3. Co-
rolla.

O truncatur Ioannes : excepit gaudio sententiam mortis, præbuit jugulum, oravit pro persecutoribus suis. Deducitur ejus anima in sinum Abrahamæ ab Angelis, & qui natiuitate sua multos lætificauerat, migrans è corpore, replet lætitiã Sanctos, qui Salvatore[m] expectabant. Cujus Sancti gloria æstimari potest et vita sanctissima, quodque tribus laureolis, *Virginis, Doctoris, Martyris* insigniter decoratus sit.

MEDITATIO XVII.

Miraculum quinque panum.

Matt. 14.

PUNCTUM PRIMUM.

1.
Turbæ
pietas.

Ioan. 6.
1.

Osea 11.
4.

2.

I. Multa turba sequebatur Christum, partim admiratione doctrinæ, partim, *Quia videbat signa, quæ faciebat super his, qui infirmabantur*, ut ait Ioannes. *Hi sunt funiculi Adæ, funiculi charitatis*, de quibus Oseas, beneficia tum corporalia, tum spiritualia. 2. Apostoli misericordia moti petierunt à Christo, ut turbas dimit-

dimitteret, quo sibi escas emerent in proximis
 castellis. At Dominus monet, ut ipsi potius eis
 subveniant, ita docens Prælatorum misericor-
 diam debere dilatari, & quando deest facultas,
 recurrendum ad Deum. 3. Alibi Christi hæc mi-
 sericordia magis exprimitur: *Misereor*, inquit,
super turbam, quia ecce jam triduo sustinent me,
nec habent, quod manducent: & si dimisero eos
jeunos, deficient in via: quidam enim ex iis de
longè venerunt. Quàm exactè expendit necessi-
 tatem nostram, & rationes subveniendi exa-
 minat, ac pericula prævidet, ut quasi debeat
 subvenire? At quid magni Domine, si triduo
 te sustineam, qui tuam vitam omnem in mea u-
 tilitate ponis; & quidni de longè veniam ad te,
 quando tu de cœlis propter me? age, ne me je-
 junum dimittas, ne deficiam in via donec per-
 veniam, planè ad te. 4. Præ se fert Christus sol-
 licitudinem suam, quando rogat Philippum:
Vnde ememus panes, ut manducent hi? negat ille
sufficere vel ducentos denarios, ut modicum quis
accipiat. At pecunia tibi opus non est, Do-
 mine,

Miseri-
 cordia
 Apосто-
 lorum
 parva.
 3.
 Christi
 magna.
 Marc. 8.
 2.
 Mar. 53.
 2.
 4.
 Sollici-
 tus Chri-
 stus.
 Ioan. 6.
 5.

PUNCTUM II.

CHRISTUS petit à Discipulis id, quod habe-
 bant, & obtulerunt ei quinque panes hordea-
 ceos, & duos pisces. Hæc erat tota provisio: pa-
 nes omnino viles & insipidi: & quinque tantum
 cum duobus piscibus, cum essent ipsi piscatores.
 Tam aberat ab ea sancta familia superfluitas, ex
 quo

Pauper-
 tas Chri-
 sti & di-
 scipulo-
 rum.

re-
 cipere
 de-
 lim-
 pe-
 fer-
 oram
 nim-
 ritate
 ore
 xpe-
 est
 Vn-
 ora
 etim
 vi-
 ma-
 da,
 fia
 mi-
 bas
 nit-

Prompta
Eleemo-
syna.

Tob. 4. 8.

quo ipse confundat, amator commoditatum
Promptè exhibent Apostoli, non causati indi-
gentiam propriam : sic agam, quia rependes
copiosè Dominus. Poterat aliter Christus pro-
videre, sed voluit probare charitatem discipulo-
rum, & facere participes boni operis simulque
docere, quando non valemus ex toto subvenire,
conferendum à nobis, quod possumus, tam in
corporalibus necessitatibus, quàm spiritualibus,
sicut monuit Tobias : *Quomodo poteris, illa
esto misericors.*

PUNCTUM III.

1.
Iubet
discum-
bere.

2.
Cœlum
aspicit.

3.
Gratias
agit.

4.
Benedi-
xit.
Modus
agendi.

1.

2.

Series miraculi. 1. *Iussit discumbere cente-
nos, & quinquagenos supra viride fœnum,*
ad vitandam confusionem; & ut numerus faci-
lius constaret, qui fuit quinque millium, præter
mulieres & pueros; & ut omnibus manifestius
fieret miraculum. 2. *Aspexit in Cœlum,* sic pro-
fitens, à Deo esse omne donum, & illam ipsam
patranda miraculi potestatem. 3. Gratias agit pro
illis ipsis quinque panibus propositis, & pro
multiplicandis ex eis. Nihil tam exiguum, quod
non magnificandum, & pro quo non debeantur
grates, quia venit à Domino ad immeritos. 4. *Benedixit*
certis verbis, & benedicendo vim
impertiit multiplicandi. Tum frangens panem,
Dedit discipulis, hi autem turbis. Docemur mo-
dum sumendi cibum. 1. Ordinatè dispositis
convivis, inter quos mihi eligam novissimum
locum. 2. Ut levantur oculi mentis in cœlum,

coram

Prosa 1. 277

coram Deo inspectore edentes sine excessu, si- *ps. 67.*
cut ait: *Iusti epulentur, & exultent in conspectu* 4.

Dei. 3. Gratias agant, recognoscentes cibum 3.

appositum pro eleemosyna Dei, tam pauperes,
quàm divites, ac cùm talis sit, non obmurmurando de quovis defectu. 4. Ut præcedat be- 4.

nedictio per aliquam precationem, quæ & sum-
ptionem comitetur, quo cibus fiat sapidior,
nam *Sanctificatur cibus per verbum Dei & orati-* *1. Tim.*

onem, teste Apostolo. Exprimitur etiam ra- *4. 4.*
tio sumendi Eucharistiam, de qua parte 4. Me-
ditatione 14.

PUNCTUM IV.

EXpenditur miraculum. Multiplicantur pa-
nes in manibus Christi, Apostolorum & co-
medentium, atque ex insipidis fiunt sapidi, uti ex
manu Dei venientes, *cujus perfecta sunt opera.* 1. *Deut.*
Considera omnipotentiam, & quis non velit *32. 9.*
tam potenti Domino servire? qui potest Pa-
rare mensam in deserto, & educere aquam de pe- *1.*
tra, oleumque de saxo durissimo: qui transfert *Omnipotenti-*
austrum de cælo, & pluit, sicut arenam maris vo- *ps. 77.*
latilia pennata. Ut sciant filii tui, quos dile- *20.*
xisti Domine, quoniam non *nativitatis fructus* *Deut. 8.*
pascunt homines, sed sermo tuus. 2. Confide- *15.*
ra providentiam, quando ita opus est, ut meritò *Sap. 16.*
dixerit: *Nolite esse solliciti, quid manducabimus,* *26.*
aut quid bibemus? scit enim Pater vester, quia his *2.*
omnibus indigetis. Querite ergo primum regnum *Provi-*
Dei, & iustitiam ejus, & hæc omnia adjicientur *dentia.* *Matt. 6.*
vobis. *31*

V

vobis.

Ps. 36.
25.
3.
Omnes
satiat.

*Miracu-
la S. Eu-
chari-
stia.*

4.

vobis. Unde dicebat David. *Non vidi iustum derelictum, nec semen eius querens panem.* 3. Modum providentiæ; ut cum diversæ ætatis, & complexionis essent, quod dabatur singulis sufficeret pro cujusque necessitate: sicut de manna, *Sive plus, sive minus qui colligeret:* Etsi hæc multum superfuit de panibus, ad Dei magnificentiam declarandam. 4. Idem Evcharistia est illustrius, quæ nunquam consumitur, & quamvis hostia in mille partes divisa, non plus habet, quàm singulæ, satiatur quivis ex parte quam sumit.

PUNCTUM V.

Gratitudo Christi erga Apostolos.

Prov.
19.17.

Luc. 6.
38.

*Turbæ.
Iob.* 18.
36.

Superfuere duodecim cophini fragmentorum: quot erant Apostoli, qui colligebant. Et quantum eis reddidit, & quanto melius, pro quinque insulsis panibus. Ita viduæ illi de farina & oleo factum à Deo, quod pavisset Eliam. Ita elemosynam in pauperes remunerat: *Fœneratur Domino, qui miseretur pauperis, & qui in hac vita sic compensat, quomodo in futura?* *Mensuram bonam & confertam & coagitatam dabit in sinum vestrum.* Sed quæ admiratio turbæ, quæ lætitia? Regem destinabant sibi: ideo fugit in montem solus, ad exemplum contemptus. Et quia *Regnum eius non est de hoc mundo.*

MEDITATIO XVIII.

Sedata tempestas. Marc. 4.

PUNCTUM PRIMUM.

Post concionem prolixam, cum serò esset factum, ascendit in naviculam cum Discipulis suis, & erat ipse in puppi supra cervical dormiens. 1. Captat somnum, quo ostendit se humanis subjectum, sed modicum: & cor ejus vigilabat, videbátque omnia, quæ fiebant. Imitabor, & bonis phantasmatibus per somnum præbebo occasionem. 2. Dormit, dum Navicula operitur fluctibus: finit nos tentari, & dissimulat: non idèò deserit. 3. sic proficitur in humilitate, purgantur vitia, fiducia excitatur, & orationi insistitur, occasione tribulationum.

Marc. 4. 36.
1.
Sit somnus, sed modicus.
2.
Fingit Christus somnum
3.

PUNCTUM II.

Discipuli suscitaverunt eum dicentes: Domine, salva nos perimus; Et, Magister, non ad te pertinet, quia perimus? Singulare remedium ad Deum recurrere per orationem, utraque formula & brevis, & efficax, & posterior cum quadam filiali querimonia, ac si dicant: Tuus sum ego, salvum me fac. Et, Exurge, quare obdormis Domine? oblivisceris inopia nostra, & tribulationis nostra? Corripuit tunc illos Dominus: Quid timidi estis, modicæ fidei? etsi enim est quod timeatis ex vobis, at oportebat in me confidere.

Mat. 8. 25.
Marc. 4. 38.
Orant Discipuli.
Ps. 118. 94.
Ps. 43. 23.

V 2

PUN-

PUNCTUM III.

Omni-
potentia
Christi.

Imperavit ventis & mari. Et comminatus
vento, & dixit mari, tace, obtumesce, & cessa-
vit ventus, & facta est tranquillitas magna. In
sensibilia agnoscunt imperium Creatoris, & pe-
rent, & ego resisto? non solum tacere jubet
quasi ad tempus, sed plane sedari, semota causa.
O sic animæ meæ tumultus compefcat! Est enim
Isa. 5. 7. Quasi mare fervens, quod quiescere non potest
& redundant fluctus ejus. Et mirati homines
dixerunt: qualis est hic, quia venti & mare obedi-
diunt ei?

MEDITATIO XIX.

Christus ambulat super mare.

PUNCTUM PRIMUM.

Mat. 14.
22.

1.
Oratio-
nis stu-
dium.

2.

Marc.

6. 43.

Marc.

4. 38.

3:

Compulit discipulos ascendere in naviculam,
& dimissa turba, ascendit in montem solus,
orare. 1. Nota, quàm studiosus orationis
captato loco, & tempore apto, & producta ul-
que ad quartam vigiliam noctis. 2. Quòd ægre
à Christo sejungebantur Apostoli, ut oportuerit
eos cogere, sicut ait Marcus. Obedierunt tã-
men. 3. Alias, Christo dormiente, nunc eo ab-
sente, oritur tempestas, ad probationem fidei,
subtrahita sensibili gratia.

PUN.

PUNCTUM II.

Navicula jaçtabatur fluctibus, & vidit eos laborantes in remigando. 1. Non oportet seipsum deserere, sed conari, insistendo orationi & pœnitentiæ, contra tentationes. 2. Vidit id Deus, quòd solatio esse debet tribulatis. Nam advocatum habemus apud Patrem. 3. Circa quartam vigiliam noctis venit ad eos, ambulans supra mare. Ut sic ostenderet se potestatem habere supra aquas, superque tempestates mundi hujus. Quod si aliquando *insigatur ipse in limo profundi*, scito id per dispensationem fieri pro nostra salute, unde victor evadens, *Placuit Deo super vitulum novellum, cornua producentem & ungulas.* Deinde significavit virtutes orationis, à qua homo possit undas calcare tentationum: nam veniebat ab oratione. 4. *Viso illo, putaverunt phantasma esse, & conturbati clamaverunt:* Sic, qui periculo tempestatis non fuerunt terri, vana specie consternantur. Et fit, ut ad majores difficultates intrepidi, vincantur fucatis.

1. Discipuli non desperant.
2. Christi charitas
1. Ioan.
2. 1.
3.
Omni-potentia.
ps. 68.
32.
4. Discipulorum timor.

PUNCTUM III.

Delusio varia. 1. Sic quidam somnia sua putant revelationes; & passiones suas esse virtutes, puta impetum iræ esse zelum, carnalèmq; amorem esse spiritualem. Tales ferè sunt superbi, proprio fidentes iudicio, quib⁹ se *transfigurat diabolus in Angelum lucis*, ut internos motus à malo spiritu profectus pro divinis habeant.

Proprio iudicio decipiuntur multi.
2. Cor.
11. 14.

beant. Alii à propria imaginatione cum debilitate capitis seducti, persuadent sibi, vidisse Christum, aut audisse ab illo: deniq; ipsi etiam spirituales viri assueti divinis, solent interdum cogitationes proprias pro divinis habere. Ut cum Nathan Propheta ex proprio spiritu approbavit, ut David templum Domino ædificaret, quod Deo ratum non fuit; etsi Nathan, non vates probavit. 2. Alij contrà, pro phantasmate habent, quod verè est Christus, solidam virtutem pro passione. veram inspirationem pro instinctu proprio. Et contingit id etiam prophetioribus in spiritu, sicut nunc Apostolis. Et est gravis tentatio, quando Christus pro phantasmate est. Sic aliqui inexperti eludunt revelationes quaslibet, quasi Deus non se modo etiam communicaret. Utrumque extremum est vitandum, tenendumque medium, juxta Ioannis consilium: *Nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus, si ex Deo sunt*: quo facit domum discretionis spirituum, quod Deus præsertim communicat Præsulibus, ad quos proinde recurrendum est.

PUNCTUM IV.

Fellit timorem
Christus

CHRISTUS se manifestat. *Ego sum*; nolite timere: non distulit consolari discipulos, se manifestando: Proprium est Dei, vano timore discusso, ad solidam fiduciam erigere, facientem intelligere quod ipse est. Sicut enim quivis hominum solet voce sua agnosci, quia unusquisque habet

2.
Aliqui-
busChri-
stus pro
phantas-
mate.

1. Ioan.
4. 1.

hab
cem
so n
ctur
Apo
O,
loq

P
ver
do
cer
eo
In
pi
pec
vu
hu
ci
di
di
ch
ne
el

habet aliquid proprium : ita agnoscunt Dei vo-
cem illius familiares. Et sicut eadem vox diver-
so modo prolata varios affectus indicat, & effe-
ctus gignit in audiente: ita hæc Christi: *Ego sum*,
Apostolos demulcet, *comprehensores prosternit*.
O, agnoscam ex voce loquentem mihi Deum, &
loquatur ille mihi in bonum!

Ego sum,
terret &
mulcet.
*Ioan. 1 &
6.*

PUNCTUM V.

Petri fervor: *Domine, si tu es, jube me veni-
re ad te*. Quinque insinuat proprietates fer-
ventis charitatis, 1. Est illustratio mentis, quan-
do quidem *tu es*: videlicet, agnoverat verè vo-
cem: *Ego sum*. 2. Cupit sibi aliquid injungi ab
eo: *Iube*. 3. Non sustinet à Deo abesse diutius;
Iube me venire ad te. Aliquando visa captura
piscium, dixit: *Domine, exi à me, quia homo
peccator sum*: nunc contra, advolare ad Christum
vult: illud humilitatis fuit, hoc amoris; illa
hunc facit tutiorem, & hic vicissim illam perfici-
cit. 4. Offert se ad majora viribus, de virtute
dilecti confidens, super aquas ambulare confi-
dit, ut magister, quia *aqua multa non extinguunt
charitatem*. 5. Caritas est cauta & ordinata,
non præsumit injussa. O Deus! *ordina in me
charitatem?*

Actus
charita-
tis.
1.
Agnitio
Christi
2. 3.
Deside-
rium ser-
viendi &
manen-
di.
Luc. 5. 8.
4.
Oblatio
sui.
Cant. 3. 7
5.
Prudens
charitas
c. 2. 4.

PUNCTUM VI.

Annuit Christus, dicens: *Veni*. 1. Ideò an-
nuit, quia vidit charitate impelli, & non sibi
fidere, & resignatum esse contra, reprehensus est

1.

in ultima cœna, quando se ad mortem offerebat, quia suberat præsumptio, & quidam contemptus aliorum: *Etiamsi omnes scandalizati fuerint.* **Mat 26**
33. Annuit, ut probaret verum, quod eis dixerat:
2. *Confidite, ego sum, nolite timere.* Siquidem virtute illius verbi, *veni, ambulare faceret super aquas; quin & super basiliscum & draconem, & super mundi fluctus persecutionum.* O! dic animæ meæ: *veni, & erunt omnia pervia.* **3.** Ubi
3. Christus annuit, continuo Petrus se in mare de-
Phil. 4. dit: ad illius verbum non est hærendum, quia
13. *omnia possum in eo, qui me confortat.*

PUNCTUM VII.

1. Petrus periclitatur. **1.** Timuit ad ventum validum, præmittente Deo, ne extolleretur: & ut argueretur imperfecta fides, quæ à Christi intuitu deflectebat oculos propter ventum, quæ vacillante, etiam gressus incedentis subsidebat.
2. Discitur, quod qui, Deo probante, adit pericula, Deus ei adest periclitanti, ut jam Petro, nam extendens manum, apprehendit eum; non si temerè, & vanitatis causâ deseritur. **3.** Ingresso naviculam Christo cessavit ventus, & statim navis fuit ad terram. Disjicit subito tentationes præsentia Christi, & terræ viventium facit feliciter appellere. **4.** Quod Deus initia rerum magnarum reddit facilia, tum difficultates oriri sinit, ad proventum ex tentatione. Tandem consolatur, dum cernitur, quàm multùm per ejus gratiam possumus.

ME-

MEDITATIO XX.

Petrus Divinitatem Christi confitetur. Matt. 16. Marci 8.

PUNCTUM PRIMUM.

Interrogatio Christi? *Quem dicunt homines esse Filium hominis?* Lucas ait, quod, cum solus esset orans, interrogavit illos: ut intelligatur, Christi oratione impetratum esse lumen Petro, & similiter nobis obtinendum esse per orationem: *Si quis indiget sapientia, postulet à Deo.* Intelligitur etiam interrogatione factam à divino Spiritu, ob utilitatem nostram. 2. Interrogando captavit Christus occasionem manifestandi seipsum magis discipulis; quippe quod fundamentum esset salutis: & ipse dixit: *Hæc est vita æterna, ut cognoscant te verum Deum, & quem misisti Iesum Christum.* Deinde discatur non esse abs re, opiniones hominum de nobis aliquando cognoscere, ut defectus corrigamus, bona autem existimata acquirere, aut acquisita perficere studeamus, non ad vanitatem. 3. Christus *Filium hominis* se nominat vulgari & vili appellatione, ne affectem à dignioribus titulis appellari. Unde mox exaltatur, dum *Filius Dei* pronuntiatur à Spiritu Sancto.

PUNCTUM II.

Opiniones de Christo. 1. Apostoli non referunt quod Samaritanus, vorax, & potator, & peccator. Tacent calumnias.

- & peccatorum amicus diceretur, quia invidiosa sunt tacenda, ne exasperentur animi, & Christus, quid turbæ dicerent, requirebat, ut Lucas habet, non quid Scribæ, & Pharifæi. 2. quod homines circa Dei notitiam facilè errent, quod Diabolus procurat, ut captivos teneat in peccatis. Propterea *Captivus ductus est populus meus, quia non habuit scientiam. Et, qui ignorat, ignorabitur. O, repleatur scientia Dei terra!* 3. Qui errant, ferè detrahunt Deo aliquid, dum suo judicio metiuntur infinitum, ut cùm *Ioannem*, aut *Eliam* eum dicunt, qui erat Deus: pejus, qui Samaritanum, aut Dæmonium habentem; isti sanctitatem, illi potestatem Christo adimentes.
4. Mali etiam Christiani practicè ostendunt, se malè de Deo sentire, ut cùm ex præsumptione misericordiæ illius peccant, aut ex metu justitiæ animum despondent. 5. Simile quid etiam evenit spiritualibus hominibus, quando suum spiritum volunt esse omnium, quasi non essent varius spiritus, modique serviendi Deo ab ipso inspirari, cùm scriptum sit: *Spiritus intelligentiæ sanctus, unicus, multiplex.* Et hi igitur quasi Deo aliquid subtrahunt, & limitant ejus sapientiam.

PUNCTUM III.

- I. Confessio Apostolorum. *Vos autem, quem me esse dicitis?* 1. Quærit, jam ex iis, tanquam melius institutis, & quærit, ut magis eos confirmet. Quæram ego ex anima mea, quid de Christo,

Christo, ejusque virtutibus, & quàm sublimiter sentiat. 2. Cùm omnes interrogarentur, prævenit Petrus respondere, tum ob fervorem & zelum, pro Magistri honore; tum quia Christus specialiter illum movit, dando extraordinarium lumen illius fervori. Tanti est cum fervore agere, sed humilitate servata, ne te præferas. 3. Confessio. Petri tu, qui ab aliis Elias, vel Baptista, vel Propheta haberi, es Christus, ille Messias, Iudæis promissus, ille desideratus gentibus, ille Sacerdos æternus secundum ordinem Melchisedech, ille Propheta, quem audire omnes debent, ille Sanctus Sanctorum, ille unctus oleo justitiæ præ participibus suis. Ad hæc: Tu es Filius Dei vivi. Non Christus, ut alii etiam vocârunt, sed Christus Filius Dei vivi, quippe vitalem habentis generandi virtutem, & generandi sibi consubstantialem Filium, & ideo es Filius non adoptivus, sed naturalis.

2.
Petrus
primò
respon-
det.
3.
Tu es
Christus
Aggæ. 2.
8.
Ps. 109.
4.
Filius
Dei

PUNCTUM IV.

Comprobatio confessionis. 1. ait: *Beatus es*, nam fundamentum beatæ vitæ est, nôsse Christum. 2. *Simon*, quod significat obedientem, *Barjônâ*, quod est filius columbæ, seu filius Ioannis, quod est gratiæ, omnia quadrant in rem præsentem, in qua Petrus se talem exhibuit. 3. *Quia caro & sanguis non revelavit tibi*. Non est humani captus. 4. *Sed Pater meus qui est in Cœlis, quo profitetur se verè talem esse*

1.
Beatus.
2.
Simon.
3.
Non na-
turaliter
4.
esse

Sed à
Deo,

esse *Filium Dei vivi*; siquidem agnoscit à Patre
cœlesti venire hanc confessionem.

PUNCTUM V.

Merces
S. Petri,

1.
Petrus.
Ioan. 1.

2.
Caput
Ecclesiæ

3.
Perseve-
rantia
Ecclesiæ

4.
Potestas
& scien-
tia cla-
vium.

REmuneratio confessionis continet plures
prærogativas. 1. Impositio nominis *Pe-
trus* seu *Petra* quam significat *Cephas*, & præ-
dixerat Christus, ita aliquando vocandum.
Nec nomen inane tribuit sive absque soliditate
veræ petræ, qualis esse debet fundamentum.
2. *Et super hanc Petram ædificabo Ecclesiam
meam.* Procul dubio super hanc, quam nomina-
verat *Petram*; nominaverat autem seipsum *Si-
monem*. Constituit igitur illum Ecclesiæ mili-
tantis fundamentum & caput visibile, post ipsum
Christum. 3. *Et porta inferi non prævalebunt ad-
versus eam*; Quippe fundatam à sapiente archi-
tecto, non super arenam, sed super *Petram*. Cer-
ti reddimur de soliditate hujus petræ, ut nec flu-
mina, nec venti, nec imbres possint eam sub-
vertere, Christo ipso fortitudinem impertien-
te petræ fundamentali. 4. *Et tibi dabo cla-
ves regni cœlorum.* Clavem scientiæ, ad ve-
ritates fidei proponendas & declarandas sine
errore; & clavem potestatis, ad remittenda
peccata, & omne impedimentum auferendum,
quo arcemur à cœli ingressu. Atque hæc *Pe-
tro* data sunt propter Ecclesiam ipsam, & ita
propter me.

ME-

MEDITATIO XXI.

Transfiguratio Christi. Matt. 17.

PUNCTUM PRIMUM.

Cur voluit transfigurari? ut latentis gloriae causa
in carne patibili daret specimen, ut anima- transfi-
ret discipulos, spe participandae similis gloriae, guratio-
ad ferendam crucem: & quia in hac vita nis.
Deus facit suos praelibare aeternam, de quo di-
xerat: *Sunt de hic stantibus, qui non gustabunt* Matt.
mortem, donec videant Filium hominis in re- 16. 28.
gnosuo.

PUNCTUM II.

Tempus, & locus. Tempus fuit in medio Deus ci-
cursu praedicationis suae. Deinde, sex die- to dat.
bus interjectis, ex quo hortatus est ad crucem,
promiserat, *Aliquos visuros regnum Dei ante* Marc. 8.
mortem. Non diu differt promissa Deus, & quic- 29.
quid est, hora est. Sex dies significant tempus
praesens, post quod sequitur sabbatum requiei. In soli-
Locus fuit mons segregatus; quippe Deus se tudine
communicat segregatis a curis mundi, & celsi- Deus.
tudinem perfectionis conscendentibus. *Quis ps. 54.*
ergo mihi pennas dabit & volabo? ecce elonga-
vi fugiens, & mansi in solitudine tibi ad cor lo-
quitur Deus.

PUNCTUM III.

Qui spectatores? tres fuerunt ferventiores: Socios
ut constet non omnibus justis impertiri ex- elegit
traor-

ferventissimos. traordinarios hōsce favores; & quia, si omnes, etiam ludas debuisset participare: nam solus prætermitti, absq; nota, nequibat. Sed neque semper ferventioribus ista dantur, sed pro dispositione divini consilii, ne quis despondeat animum, si posthabeatur. Certè Andreas, ex præ-

3. Discipuli.

3. Virtutes Theologicæ
Ps. 42. 3.

Orationis virtus.

2. Cor. 3. 18.

cipuis, non adfuit. In tribus discipulis designantur tres virtutes, quæ eminere debent in oratione, ut anima transfiguretur. In Petro viva fides, in Iacobo spes firma, in Ioanne charitas addens. *Emitte Domine lucem tuam & veritatem tuam, ipsa me deducunt & adducunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua.* inter orandum Christus transfiguratus est: Ibi participantur tales gratiæ, splendet facies ab illustrationibus divinis, radióque mittit suavissimorum affectuum, candescit vestis ab operibus sincerissimæ intentionis. Denique transformatur anima, ut dicit Apostolus, *Revelata facie gloriæ Domini speculantes in eandem imaginem transformamur à claritate in claritatem.*

PUNCTUM IV.

Gloria Iesu Splendor.

Modus Transfigurationis. Gloriam corporis debitam continuerat Divinitas, quam nunc effundit in corpus. *Facies resplenduit ut sol, vestis, ut nix:* Excessit gloria utrumque: sed non habuit aliquid majus, cui eam compararet: Gratulabor Christo, & sacro ejus corpori, cui ad modicum tempus impertita est gloria, quæ post

resur-

resurrectionem fiet æterna. Hic est verè Nazareus, Candidior nive, nitidior lacte, rubicundior ^{Thren.} ebore antiquo, & sapphiro pulchrior. Candidus ^{4. 7.} & rubicundus, electus ex millibus, pulcher ut luna, ^{Cant. 5. 10. c. 6.} electus ut sol, ô Domine! & hac gloria, propter me, fraudâsti carnem tuam per omne tempus vitæ mortalis! quantum ideo tibi debeo, ô Domine! quid ni ego tunc carnem meam privem omnibus jucunditatibus, ut vicem aliquam rependam.

MEDITATIO XXII.

Consecuta Transfigurationem.

PUNCTUM PRIMUM.

MOyses & Elias circumstant Christum, ideo Moyses & Elias. Misti potissimum, quòd notiores, & à sanctitate celebriores, quòd maximè zelantes pro lege & populo Dei, quòd quadragenario jejunio & accessu ad montem, ubi divinorum mysteriorum & Incarnationis Dominicæ participes facti sunt, in primis excelluerunt. Visi autem ipsi sunt in magna gloria ad ipsius Christi majorem honorem, cui famulabantur, & ut intelligeretur justos fore similes suo capiti. Quæ illorum lætitia, viso Redemptore! quas egerunt gratias, quam reverenter adorarunt! ^{Luc. 9.} Loquebantur autem cum Christo ^{31.} de excessu, quem completurus erat in Ierusalem, de passione & morte: verè fuit excessus dolorum, sed & meritorum ac satisfactio-

tis-

De pas-
sione a-
gunt in
gloria.

tisfactionum, supra totum debitum generis hu-
mani, excessus denique amoris, quo indigni es-
ramus: alioqui excessus è vita intelligitur. Sed
quorsum in gloria mentio passionis? Sic illam
amabat propter nos: & docemur consolationes
esse ferendas, ad patiendum fortiter pro Chri-
sto, quod quantumcumque erit, excessus non
erit; sed multò infra debitum nostrarum cul-
parum, infraque vicem debitam illius amoris.

PUNCTUM II.

Luc. 9.
32.
Aposto-
li dor-
miant
interim.
Eccl. 7.
9.

Quomodo se habuerint Apostoli, *Graviter*
erant somno. Cœperunt cum Christo ora-
re, sed victi sunt. Ita contingit tepidis, qui pro-
inde in oratione sua non transfigurantur, sicut
ti fervidi, quibus convenit illud: *Melior est finis*
orationis quam principium, quia in fine mutan-
tur: tepidi remittunt, & sic fraudantur conso-
latione & fructu.

Luc. 9.
32.
Dulcedo
caelestis
gaudii.
Pf. 30.
20.
1. Cor. 2.
9.
Phil. 3. 8

Cum evigilantes vidissent majestatem Christi,
& duos viros cum illo, atque hi pararent abire:
Petrus obstupescens ait ad Iesum: Faciamus hic
tabernacula. Proh, quanta erit cœli jucundi-
tas, quando sic Petrus captus est, vix tenuissimo
illius iudicio, ut sedem ibi æternam figere vel-
let, oblitus rerum omnium: *Quam erit magna*
multitudo dulcedinis tue, quam abscondisti,
quam oculus non vidit, nec auris audivit, nec in
cor hominis ascendit! Præ qua re S. Paulus o-
mnia detrimentum duxit, habetque pro sterco-
ribus.

tribus. Sed nesciebat Petrus quid diceret, ebrius à suavitate spectaculi, & forte, quia volebat impeditam passionem, de qua loquebantur, sicut postea fecit, quando & à Christo objurgatus est. Verè nescit, qui dicat, qui hanc vitam putat consolationis esse, cum sit crucis: & moritur, qui discrepare vult à Christo, quem sibi sequendum proposuit.

PUNCTUM III.

Testimonium de cælo: *Nubes lucida obumbravit eos: in nube, Spiritus Sanctus intelligi potest, à quo abundantia donorum. Et lucida erat, non ut olim, in qua apparebat Deus, nebulosa: quia umbræ cessabant, veritate exhibita. E nube vox Patris: Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui. Idem in baptismo. Adit nunc, ipsum audite, ad commendandam ipsis doctrinam, qui alioqui dicebat: Mea doctrina non est mea, sed ejus, qui misit me. In Doctorem nobis datur. Loquere igitur Domine, quia audit servus tuus.*

Jesum hono- rant Spi- ritus S. & Pater. Mat. 17. 5. Ioan. 7. 16. 2. Reg. 3. 9.

PUNCTUM IV.

Prosternuntur discipuli ad vocem. Bonus spiritus solet initio turbationem incutere, mox pacem. Unde ait: *Surgite & nolite timere. Quod si placida vox Dei sic commovet, quid illa terrificam judicantis? Levantes autem oculos, neminem viderunt, nisi solum Iesum.* Sufficit mi-

X hi,

Humilis
Jesus.

hi, abscedant licet omnes, tu me nunquam desere. Prohibuit manifestari visionem, donec resurgeret, ad exemplum humilitatis: unde & factum, ut paucis suam gloriam exhibuerit, qui confundi & mori coram omnibus non erubuit.

MEDITATIO XXIII.

Filii Zebedaei petunt primas sedes.

Marci 10. Matth. 20.

PUNCTUM PRIMUM.

Marc.
10. 35.

1.
Ambitiosi.

2.
Voluntas propria.

Marc.
11. 24.

3.
Conspirant ambitiosi.

Quomodo se insinuant? Magister volumus, ut quodcumque petierimus, facias nobis. Prædixerat Christus de sua Passione, & Resurrectione, sed ad illam non attendentes, ad gloriam tantum Resurrectionis sunt intenti: sic ambitiosi agunt. 2. Modus etiam orandi est ambitiosus, volumus, inquit, quasi eorum voluntas debeat esse ratio dandi: nec habent resignationem, quia non addunt; si tu vis, aut expedit. Denique cum præsumptione, Quodcumque petierimus, quasi nihil eis negari deberet, nempe abusi sunt Christi promisso, Quaecumque orantes petitis, credite, quia accipietis. At petitio nasci debet ex amore Dei, non suimet, & quæri debet ejus gloria, non propria. 3. Conspirant ambrosi fratres in vitium ambitus, & matris utuntur officio, Quæ accessit cum filiis adorans, pro reverentia, ad captandam gratiam. Solet ambitio

velle

velle se occultare, quare dicitur in Psalmo: *Negotium ambulans in tenebris.*

S. Bern.
serm. in
Psal. 96.
Ps. 90.6.

PUNCTUM II.

Exprimitur petitio. Christus ait: *Quid vultis, ut faciam vobis?* sciebat ipse, sed volebat ut ipsi ulcus aperirent suum. Nec promisit se facturum, quicquid illud sit, quia non expedit, sicut Herodes fecit saltatrici. Petunt, *ut unus à dextris, alter à sinistris sedeat in regno Christi.* Tantum erant solliciti de Petro, ne sibi præferretur: ideo ambo loca petunt, illo autem excluso, inter ipsos certamen fuisset de dextera: sic ambitio est inquieta. Quam melius sequi Christi consilium, eligendo novissimum locum, unde pax animi, & humilitatis fructus reportatur. Nota quod ambitio circa corporalia & spiritualia quoque versatur. Isti fratres si putabant, Christi regnum fore corporale coram Iudæis, talem primatum affectabant; si spirituale, etiam in illo præeminere volebant, non tam sanctitate, quam honore.

Petitio.
Contra Petrum conspiciant.
Excellentiam in spiritualibus & temporalibus quaerunt.

PUNCTUM III.

Christus redarguit petitionem. *Nescitis quid petatis.* Errores in orando. 1. si quid terrenum petatur, sine resignatione 2. si aliquid excellens, licet spirituale petatur sine resignatione & non pura intentione. 3. si quid valde extraordinarium, ex ignorantia, aut humilitatis defectu, ut revelationes, & singulares favores. 4. Si talia,

Vitia orationis.
1.
2.
3.
4.

X 2 non

5. non se aptos prebendo, sed precibus tantum contendendo, petantur. §. si quæ certaminis sunt præmia, citra illud petantur. Ex aliquo horum defectu redarguta est petitio duorum discipulorum juxta varias interpretationes. Cavebo, gratiam petam orandi, sicuti oportet.

PUNCTUM IV.

1. **C**hristus ostendit defectum petitionis: *Potestis bibere calicem, quem ego bibo? aut baptismo, quo ego baptizor, baptizari?* 1. Beneficium est, non tantum petita dare, sed negare etiam docendo, quid, aut quomodo oporteat perere. Ut cum iisdem petentibus, ut ignis descenderet in Samaritas, respondit: *Nescitis cujus spiritus estis: Filius enim hominis non venit animas perdere, sed salvare.* 2. Suaviter eis ostendit viam ab exemplo sui, qua perveniant ad loca quaesita, & efficacem rationem insinuat. Nam si ipse calicem debuit bibere, quomodo non servi? 3. Calicem & baptismum vocat passionem suam, a more, quo solebant olim malefactores vel venenato poculo, vel aquis suffocari. Per quæ etiam significatur duplex passionum genus, internarum animæ, & externarum corporis: ait autem: *Quem ego bibo*: quia in desiderio semper ei erat, & re proximè erat bibiturus. 4. Est triplex calix, passionis, gloriæ, pœnæ: ad primum hortatur nos, ut secundum participemus. Age, anima, bibe. Cogitabo quæri ex me: Potésne? excutiam me ipsum.

PUN.

PUNCTUM V.

Consentiunt & dicunt: *possumus*. 1. Talis promptitudo oritur aliquando ex ambitionis spiritu, quo ita ferimur in optata, ut difficulta etiam media non recusemus. 2. Ex fervore inexperti, ut dulce bellum inexpertis: atque generatim solum ad patiendum, quod sic non tantopere perterret. 3. Ex spiritu divino, quo *omnia possumus in eo, qui nos confortat*. Porro beneficium Dei est, cum calicem suum alicui bibendum propinat, uti his fratribus, quorum alter martyrium obiit, moriendo; alter patiendum tantum: ut & ordo Martyrum, & alter Confessorum comprobaretur. Ad eorum promptitudinem bibendi respondet Dominus: *Bibituros quidem, sed dare primas sedes, non esse suum, sed debentibus, quibus paratae sunt à Patre*. Ubi sapienter non rejicit illos à petito gradu, sed docet, non respectu propinquitatis, aut gratificandi gratiam perentibus illum concedi, sed juxta divinam dispositionem, quae destinavit eum magis merentibus, è quibus si fuerint, etiam adire poterunt.

1.
Offerre
se super-
bè.

2.
Inconfi-
deratè.

3.
Spiritu
Dei.
Phil. 4.

3.
Sola me-
rita ex-
tollunt.

PUNCTUM VI.

Indignantur reliqui Discipuli: Mirum! cum laudissent objurgatam fratrum ambitionem, ipsi in idem vitium incurrunt, indignantes, quod illi praeferi se ipsis voluerint. Sed mansuetissimus Dominus adscitos omnes admonet exemplo duplici proposito, altero terrenae potestatis, quae in eo ponit excellentiam, ut dominetur; id-

Ambitio
pestis
serpit.

Christi
sequere.

que est fugiendum : altero sui, quod imitari debeant. Nam cum Dominus esset & magister, pro ministro se gerebat, neque principari aliis quærebat, sed salvos facere suo sanguine. Ita, qui præstat dignitate, non amet exercere imperium, sed servire utilitati suorum.

MEDITATIO XXIV.

De Lazaro mendico, & de Epulone.

Lucæ 16.

PUNCTUM PRIMUM.

1.
Lazari
patien-
tia appa-
ret ex
quatuor.

2.

3.

4.

Lazari vita fuit exercitium patientiæ, qua sanctitatem perfectam est consecutus. 1. toto corpore ulcerosus, ut se movere non valens, ad januam divitis jaceret : & ferebat, conformans se divinæ voluntati. 2. extreme pauper. 3. ita desertus, ut, cum saturari vel de micis vellet divitis, nemo ei daret. 4. tam miser, ut canes lingerent plagas, nec abigere posset. Vel, si indignata canibus pietate faciebant, poterat inde eo magis cruciari, quod homines essent iis crudeliores. Typus fuit Christi : singula illorum pati, est tolerabile, quando aliunde suppetit solatium : at omnia simul, id est omni penitus levamine carere.

PUNCTUM II.

Ps. 115.
15.
Mors
Lazari.

Mors Lazari: vilis coram hominibus, pretiosa autem in conspectu Dei : quando &

An-

Angeli, non unus, sed plures, portaverunt animam illius in Abraha sinum, incredibiliter exultantem, cui gratulabantur: *Moriatur anima mea morte justorum, & fiant novissima mea horum similia.* At nunc quanta gloria fruitur in cælo? *Momentaneum & leve tribulationis, supra modum in sublimitate, aeternum gloria pondus in ipso operatur.* Ulcera, paupertas, delolatio, miseria, transire omnia: succedere his contraria, & quidem supra modum, & æstimationem mortalium.

Numer. 23. 10.

2. Cor. 4.

17.

PUNCTUM III.

Honor Lazaro habitus à Christo. 1. Ut nomen illius proderet, ad memoriam sempiternam, cum divitis suppresserit: ut intelligent justi, quamvis contempti, curæ se esse Deo, & in tempore ab illo honorandos. Ubi nunc forent Francisci, & similibus nomina, nisi sanctitas Deo illos probasset? 2. Quod Christus canonizavit Lazarum, ut pro Sancto haberetur & conleretur. *Nimis honorati sunt amici tui, Deus, ps. 138.* Idque facit potissimum ob meritum patientiæ, quæ præcipuum est sanctitatis argumentum. Nam qui se subicit ita Deo, ut omnia ejus causa ferat patienter, quomodo non in aliis omnibus eidem obediat? Itaque in Sanctis tria hæc spectanda sunt? *Vita, mors, honor à Deo habitus.*

In hac vita honoratur Lazarus.

2. Canonizatur.

17.

PUNCTUM IV.

Vita Epulonis
& vitia.

Opposita vita Epulonis : ad fastum induebatur purpura, & splendida exhibebat concivivia, ob mollitiem induebatur bysso, & indulgebat genio. Avarus & crudelis in pauperes, & similes habens famulos, qui nec de micis darent, peiores ipsis canibus. Hunc proinde Christus detestatus, nec nominare quidem voluit, quia *Nomen impiorum delebitur.*

Ecel. 41.

14.

PUNCTUM V.

Mors infelix.

Mors Epulonis misera : *Ducunt in bonos dies suos, & in puncto ad inferna descendunt. Mortuus, inquit, est dives, & sepultus est in inferno.* Hic finis divitiarum, deliciarum, superbix. *Quid nobis profuit superbia, & divitiarum jactantia quid contulit nobis?* Quanta incurrit tormenta, exposuit Christus. 1. Pro purpura & bysso operiebatur flammis. 2. Pro gula, siti cruciabatur intolerabili. 3. Pro immisericordi pectore, non impetravit vel guttam aquæ ad refrigerium. 4. Super hæc videbat Lazarum in sinu Abrahamæ gaudentem. *Discimus supplicia respondere qualitati culparum.*

Job. 21.

13.

Sap. 5. 8.

Cruciatusejus.

1.

2.

3.

4.

PUNCTUM VI.

Pro voluptate hujus vitæ gehennam subit.

Iustum Dei judicium erga utrumque : nam respondit Abraham diviti : *Fili, recordare quia recepisti bona in vita tua, & Lazarus similiter mala : nunc autem hic consolatur, tu verò cruciaris.*

vis. Quasi utrobique nequeat esse eadem fors, vi-
ces mutet. Tu recepisti bona, quibus abusus es
fructuendo, iste mala, qui patienter ferendo conso-
lationem promeruit. O malim pati in hac vita!
siquidem ita fit: sed quod gravissimum est, ju-
diciu[m] hoc est immutabile. *Magnum chaos in-
ter nos & vos firmatum est*: ut non detur com-
meatio in æternum & ultra. Petit saltem mo-
neri fratres suos, ut caveant sibi à simili casu: non
ex charitate fratrum petit; sed quia sibi futuri
essent ad pœnam, quos malo exemplo corru-
pisset: sic omnia in malum malis cooperantur,
bonis autem in bonum. Negatur ei hoc ipsum,
quia plus valere debet Prophetarum auctoritas,
quàm apparentium ex mortuis testificatio. Et
si Scripturæ sacræ non credunt, faciliùs elu-
dent apparitiones. Infigam cordi meo divinæ
Scripturæ serias comminationes, ut non peccem
Deo.

Contrà
Lazarus.

Omnia
malis
coope-
rantur
in pœ-
nam.

DE MIRACULIS A CHRISTO FA-
ctis circa homines, vel animis, vel cor-
poribus consulendo, vel
utrisque.

MEDITATIO XXV.

De Conversione Magdalene. Luc. 7.

PUNCTUM PRIMUM.

STATUS Magdalene. *Erat in civitate pecca-* Pecca-
trix: palam talis: & de luxuria intelligi so- trix.

X § let,

Eph. 5. 33
 Marc.
 16. 9.

let, licet non nominetur: nam nec nominatur, vult Paulus, nedum esse. Eriam dicitur; *eiecisse ex ea septem demonia*, quasi universalitatem criminum, & speciatim illa septem lethalia, quorum est diabolus instigator. Hæc tamen invenit remedium: ne diffidam, dum imitor penitentem.

Occasio
 conver-
 sionis.
 Concio.

Credendum eam audisse Dominum concionantem, & illius mansuetudine cognitâ, ausam esse; sed præsertim intus illustratam, ut intelligeret, quàm præstaret illum amorem à creaturis in Creatorem convertere. Atque istud est *trahi in vinculis charitatis*: & obedivit festinanter, non expectato tempore, vel loco opportuno, *irruit convivio*.

Eccl. 5.
 8.

Non tardes converti ad Dominum, nec differas de die in diem. subito enim veniet ira illius.

PUNCTUM II.

1.
 Magda-
 lenæ
 Fides.

2.
 Humi-
 litas.

3.
 Amoris
 vis.

Fervor pœnitentiæ. 1. Elucet rara fides de Christo, quod Deus esset, qui posset peccata remittere, & quod cordis arcana nôisset: unde illa nihil protulit verbo. Sola hæc legitur accessisse ad Christum pro animæ remedio. 2. Humilitas, quâ posthabuit confundi ab hominibus, & *stetit retro secus pedes*, indignam se ducens conspectu Christi. 3. Vis amoris cum dolore & devotione, ut ex signis apparebat: *Lacrymis pedes Christi rigabat*, deplorans malos suos gressus, & lavari gratia Christi cupiens: *tergebat capillis*, ut abstergerentur culpæ: *osculabatur*,

tur, ut pacis & reconciliationis osculum impe-
traret: ungebatur, ut ungeretur ipsa meliori un-
guento virtutum, absterfo fœtore vitiorum. 4.
Fecit instrumenta pœnitentiæ, quæ fuerant va-
nitatis, capillos, unguenta, oculos; implens
illud: *Sicut exhibuistis membra vestra servire
injustitiæ & iniquitati ad iniquitatem, ita nunc
exhibete servire justitiæ in sanctificationem.* Et
illud: *Sicut fuit sensus vester, ut erraretis à Deo:
decies tantum, iterum convertentes, requiretis
eum.*

4.
Pœni-
tentia.
Rom. 6.
19.

Bar. 4.
28.

PUNCTUM III.

Judicium temerarium Pharisæi duplex: 1. de
Christo, quòd non esset Propheta, siquidem
ignoraret qualis esset mulier; vel si nôisset, quòd
tangi ab ea se permetteret: scilicet erat ex illis,
de quibus Isaias: *Qui dicunt, recede à me, non
appropinques mihi, quia immundus es: de qui-
bus subdit: Isti fumus erunt in furore meo, ignis
ardens tota die: Sciebat igitur Dominus, qualis
esset: sed tangi sinebat se, ut illa inde sanctifica-
retur.* 2. Judicium temerarium de muliere, quòd
perseveraret esse peccatrix, cùm ex signis colli-
gere deberet contrarium. Et sunt tales, qui quem
semel apprehenderunt esse malum, de eo nun-
quam bene sentiant, quibuscunque in contra-
rium indiciiis datis, quod maximè Superiores
vitare debent: nam præbent subditis desperan-
di occasionem. Et alienum est à bonitate Dei,
qui pœnitentem restituit primo favori.

Duo ju-
dicia
Phari-
sæi.
1.
De Chri-
sto.
Isa. 63.
5.
2.
De Mag-
dalena
suspica-
tur malè

PUN-

PUNCTUM IV.

Sapien-
tia Chri-
sti cor-
ripientis

Christus utitur parabolâ ad redarguendum Pharisæum pro Magdalena, qui tamen intra se tantum cogitaverat, quod non esset Propheta: ostendit autem Christus se esse, ut etiam cogitationes Pharisæi pervideret, & ipsos Magdalena affectus, unde pro hac contra illum pronuntiat. Utitur prudentia singulari, quasi venia petita, *Simon, habeo tibi aliquid dicere*: nec statim redarguit, sed insinuat se per parabolam: ita & *Nathan ad Davidem*. Nempe magnates, & qui sunt auctoritatis alicujus, debent modestè admoneri.

2. Reg.
12.

1.
Deus
creditor.

2.
Homi-
nes de-
bitores.
ps. 18.

14.
3.
Redde-
re nil
valent.

Parabola est de duobus debitoribus. 1. Creditor est Deus, apud quem peccatores sunt rei poenæ, & non potest decipi aut declinari. 2. Debitoribus sunt homines pro varietate criminum, inter quos me ponam. Et latent nos debita, quæ minimè creditorem, pro quibus orabat: *Ab occultis meis munda me Domine*. 3. Non habemus unde reddamus, nisi per merita Passionis Christi, propter quem nobis omnia condonat, ut inde provocet ad redamandum, & pendet hoc ex intima cognitione & æstimatione culparum, quas superbi minus ponderant, minúsque se debitores agnoscunt, atque adedò minus amant. Magni autem peccatores, à Deo illuminati, pro merito æstimant remissionis beneficium: unde plus amant.

PUN-

PUNCTUM V.

Christus applicat parabolam. 1. Ait: *Vides hanc mulierem?* ab exemplo peccatricis confundit superbum, qui se justum existimat, sicuti alibi ait: *Publicani & meretrices precedunt vos in Regno Dei.* Et fit ut peccator per ferventem conversionem assurgat ad altiore gradum charitatis, quam justus tepidus per multos actus similes: & hoc est, *abluere sordes in spiritu judicii, & spiritu ardoris.* 2. Sic applicat: Hæc mulier multum se debere agnoscit, ideoque multum amat, ut ei remittatur debitum. Igitur, *remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum.* Quod autem multum amet, indicio sunt quæ agit: qualia tu mihi non exhibuisti.

1.
Confundit Pharisæum.
Matt.
21.31.

Isa. 4. 4.
2.

PUNCTUM VI.

Christus alloquitur mulierem: *Remittuntur tibi peccata:* haud dubiè plenissimè, etiam quoad omnem pœnam. Quo gaudio excepit! Et nobis in Sacramento idem fit, si dispositione simili accedamus, cum eadem verba proferuntur. Cum audientes mirarentur, modestè Christus beneficium remissionis refert ad fidem mulieris. Cumque illa nec ita avelleretur à Christo, iussa est abire: *Vade in pace.* Et non addit. *Noli amplius peccare,* quia sic culpas remisit, ut victoriam etiam de pravis passionibus ei largiretur in posterum.

Absolutio Sacerdotis

ME-

MEDITATIO XXVI.

Conversio Samaritana. Ioan. 4.

PUNCTUM PRIMUM.

1.
Ioan. 4.
6.
Iesus it
pedes.

1. **F**atigatus ex itinere, sedebat sic super fontem, hora erat quasi sexta. Pedes iter faciebat, & cum labore quærebat ovem perditam. Gratias agam, compatiar fatigato propter me, non defugiam similes labores, propter animas.

2.
Sedet ut
venetur.
Sap. 6.
14.
Isa. 65.
1.

2. Sedebat super fontem, non tam captans suam quietem, quam occasionem benefaciendi. *Procurat, qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat: & ut apud Isaiam: Qui non quaesiverunt me, dixi: Ecce ego, ecce ego.* 3. Licet mirari arcanum Divinae providentiæ in disponendis occasionibus ad homines lucrandos, ut in hac muliere peccatrice, nil tale cogitante, nisi, ut aquam domum ferret.

3.
Provi-
dentia
Dei.

PUNCTUM II.

1.
Siti ani-
mas.

Christus petit aquam. 1. A Samaritana, *Da mihi bibere.* Sitebat quidem ille, quia fatigatus, & in meridie: at magis animam sitebat. *ô si exhibere illi multas queam! exhibebo meam; bibe, ô Domine, quantum libet.* 2. Recusat mulier, imò accusat, *quomodo tu Iudæus cum sis, bibere à me pascis?* Sic plerique gerunt se erga Deum, ab eis aliquid flagitantem, sive per inspirationem, sive per legem suam, sive per Superiores, sive per pauperes egentes, & præ-

2.
Homo
parcus
Dco.

textunt

texunt excusationes futiles : nimirum, non expendant, quis est, qui ab eis petit. 3. Non ex-
 cerbatur Dominus responso, sed provocat et-
 iam ad petendum vicissim à se meliora : *Si sci-
 res donum Dei, quale ac quantum possim tibi
 dare: & quis sum ego, qui peto à te, utique non
 præbuissem tantum mihi aquam, sed aliam à me
 meliorem flagitasses, aquam vivam, quam &
 dedissem tibi pro ingenita liberalitate. Ubi ob-
 serva, quod ait, forsitan petisses, quia nihilo-
 minus fuisset tibi liberum: at dedissem petenti,
 sine debito. O sciam & intelligam doni hujus
 magnitudinem, & offerentis dignitatem, &
 petam instanter. Erubescat, ait D. Augustinus,
 humana pigritia, quia plus paratus est Deus da-
 re, quam nos accipere. Sed vicissim, quod ille
 à me petit, dabo cor meum, me ipsum: & sic e-
 rit dilectus meus mihi, & ego illi. Ille mihi do-
 num, ego ipsi.*

3.
 Provo-
 cat Chri-
 stus ava-
 rum.

Cant.
 2. 16.

PUNCTUM III.

Qualem aquam Christus promittat. Mulier
 aut animalis putabat de aqua communi
 Christum loqui : ait enim : *Neque, in quo hau-
 rias, habes, & puteus altus est : unde ergo habes
 aquam vivam ?* At Dominus à corporalibus ad
 spiritualia assurgere nos docet ; & proprietates
 corporearum rerum in spiritualibus excellen-
 tius quærere, absque imperfectionibus corpo-
 ralibus. Igitur hæc aqua præstat. 1. quia non ad
 tempus mitigat sitim, sed perpetuò : *Non sitiet in
 eter-*

Ascendit
 Christus
 ab aqua
 naturali
 ad cœle-
 stem.
 Ejus pro-
 prietates

1.

eter-

2. *atetnum.* 2. Quia ita explet sitim, ut aliam quam non appetat, puta terrena bona, quæ non sic satiant, imò fastidium etiam pariunt: non
3. hæc aqua. 3. Fit scaturigo in ipsa anima, ut semper fluat: habet enim Spiritum Sanctum in se, qui est fons donorum, quem qui accipit: *flumina de ejus ventre fluent aqua viva.* Tanta videlicet copia augebitur semper donis. Habet hoc gratia, ut impellat ad proficiendum. Et hoc
- Joan. 7. 38.* *est: Qui bibunt me, adhuc sicient.* 4. *Salit in vitam aeternam:* illuc desideria attollit, & est illius pignus, & manet etiam in illa vita: non item fides; & spes, & quæ dicuntur gratis data, *Charitas nunquam excidit, sive prophetia evanescunt, sive lingua cessabunt, sive scientia destruetur.* Atque de hac aqua prædictum est: *Haurietis aquas de fontibus Salvatoris,* quæ sunt Sacramenta. Samaritana accenditur desiderio hujus aquæ, sed adhuc carnaliter intelligit: *Domine, da mihi hanc aquam, ut non sitiam, neque veniam huc haurire.* Ego verò spiritu alteram desiderabo, & petam.

PUNCTUM IV.

Praxis
reducen-
di Sa-
marita-
nam.
Confes-
sio Sa-
marita-
na.

Disponit Samaritanam ad percipiendam aquam gratiæ, nam aperit ulcus peccati, ut se agnoscat: *Vade, voca virum tuum:* Præfert hæc mulier eas animas, quæ sensibus serviunt totæ, in quinque viris significatis. Illam admonitionem æquo animo accepit, imò ex eo habet Christum pro Propheta. Bonum initium conversi-

Verf
rept.
et v
in fi
Es v
hoc
Do
ado
licit
illis
Ch
est
ado
ado
inq
pur.
in o
scom
nos
Ch
ner
hab
spei
iam
nel

M
qui
nat

Conversionis agnitio culpæ. *Quam bonum est, correptum manifestare pœnitentiam! sic enim effugiet voluntarium peccatum.* Deinde vult instrui in fide: *Patres nostri in monte hoc adoraverunt; & v. s. dicitis, quia Ierosolymis oportet adorare, & hoc pœnitentiæ signum.* Respondet autem Dominus, finiendas mox prisca cæremônias, & adorandi ritum, ut de ijs non oporteat esse sollicitos, adventare tempus, cum non amplius in illis corporalibus umbris & figuris adoretur Christus Deus; sed *in spiritu & veritate*, hoc est secundum rem in illis præsignatam. Talis adoratio est sacrificium incruentum. Locus adorationis est omnis, quia ubique Deus. *Volo,* inquit Paulus, *viros orare in omni loco, levantes puras manus.* Deinde interiora cordis: *Intra in cubiculum tuum, & ora Patrem tuum in abscondito.* *In spiritu* fit, quando Spiritu Sancto nos docente, & movente, & *in veritate*, quæ est Christus, quando excitamur ad ejus imitationem. Item *in spiritu*, non externo tantum habitu, aut voce, sed affectibus internis fidei, spei, amoris, obedientiæ, humilitatis, quod etiam est. *in veritate adorare*: nam externa, sine his, ficta, non vera est adoratio.

PUNCTUM V.

Mira conversio Samaritanae. Non satis apprehenderat Christi verba, unde ait; *Scio quia veniet Messias: cum ergo venerit, annuntiabit nobis omnia.* Vel ex his etiam colligitur,

Eccl. 20.

4.

Fides.

Adoratio qualis.

1. Tim.

28.

Matt. 66

6.

Revelat

se Chris

tus.

Y

tur,

tur, quod intellexerit: verba Christi de alia adoratione pertinere ad tempus Messiae, & idem est ac si diceret, tunc de his cognoscemus: interea est nobis quaestio de loco adorationis pro hoc tempore. Quare Christus ei aperuit, jam venisse tempus Messiae: *Ego sum qui loquor tecum*: peccatrici mulieri tam disertè aperit mysterium, quod superbis Pharisæis tectè. In quo insunt plura. 1. quòd mulieris mentem ita il-

1.
Contri-
tio.

2.
Gratia.

3.
Fervor.

4.
Humili-
tas.

5.
Pruden-
tia.

6.
Multos
conver-
sit,

lustraverit & moverit, ut sine dubitatione crederet id statim. 2. quòd aquam gratiae prae-
buit. 3. quòd tanto fervore accendit, ut oblita aquae & hydriae, accurreret nuntiatum aliis. 4. sic humilem reddit, ut non dubitaret prodere sua peccata, ut probaret Christum esse Prophetam, qui sibi secreta manifestasset propria. 5. quod prudenter, non affirmat, sed quaerit: *Numquid ipse est Christus*: & ita facilius ad inquirendum inducat, etsi ipsa non dubitabat. 6. tantam ejus verbis gratiam dedit, ut multos pertraheret.

PUNCTUM VI.

Discipuli, qui iverant emptum panes, rededunt. *Mirabuntur quod cum muliere loqueretur*, scilicet erat insolitum. Esto nobis ad exemplum. Et, cum fit ab alijs, ne malè interpretemur, sicut nec Apostoli. Renuit manducare, quod alium cibum expeteret, *facere voluntatem Patris* in hominibus illi lucrandis. Sit & meus cibus, non mea voluntas, sed Dei, *quero*

Cibus
Christi,
voluntas
Dei.
Samaritani

qua
sim
ritar
dere
mul
ipsi
Sal
cùm

P
ram
ber
Salv
jus
laqu
mif
han
per
ded
dia
pax

C

quem cibum vos, inquit, nescitis. Nesciunt, qui conversimiliter non faciunt. Tandem venientes Samaritanos excepit benignè, & docuit, ut multi crederent, mansitque ibi biduo. Dicebant autem mulieri, non propter tuam loquelam credimus: ipsi enim audivimus, & scimus, quia hic est verè Salvator mundi. Tanta vis Christi sermonis, cum nullum fecisse miraculum dicatur.

MEDITATIO XXVII.

De Adultera. Ioan. 8.

PUNCTUM PRIMUM.

Pharisæi captant occasionem ex mansuetudine Christi tentandi ipsum, ut si adulteram faceret indemnem, prævaricator legis haberetur. Gratulabor, quod tam mitem habeam Salvatorem. Hæc est diaboli & ministrorum eius calliditas: ut qua virtute quis excellit, in ea laqueos tendant: si Zelosus, ad ultionem; si misericors, ad nimiam indulgentiam pertrahant. Imitandus Christus, de quo dicitur: *Propter veritatem, & mansuetudinem, & justitiam deducet te mirabiliter dextera tua. Et, misericordia & veritas obviaverunt sibi; & justitia & pax osculata sunt.*

Pharisæi
tentant
Christum.

Pf. 44°
53.

Pf. 84 1^a

PUNCTUM II.

Christus ad hæc, inclinans se, digito scribat in terra. 1. Id fecit, quasi declinans ju-

Christus
negligit
illos.

Y 2

di 1.

Luc. 12. dicitum : ut cum aliàs dixit : *Quis me confituit Indicem, aut divisorem super vos?* Et quod
14.
2. Tim. Paulus : *Militans Deo non se implicat negotiis secularibus.* 2. Insinuat, in talibus non præcipiendum. Sic Deus : *Descendam & videbo opera complerunt,* de Sodomitis. 3. Indicat se esse, qui *digito suo scripsit legem in tabulis* 31. 18. *in terra scribentur,* ut Jeremias ait; ex quibus ipsi essent accusatores, dum perversa intentione id faciunt. 4. Credibile est scripsisse aliquid ad rem præsentem, ut quod de hypocrita dixit : *Trabem in oculo tuo non vides?* vel peccata accusantium, qui in accusationem intenti, non animadvertebant ad scripturam.

PUNCTUM III.

CUM perseverarent interrogantes, erexit se & dixit eis. *Qui sine peccato est vestrum, primus in illam lapidem mittat.* 1. Sapientia miratur ut neque contra legem statuat, neque miseram condemnet. Sic aliàs, exhibitio numismate : dixit : *Reddite, quæ sunt Cesaris, Cesari : quæ Dei, Deo.* Petam solertiam adversus Diaboli astutias. 2. Fecit, ut sua illis peccata repræsentarentur, urgente conscientia, ad confusionem, ut desisterent ab accusatione. 3. Se rursus inclinavit, ad scribendum, quasi jam satis audissent, quod revolverent, & eos ad propriam remittens conscientiam. *At illi audientes, unus post unum exhibant, incipientes à senioribus.* Nempe

1.
 Prudentia includendo.

2.
 3.
 Conscientiæ tormentum.

Nempe à propria conscientia redarguti, nec tamen resipiscentes. Contra agendum, ut agnito peccato, accurramus ad Christum pro venia, non subducamus nos, in eo persistentes. Venerant conjunctim accusantes, nunc unus post unum abit, quisque de propriis confusus criminibus, primi seniores, uti peiores. Quanta in extremo judicio futura est confusio! & à socijs peccati, quod solamen.

PUNCTUM IV.

Illis profectis, erigit se iterum, prius, ut malos justè confunderet, jam, ut pœnitentem misericorditer liberet; ab illis se rursus avertit; hanc in pace dimittit utrumque crectus facit, quia secundum rectitudinem judicij stabat. Mulier compuncta de peccato, & accusatoribus d gressis, expectat Christi sententiam, quæ talis fuit. Ut si quidem nemo illorum contra eam pronuntiaverat, nec ipse condemnaturus esset; qui venerat, non judicare, sed salvare: & dicendo. *Vade in pace*: quia verbum Dei efficax est, ab omni pœna liberam fecit, etiam æterna. *Christus iustificat, quis est, qui condem-* Rom. 8.
net? Insuper monuit: *Noli amplius peccare, &* 33.
 verisimile est gratiam ei datam, ne recideret in talia, ut & quod accusatores nihil deinceps in eam tentaverint.

Ne fuge,
sed accede ad
Christum.

Secundo
se erigit
& adulteram
respicit;

Y ;

ME-

MEDITATIO XXVIII.

De Zachæo Principe publicanorum.

Luc. 19.

PUNCTUM PRIMUM.

Desiderium Zachæi in initium conversionis.

I. Cor.
I. 13.

Initium conversionis fuit Zachæi, quod desideraret videre Iesum, Deo id inspirante. Cupiam videre viva fide, contemplando, quæ Filius Dei in hoc mundo, tanquam Iericho mutabili, pro me gessit. Nam si visus serpens æneus sanabat, multò magis Christus exaltatus in cruce ritè consideratus. Porro desiderium, Zachæi fuit tam incensum, ut homo ejus auctoritatis conscenderet arborem, non moratus irrisores; & arborem Sycomorum, stultam ficum amplectens: quod *pereventibus stultitia est, electis autem est virtus Dei.* Imitabor ipsum.

PUNCTUM II.

I.
Invitatio Zachæi à Christo.

Charitas & misericordia Christi. 1. Compellabat proprio nomine, *Zachæe!* quia licèt de facie ignotum noverat de nomine, quod scriptum erat in libro vitæ, & *Zachæus* significat *purum*: sicque insinuat velle se facere, ut re etiam esset talis, non tantùm nomine. Et cæpit ex hoc purus fieri. 2. *Festinare* jubet & *descendere*, quia avebat Christus illum justificare, & cùm ardet desiderium, eo est utendum, ne frigidat. Inde Christo nomen datum: *Accelera, festina, prædare.* 3. Invitat se, & *hodie*, inquit, dum

dum tempus est: nam cras fortè me non poteris recipere, vel ego me alio conferam. Non omit-
tenda occasio. *Hodie si vocem ejus audieritis, Ps. 94. 8.*
nolite obdurare corda vestra. 4. Oportet, inquit, 4.
quasi illius interesset, non verò nostra tantùm.
Sic amat, ut nostrum bonum pro suo ducat. 5.
Me manere: non per transitum, sed ex propo- Ioan. 4.
to: festinat adesse, non recedere, nisi expella- 23.
tur. O veni, & mane, sicut promisisti: & man-
sionem apud eum faciemus!

PUNCTUM III.

Prompta obedientia Zachæi, qui *festinans* Obedit
descendit, & excepit illum gaudens; non e- Christo.
nim fuisset ausus, vel optare tantam gratiam, qui
vel videre Christum pro magno habuerat: ideo *Apoc. 3.*
gaudens. Sic ego pulsanti aperiam, mecùmque 20.
canare volenti, nec moras traham, ut sponta, Cant. 5.
à qua idcirco *declinavit. Malitia murmuran- Mali*
& murmurabant omnes: nam facilè ab uno in murmu-
omnes imperfectos manat murmuratio. Non rant.
intelligebant officium Christi, qui venerat,
salvum facere, quod perierat: & sicut aliàs di- Luc. 19.
habentibus, ex quibus ego sum. Ergo visita 10.
me. *Matt. 9. 12.*

PUNCTUM IV.

Conversio Zachæi. I. Sermonibus Christi I.
Totus in alterum mutatur: etsi credi possit, *Conver-*
quod titur.

2.
Promit-
tit certo.
Ps. 76.
11.

3.
Diffici-
lia pro-
mittit.

Matt.
19. 26.

4.
Humi-
liter.

quod solo ingressu in domum, & præsentia sua Christus ita illum sibi demeruerit. 2. Firmum propositum: *Ecce Domine, dimidium bonorum meorum do: factum puta: Dixi nunc coepi.* Talia debent esse nostra proposita, quæ simul executio comitetur. 3. Vicit se in re difficillima, ut dives se expoliaret opibus, & quidem etiam non debitis: nam mediam partem decrevit egenis: ex altera, si quid injustè acquisiverat, decreverat *quadruplum reddere.* Sic, quod impossibile est apud homines, possibile est apud Deum per gratiam ipsius. 4. Non jactantiæ causâ, id protulit, sed demissè, proponens Christo consiliium animi sui, ut ab illo probaretur, quod imitari debent Pœnitentes; ut à Patre spirituali dirigantur.

PUNCTUM V.

Præpa-
ratio ad
S. Com-
munionem.

Luc. 19,
10.

Approbat Christus: *Quia hodie salus huic domui facta est;* non Zachæo tantum; sed toti domui, cui profuit exemplum pœnitentiæ in capite. Itaque omnes sanctificati sunt. *Eo quod & ipse filius Abrahamæ, verus filius, non carne solum, sed imitatione fidei, obedientiæ, liberalitatis.* Vel etiam, quia filius Abrahamæ, licet peccator: Abrahamæ enim posteritati promissa erat salus, & Christus eò venerat, *ut salvum faceret quod ex eis perierat.* Subjunxit hoc Christus ad redarguendos murmurantes, *quod ad peccatorem divertisset,* quasi dicat: cum & is filius Abrahamæ sit, non debuit à me negligi, qui veni aberrantes

tes

tes reducere. Applicari potest hæc historia ad sacram Communionem. 1. ardens præcedat desiderium, quo magis provocatur Deus, ut veniat, quàm si peteretur, præsertim, cum non peto, quia indignum me puto. Deinde conscendam arborem crucis per opera mortificationis, ex qua videam Christum, contemplando bona, quæ secum affert, quocumque venit. 2. Audiam ab illo : *festinans descende, quia hodie in domo tua oportet me manere.* Accurram, parabo domum per confessionem puram, & ornabo sanctis affectibus, & maxime dulcescat verbum illud : *quia in domo tua oportet me manere.* Volo uti hospitio tuo, & mensa: pascitur autem sanctis cordis nostri affectibus; & pascit ipse nos se ipso conviva, & convivio. 3. In gratiam hospitii magna facere, proponam firmo animo, & mox exequar : uti Zachæus, ut audire merear; *quia hodie domui huic salus facta est,* toti domui, omnibus animæ facultatibus, ut ex omnibus amem, & serviam Deo. Amen.

1.
Fames &
sitis.

2.
Præpa-
ratio.

3.
Proposi-
ta.

MEDITATIO XXIX.

De Cananea Matt. 15.

PUNCTUM PRIMUM.

Quàm bene oraverit. 1. Insigni fide, confitens Christum : *Filium David,* & potentem per se dare : *Miserere mei Domine.* 2. Magna charitate, *mei,* inquit, *miserere:* malum fidei

Virtutes
orantis.

1.
Fides,
2.

Y 5

liæ

Charitas
vel hu-
militas.
3.
Reve-
rentia.
4.
Affectus
5.

liæ suum ducens, vel etiam ex humilitate, suis illud tribuens peccatis. Hoc duplici affectu orandum pro aliis, quasi pro re nostra, & culpando nos ipsos, ita Sancti consueverunt. 3. Magna reverentia: nam *procidit ad pedes ejus*. 4. Affectu magno, unde clamabat. 5. Constantia, cum toties repulsa institerit orationi. Ita orandum.

Con-
stantia.

PUNCTUM II.

Pro-
bat eam
Christus

Christus probat mulieris virtutem: non respondet ei verbum, imò, quasi canem reijcit à se. *Non est bonum panem filiorum dare canibus*. Valet ad disponendam animam probatio talis, sed nec adhibetur, nisi solidis in virtute. Probatio est. 1. Patientia: nam duriter excepta, non est turbata, aut conquesta, ut destitit orare. 2. Humilitas: nam pro cane habita, consensit: *etiam Domine*, & contenta est catellorum nomine, & fortè: *nam & catelli edunt de micis*. 3. Prudentia: nam, unde abjiciebatur, sumit occasionem urgendi petitionem suam, siquidem canis sum, peto, quod canibus non denegatur.

1.
2.

3.

PUNCTUM III.

Laudat
& exau-
dit.

Christus I. laudat. *O mulier! magna est fides tua*: ostendit mirificè se affectum ex fide mulieris, aliàs suos discipulos arguit modicæ fidei. 2. Donat. *Fiat tibi, sicut vis*: & propter hunc sermonem, vade: exiit Dæmonium à filia tua. Tribuit illius sermoni expulsionem Dæmonis,

monis, sermoni humilitatis tam insignis, quam Diabolus exhorret.

MEDITATIO XXX.

De seruo Centurionis. Luc. 7.

PUNCTUM PRIMUM.

Virtus Centurionis. 1. Pietas : qua etiam pro seruo suo tam sollicitus est. 2. Humilitas : qua indignum se putavit accessu ad Christum, & ideo submisit pro se deprecatores alios, qui tamen eum dignum beneficio deprædicarunt apud Christum, ob bona multa opera pietatis : nam ædificabat Iudæis synagogas, cum esset gentilis, & alia faciebat. 3. Fides : qua credidit posse Christum absentem conferre sanitatem. Unde, etsi corpore non accessit, attamen fide, accessit : sicut Matthæus ait : ipsum accessisse ad Iesum. *Mat. 8. 3.*

1.

2.

Pietas & humilitas Centurionis

3. Fides.

PUNCTUM II.

Centurio deprecatur, ne Christus ipse veniat. Cum iret, & non longè esset, misit ad eum amicos, dicens : *Domine noli vexari, non enim sum dignus ut intres sub tectum meum : propter quod & me ipsum non sum dignum arbitratus, ut venirem ad te : sed tantum dic verbo & sanabitur puer meus.* 1. Eximia humilitas quæ Deum trahit ad se : nam jam ibat Christus, & appropinquabat. Contrà autem Regulo, qui præsens rogabat, ut descenderet pro filio sanando, durius

1.

A Christi ho- noratur.

rius

2. *rius respondit: & coarguit ipsum.* 2. Progressus
Non id- in humilitate, non effertur tali favore, quod
eo super Christus ad se veniat, sed profundius humiliat
bit. se, id ipsum deprecans. 3. Fides rara. *Tantum*
3. *dic verbo.* Aptè hujus verba usurpat Ecclesia,
Sed hu- ad sacram Communionem, ad quam cum viva
milior, fide, & profunda humilitate accedere oportet.
4. *Mira confessio omnipotentiae Christi, ex*
Christū comparatione sui: *nam & ego homo sum habens*
extollit. *sub me milites, & dico huic, vade, & vadit: &*
alii, veni, & venit. Tu qui supra omnia es,
quantò magis solo nutu efficies, quod voles?
Optabo, & petam sic habere in potestate affe-
ctus, & facultates omnes.

PUNCTUM III.

Fidem
Centu-
rionis
præfert
Judæis.

CHristus admiratur tantam virtutem, præ-
sertim in homine sæculari, & milite, & se-
quentibus se ait: *Amen dico vobis, non inveni*
tantam fidem in Israël, ex quo inter eos prædi-
co Evangelium. Ad illorum confusionem, &
meam, quando pro statu meo deberem præemi-
nere aliis. Ex occasione autem hujus hominis
gentilis, prædicat gentium accursum ad fidem,
reprobatis ipsis Judæis: nam Deus ingratis sub-
stituit alios. Ne mihi similiter fiat. Et tandem
impertitur vota dicens: *Vade, & sicut credi-*
disti, fiat tibi, & sanatus est puer in illa hora &
momento.

ME-

MEDITATIO XXXI.

De sanata à fluxu sanguinis.

Marc. 5. Matth. 9.

PUNCTUM PRIMUM.

MOrbus erat jam planè desperatus: repræsentat peccatorem in peccata penitus effusum: Eximiâ extitit fides mulieris, quòd

quamvis desperatum morbum posset Christus sanare, & quidem non solùm rogatus, sed vel futim tacto ejus vestimento. Accessit pari fiducia, id assequendi: *Si tetigero simbriam, salva ero.* Item reverentia & humilitas: *accedens retrò tetigit. & confestim stetit fluxus sanguinis.*

O potentia! *omnis turba querebat eum tangere, quia virtus de illo exibat, & sanabat omnes.* O tali spiritu tangerem!

Ad sacram Communionem applicabo, expendens tria illa. Fluxum cupiditatum mearum, & passionum, infinitam Christi virtutem, quem tango, & quomodo tangi debeat, nempe fide viva, fiducia magna de bonitate ipsius, humilitate ob indignitatem meam, & reverentiâ majestatis illius.

Apta ad Communionem.

PUNCTUM II.

Christus publicat miraculum occultum, alioqui manifesta solitus occultare, ad exemplum nobis. Nunc autem quærit: *Quis me tetigit? nam ego novi virtutem ex me exisse.* Id fecit

Publicat miraculum.

1. *Marc. 5.*
31. Quomodo tangendus Christus
2. fecit 1. ut doceret, quanti intersit, quomodo tangatur: nam *turba illum tunc comprimebant*, ut mirantes responderent Apostoli: & dicit, *quis me tetigit?* Multi communicant, sed non omnes hauriunt inde virtutem, aut certè non quam possent. 2. Voluit corrigere mulieris errorem, existimantis, Christo non sentiente, posse ex eo percipere sanitatem: haud ita scit, qui dignè aut indignè accedant, aut indevotè, revelabitque tempore suo. 3. Improbare voluit alteram ejusdem imperfectionem quæ sic occultare voluit morbum, alioqui horridum. Ut doceremur nos deponere vanum timorem confusionis, in detegendis occultis morbis, aut Confessario, aut ubi opus est; *Est enim confessio adducens gloriam.*
3. Non pudeat confiteri.
- Ecl. 4.*

PUNCTUM III.

- Luc. 9.*
48. Præstat cum amore accedere, quàm timore recedere à Christo.
- C**Hristus mulierem confirmat. *Videns enim illa, quia non latuit, tremens venit & procidit antepedes ejus, & ob quam causam tetigerit eum, indicavit coram omni populo, & quemadmodum confestim sanata sit.* Igitur metuentem ne offendisset, ac ne exueretur dono sanitatis accepto, confirmat benignus Dominus, amanter compellans. *Filia!* Solent hujusmodi timores oriri justis, ne fortè parum dignè sumant sacram communionem: & juvat ad humilitatem, & ad curam promovendam. Placet autem magis Deo, si accedamus humili confidentia, quam si abstineamus ex timore: novit enim im-
- per-

perfectum nostrum : quare laudavit fidem mulieris, licet fortè imperfectam, & ratam habuit sanitatem. *Fides tua te salvam fecit : Vade in pace.*

MEDITATIO XXXII.

De sanato ad probaticam piscinam.

Ioan. 5.

PUNCTUM PRIMUM.

EA piscina, in qua oves sacrificandæ lavabantur, figura fuit Sacramentorum Baptismi & Pœnitentiæ : quæ vim habent à Christi sacrificio. Tres prærogativæ fuerunt illius piscinæ. 1. Quòd omnes morbos sanaret. 2. Quòd Angelus de cœlo veniebat, ut moveret aquam, eique virtutem impertiret. 3. Quòd primus, in eam ingressus sanabatur. Eædem excellentiùs in nostris Sacramentis insunt. Nam 1. sanant ab omni peccato. 2. Id perficitur virtute Angeli Testamenti, Christi Domini, in cuius etiam persona administrantur. 3. Non unum tantùm, sed omnes sanant, ritè accedentes, sed primos maxime, qui majori fervore accedunt; sed & imperfectè dispositos, per solam attritionem. Quantum sit beneficium expendè.

Vis piscinæ.
1.
2.
3.
Sacramentorum vis similis.
1.
2.
3.

PUNCTUM II.

Languidus à Christo interrogatur. Vidit illius præ cæteris necessitatem à diuturnitate

te

1. **Jesus ultro miseretur miseri.** te 38. annorum, & quod ope destitueretur: ac ita illius misertus est. 1. Interrogat: *Vis sanus fieri?* haud dubiè volebat, cum ideo ibi esset: sed monemur duas voluntates requiri, ad obtinendam sanitatem, & Dei, & nostram. Divina promptu est, quia invitat nos: nostra autem debet esse efficax, non velleitas tantum. Ideo interrogat: *Vis?* non ait, *velles?* & debet omnem affectum peccati deponere. Atque hæc est prima dispositio, voluntas, desideriumque salutis.
2. **Agno-scit miseriam propriam languidus.** 2. Ex responso languidi colligitur altera: *Hominem non habeo*: quo simul significat, se velle, & non posse. Agnitio imbecillitatis propriæ sine Christo & ejus gratia. 3. Præ se tulit etiam patientiam, cum non sit questus, quod non juvatur. Valet ad exemplum, cum Deus differt opitulari, & à tentationibus liberare. Ferendum est patienter, & perseverandum in petendo: nam, *cum te consumptum putaveris, orieris ut Lucifer.*
3. **Patientia.** *Job. 11. 17.*

PUNCTUM III.

Verbo sanatur.

Obedientia.

Curatur Paralyticus solo verbo: *Surge*, ex potestatis plenitudine, neque fidem postulavit, nec tetigit, nec piscinæ admovit. Iubetur tollere grabatum suum, in signum perfectæ sanitatis: ita spiritualiter, quando anima potens redditur supra corpus, dominando illius cupiditatibus, perfectè sanata est. Obedivit homo, & sustulit grabatum, non obstante sabbati religione, quia Christus jubebat exemplum cæcæ obedi-

obedientiæ : quare reprehensus, respondit : qui me sanum fecit, ille mihi dixit, ille tantus est, sufficit.

PUNCTUM IV.

Christus instruit sanatum. 1. Declinavit à turba. Docens nos vitare plausum : deinde venit in templum, quo sciebat hominem divertisse, ut eum instrueret, & Patri gratias ageret pro miraculo : sed & ille venerat eo, ut gratias ageret pro beneficio accepto. Dixit autem illi Dominus : Ecce sanus factus es, jam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. In quo tria sunt documenta.

I. Declinat Christus turbam.

Documenta

I. Quòd peccata sint causa morborum : id de meis sentiam ; cùm alioqui veniant etiam ad exercitium virtutis, & Dei gloriam.

I.

II. Quòd monet : Noli amplius peccare, propositum firmum exigit. Nam alioqui, nunquam peccare, etiam leviter, non est vitæ præsentis.

II.

III. Quòd pejora minatur, si peccet : utique ob ingratitude[m] erga Deum, sanitatis largitorem, & quia ostenderet non magni æstimare beneficium.

III.

PUNCTUM V.

Sanatus nuntiat Iudæis, Iesum esse à quo sanatus sit, nempe gratus pro beneficio. Sic Christus ipse aliquando iussit : Vade ad tuos, & annuntia illis, quanta tibi Dominus fecerit.

Pœnitentes Deum laudant, cebo. Marc. 5. 19.

Z

cebo

Marc. 5. 19.

Pf. 50.
15.

cebo iniquos vias tuas, & impii ad te convertentur. Agit autem prudenter, quia non ait, qui grabatum tolli iussit, fuisse Iesum, quod id erat Iudæis invidiosum, sed qui me sanum fecit.

MEDITATIO XXXIII.

De Leproso sanato, & mundato, & ad Sacerdotes misso. Matth. 8.

PUNCTUM PRIMUM.

Leprosi.

1.
Reverentia.
2.
Fides.
3.
Resignatio.
Matt.
8, 2.

Leprosi virtutes in orando. 1. Reverentia genu flexo, & procidens in faciem orabat. 2. Fides: *Si vis, potes me mundare*, sola voluntate potes: nec dubitat de bonitate: sed ne fortè iple non sit dignus beneficio. 3. Resignatio suæ voluntatis, dum expressè non petit, sed tantùm aperit necessitatem suam. Ergo me ipsum tanquam leprosum coram Deo sistam, & simili affectu orabo.

PUNCTUM II.

1.
Christi
Misericordia.

2.
Potentia
Psal. 34.
3.

Mundatur à Christo, in quo ostenduntur virtutes. 1. Misericordia. Misertus ejus *extendit manum suam*: si corporalis lepræ misertus, quantò magis spiritualis? at lepra corporalis horrorem parit: & spiritualis, etiam ipsi Deo: sed cum hæc nobis ipsis sit abominabilis, provocat misericordiam Dei. 2. Bonitas & potentia, nam fidei dicentis: *si vis*, respondit: *volo*, profertenti potentiam, *potes*, verbo præstat sanitatem, *mundare*, esto mundus. *Dic anima mea: salus tua*

ma ego sum : nam, si dixeris, fiet. 3. Benignitas
& humanitas: nam *extendit manum suam, & te-*
ngit eum : cum alioqui arcerentur ab accessu le-
prosi, nedum à tactu. Vivificativa est caro Chri-
sti, cum extenderit manus suas in cruce: *implebit*
omne animal benedictione.

3.
Huma-
nitas.

Pf. 44.
16.

PUNCTUM III.

Mundatus jam mittitur ad Sacerdotē, ut of-
ferat pro mundatione, quæ præcepit Moy-
ses. 1. Apparet, quàm Christus fuerit legis
studiosus : quantò magis novæ, ut accuratè ser-
vetur. Offerebat autem leprosus sacrificium
pro actione gratiarum, & testimonium refere-
bat à Sacerdote, quòd esset mundatus. 2. Voluit
Christus per hoc insinuare Sacramentum pœ-
nitentiæ : ad quod tenetur accedere, quicumque
exiit leprosus, licet fuerit mundatus per contri-
tionem, & ibi offerre sacrificium cordis contriti
& humiliati: ut & sententiã absolutionis & munda-
tionis recipiat. Iubebatur autem leprosus jam
mundatus, radere pilos corporis, & lavare cor-
pus, & vestimenta ; & sic offerre agnū im-
maculatum in sacrificium. Hi sunt fructus pœ-
nitentiæ, lacrymarum, & mortificationis car-
nis, quibus ad factam Eucharistiam disponi con-
venit.

1.
Zelus le-
gis.

2.
Confes-
sio ne-
cessaria.

Humilia-
tas Jesu

Comminatus est Dominus Leproso, ne vul-
garet : at ille cœpit prædicare, & diffamare ser-
monem, pro gratitudine erga auctorem benefi-
cij. Unde & illud bonum secutum est, ut multa

Z 1

turba

turba ad audiendum Christum concurreret. Nec fuit inobediens, quia instinctu boni Spiritus fecit, & talis prohibitio est declinatio laudis, non præceptio obligans.

MEDITATIO XXXIV.

De decem leprosis. Luc. 17.

PUNCTUM PRIMUM.

Luc. 17. 12. **O** Ratio leproforum. 1. *Steterunt à longè: humilitatis & reverentiæ affectus: sed & servitutes* vâarunt, quod jubebantur, segregari ab aliis. 2. *leproforum. Levâverunt vocem dicentes: Iesu præceptor miserere nostri, ex fide, & cum resignatione, non speciatim petentes: sana nos, sed, miserere.* Et erant unanimiter, quod valet ad impetrandum, quia omnes pro singulis. *Orate pro invicem, multum enim valet deprecatio justî assidua.* Apud homines solent mendici vitare, ne simul petant plures, quia offendunt, & non suppetit omnibus: Deo autem placet conjunctio precum, nec deficit ideo thesaurus gratiæ. Leprosi decem signant peccatores, ob transgressionem decem præceptorum. *Domine, sicut hætenûs fuit sensus meus, ut errarem à te, decies tamen iterum convertar, ut requiram te.*

PUNCTUM II.

Obedientia intellectus **C**hristus remittit leprosos ad Sacerdotes. *Quos ut vidit Iesus, dixit: Ite, ostendite vos Sacer-*

Sacerdotibus. Initium salutis, quòd Deus misericorditer respiciat: & vidit etiam eorum fidem: *Luc. 17. 14.* voluit autem obedientiam probare, ablegando ad Sacerdotes; quod alioqui non erat faciendum, nisi postquam mundati essent. Illi etiam dum simpliciter obediunt, ac eunt, *mundati sunt.* *Gen. 22.* Tanti facit simplicis obedientiam, qualis etiam fuit Abrahæ, ad immolandum filium parati. Hæc missio Leprosorum, antequam mundarentur, significavit Confessionem sacramentalem; in qua aperienda est Sacerdoti omnis immunditia, quamvis occulta. Contingit autem mundari interdum, quia voluntas apud Deum pro facto reputatur, & votum Sacramenti cum contritione delet peccata, etsi nihilominus facienda est confessio. Nec debet homo averfari labes conscientiaë aperire homini, quando Deo notæ sunt.

Apratio ad sacrâ Confessionem.

PUNCTUM III.

UNUS tantùm ex novem recognoscit beneficium. Ita fit, ut cùm in necessitate plerique ad Deum recurrant, & devoti sint, mox ea perfuncti, non recordentur beneficii. *Nonne decem mundati sunt: & novem ubi sunt?* & sæpe majores peccatores magis sunt grati, æstimantes suam indignitatem, ut modò, cùm solus alienigena Samaritanus rediit ad gratias agendas, in confusionem reliquorum novem, qui erant Iudæi; quod notavit Iesus: *Non est inventus qui rediret, & daret gloriam Deo, nisi hic alienigena.*

Ingrati plures.

Z 3

Discam,

Gratiarum actio post confessionem.

Christi modestia,

Discam, à confessione me colligere, ad gratias pro beneficio reconciliationis. Porro iste regressus est cum magna voce magnificans Deum, & cecidit in faciem ante pedes ejus, gratias agens. Mirus affectus grati animi. Prudenter autem Christo dicente: *Et novem ubi sunt?* tacuit, nolens accusare alios, quod nos vulgò libenter facimus, simili occasione. Denique modestiam Christi mirare in redarguendo: *Et non est inventus, qui daret gloriam Deo:* non ait, *mibi.* Benignè autem Samaritanum complexus, ait illi: *Surge, vade, quia fides tua te salvum fecit,* & est credibile à lepra etiam spirituali curasse illum.

MEDITATIO XXXV.

De cæco apud Iericho. Luc. 18.

Matth. 20. Marc. 10.

PUNCTUM PRIMUM.

Cæci fides.

Luc. 13. 39.

Fervor. Constantia.

1.

2.

3.

Impedimenta orandi.

4.

PRecatio cæci. Plena fide & fiducia: *Iesu Fili David miserere mei!* Confitetur Messiam & potentem salvare. 2. Fervens, ingeminando: *Fili David, miserere mei.* 3. Constans adversus increpantes, *ut taceret.* Cogitabo, me cæcum esse, utroque oculo, cognitionis & amoris, cæcitate ignorantia, & passionis, ut apud Bernardum & sedere me otiosum, mendicando à creaturis solatia. Clamabo igitur ad Christum, ut iste: nec morabor obstrepentes, qui solent esse maximè quatuor. 1. Tumultus varia-

variarum cogitationum, quæ impediunt attentionem. 2. Remorsus ex conscientia peccatorum, qui gignit diffidentiam. 3. Necessitas ac miseria corporis. 4. Occupationes & curæ rerum externarum. Quin ipsi, qui Christum comitantur, avocant ab oratione, etiam per speciem boni. At ego pergam clamare, & ex importunitate obstantium acuam fervorem orandi, tantò magis clamando: *Iesu, miserere mei, & libera me, quia egenus & pauper sum ego, & cor meum conturbatum est intra me.* *ps. 108. cor 22.*

PUNCTUM II.

EXauditio precantis. 1. *Iesus stetit, & iussit illum adduci ad se.* Initiò dissimulaverat, ut probaret constantiam. Sistit cursum Sol justitiæ, causâ hominis. 2. *Cæcus projecto vestimento, exiliens venit ad Iesum,* exultavit, spe recipienti visum. Sic interius vocati relinquunt omnia, ut Christum sequantur. 3. *Rogat Dominus: quid vis? quia gratiam suam dat volentibus dispositis. Respondet cæcus: Domine, ut videam.* Idem optem ego, ut videam: nam *hæc est vita æterna, ut cognoscant te Deum verum, & quem misisti Iesum Christum:* ut videam voluntatem tuam, ad implendum, & meipsum ad humiliandum: & res creatas, ad te laudandum ut videam aliquando te, sicuti es. *Dicito mihi, ut cæco illi: respice, & factum erit.*

1. Dissimulat Christus.
2. Exultat cæcus.
3. Visum recipit.
Marc. 10. 50. Ioan. 17. 3.

PUNCTUM III.

Luc. 18. 42. **F**idei Dominus tribuit sanitatem: *Fides tuate saluum fecit: & confestim vidit.* Quod erat potentia & misericordiae suae opus, fidei attribuit, tanquam disponenti & impetranti. Sic petiit aliàs à cæcis: *Creditis, quia hoc possum facere vobis?* Et illis affirmantibus, *statim aperti sunt oculi eorum:* sed quendam alium non statim de integro illuminavit, ob imperfectam fidem, tametsi *salivam suam adhibuit, & oculos tetigit.* Initiò enim videbat homines sicut arbores. Sic sunt duo modi illustrationum: quidam extraordinarius, ut D. Pauli: quidam per gradus, proficiendo. Cæcus hic *sequebatur eum magnificans Deum:* effectus illustrationis, insistere vestigiis Christi, & Dei gloriam prædicare.

MEDITATIO XXXVI.

De cæco nato. Ioan. 9.

PUNCTUM PRIMUM.

Ioan. 9. 1. **P**ateriens Iesus vidit hominem cæcum à natiuitate. Hic intuitus misericordiae; quo nisi Deus præueniat nos, non illuminamur, & respicit quidem omnes, sed maximè electos. Optabo sic ab eo aspici. 2. Quærebant Apostoli de causa cæcitat. Respondit: *Neque hic peccavit, neque parentes eius: sed ut manifestentur opera Dei in illo.* Discamus, quia non semper peccata sunt

sunt causa morborum & calamitatum, sed aliquando immitti pro gloria Dei: quæ inde elicitur, dum iusti exultantes illas ferunt, & Deo gratias agunt pro illis; vel dum mirabiliter eos eripit ex eis. Unde subdit: *Me oportet operari opera Dei, donec dies est.* Dei opera vocat, ex quibus ille glorificetur; quale est, quod facit iustos exultare in tribulationibus pro Christo, quodque illos liberat extraordinarijs modis, ut hunc cæcum: unde glorificatur Deus: *Donec dies est vitæ Christi mortalis.* O Domine! operare in me talia, donec dies est meus. *An- Iob. 10. 1.*
tequam vadam ad terram tenebrosam. Sed & *21.*
 me oportet operari opera Dei, donec dies est. *Eccl. 9.*
Quodcumque potest manus tua, instanter opere. *10.*

PUNCTUM II.

Modus curandi cæcum. *Expuit in terram, & fecit lutum ex sputo, & linivit oculos ejus.*

1. Contrario remedio utitur, ad ostentandam suam potentiam: sic & humiliando aliquem exaltat, ut *Ioseph ex carcere ad principatum.* 2. Docet conferre ad illuminationem, si lutum, ex quo existimus, & cœnum culparum super oculos sponamus per attentam considerationem. Fit autem lutum hoc ex saliva Christi, quæ est illius sapientia, quia, nisi hac inspirante, non agnoscimus nostram utilitatem. Vel utrumque miscetur, saliva Christi & terra, ut illuminemur, ad Deum, & nos ipsos cognoscendum, quæ inter

I.
Sanat
luto.
2.
E luto a-
gnosci-
tur vili-
tas mea

3.
Sacr-
menta
abluūt.

4. Reg.
15.

se notitiæ se juvant, & junctæ sunt. 3. *Iussit ire ad natatoria Siloë, quod interpretatur missus, & ibi lavare.* Typus baptismi & pœnitentiæ, quæ virtutem habent à Christo, qui est missus Patris in hoc ipsum. Imitanda fides & obedientia cæci, qui luto se obliniri permisit, & ixit: haud sicut *Naman Syrus*, cum juberetur *lavare in Iordane*, qui detrectavit. *Abit ergo & lavit, & venit videns.*

PUNCTUM III.

Cæci.
1.
Gratitu-
do.
2.
Fortitu-
do.
3.
Pruden-
tia.
4.
Patiētia.

Cæci jam illuminati præclara professio. 1. Gratitudo, prædicando auctorem, & modum sanandi obviis enarrando. 2. Fortitudo, quam non timuit rem edicere coram Phariseis, & in Christum referre, parentibus ejus præ metu tergiversantibus. 3. Zelus cum prudentia, nam Phariseis amoliri à Christo laudem conantibus, quòd homo peccator esset & ignotus, revicit illos. 4. Patientia in contumeliis. *In peccatis natus es totus, & tu doces nos? O Dei virtus, quæ cæci & mendici operâ confundit sapientes superbos!*

PUNCTUM IV.

Christus
1.
Conso-
latio af-
flicto-
rum.
2.
Fidem
auget.

Christus consolatur, confirmatque cæcum. 1. *ut audivit è synagoga ejectum, accessit ad eum Christus, ut eum recrearet.* Sic non obliviscitur confitentium se. 2. Studuit perficere ejusdem fidem, interius etiam illuminando: nam Christo proficiente se esse Filium Dei, ille ait:

Credo

Credo Domine, & proci-dens adoravit eum. O
 quantò admirabilior hæc illuminatio! 3. Ne tur-
 baretur ob Phariseorum contradictionem, qui
 sapere videbantur, dixit ei Iesus: *In iudicium*
 ego in hunc mundum veni, ut qui non vident, vi-
 deant, & qui vident, cæci fiant. Hoc est, ut idio-
 tæ & simplices cognoscant veritatem, sapientes,
 autem superbi ad illius splendorem cæci fiant.
*Abscondisti hæc à sapientibus, & revelasti ea par-
 vulis.*

3.
 Tran-
 quillat
 mentem

MEDITATIO XXXVII.

De surdo & muto, Marc. 7.

PUNCTUM PRIMUM.

Adducunt ad Iesum surdum & mutum. 1. 1.
 Surditas spiritualis est circa fidei veritates Surditas
 percipiendas & credendas, tum circa præcepta Spiritua-
 & inspirationes recipiendas: mutus autem qui lis.
 impeditus ad officia orandi Deum laudandi,
 gratiasque agendi, nec non confitendi sua pecca-
 ta. 2. His duobus sensibus spiritualiter impedi- 2.
 tis, obstruitur via salutis: nam hæc obtinetur per Surdus
 fidem & obedientiam, & flagitanda est per ora- fit mutus
 tionem. Satagit dæmon, ut impediatur: Unde
 Lucas, ipsum *Demonum* vocat *mutum*. Aliter *Luc. 11.*
 in bonum David ait, *Tanquam surdus non au- 14.*
 diebam, & sicut mutus non aperiens os suum, vi- *Pf. 37.*
 delicet ad vanitates & ineptias. 3. Quòd multi 14.
 sunt ita oblitæ suæ salutis, ut nunquam accede- 3.
 rent, nisi ab aliis adducti: quod officium præ- Peccato-
 stare res muti,

stare

Matt. 9. stare studebo. Et deprecabantur eum, ut imponat illi manum. Præter ministerium adducendi, adhibenda pro iis oratio: nam Paralyticum Christus sanavit, intuens fidem offerentium.

PUNCTUM II.

Modus curationis. Plures cæremonias adhibuit, ut significaret difficilem esse talium curationem. 1. *Apprehendens, abduxit à turba, à curis videlicet externis & tumultu negotiorum.* 2. *Ingemuit: quantum oportet id esse malum? & ego pro me non gemo?* 3. *Suspexit in cælum: instanti oratione opus habet.* 4. *Misit digitos suos in auriculas ejus.* Digitus Dei dicitur Spiritus Sanctus, cujus donis aperiuntur aures & linguæ, quia dociles faciunt ad fidei mysteria, & obediens divinis inspirationibus: digitus procedit ex manu & brachio, quod est Filius, per quem omnia. 5. *Expuens tetigit linguam ejus.* Saliva ex capite fluens, significat Christum, sapientiam Patris incarnatam: est autem maxime opus sapientia ad loquendum rectè. Quare dicitur: *Os justi meditabitur sapientiam, & lingua ejus loquetur iudicium.* 6. *Dixit: ad aperire: ad surdum loquitur, quia divina vox etiam ad horum aures penetrat, easque aperit: Dominus aperuit mihi aurem, & ego non contradico, promptus ad credendum & agendum, quæ jubet, efficior, quando ille verbo suo aperit: Sermo enim ejus vivus & efficax, & penetrabilior omni gladio*

Pf. 36.

30.

6.

Isa. 50.

5.

Eccl. 37.

6.

Pf. 57. 6

dio
sus
E
ori
xim
mir
omn
cie,
ma
mu
tur
se c
in p
M
I
In
sub
cec
alli
fra
rur
ign
dio

dio ancipiti. Væ qui obturat aures suas adversus incantantem serpentem!

PUNCTUM III.

Effe&us consecutus: Et loquebatur rectè. O Potentia Jesu. Ps. 40. 3. Emihi contingat! Pone Domine, custodiam ori meo, & tu claude, & aperi tum aures, tum maximè os meum. Turba, licet prohibita vulgare miraculum, tantò magis celebrat, dicens: Bene Gen. 1. omnia fecit, utiq; bene, nam vidit omnia, qua fecit, & erant valde bona: quod si naturæ, quanto magis gratiæ opera? Et surdos fecit audire, & mutos loqui. Unicum curaverat, sed illi profitentur sicut illum, ita & plures posse, & paratum esse curare. Certè id de spirituali surdo, & muto inprimis verissimum est.

MEDITATIO XXXVIII.

De Demoniaco lunatico. Matt. 17.

Marc. 7. Luc. 9.

PUNCTUM PRIMUM.

Dæmonis feritas in obsessum, Deo permitte. 1. In corpus, qualis describitur iste. 2. In animam, in quam exercet similia, cùm eam subjicit sibi. Mutum & surdum facit, ut in præcedenti; lunaticum, per inconstantiam in bono allidit terra, ut per affectum inhæreat; spumat, & stridet per fœditatem, & impotentiam verborum, arefcit, quasi insensibilis ad divina, nunc in ignem cupiditatum mittit, nunc in aquas mundano-

1.
2.
Dæmon
vexat
corpus
magis
animam
Marc.
9. 17.

danorum desideriorum mergit & dissipat etiam, ab uno in aliud peccatum distrahens. *Neque discipuli possunt eum eicere* : nulla concionatorum & confessoriorum operâ juvari potest. 3. Ex

3. Maxime his intelligitur, qualiter in inferno diabolus trahet illos, qui in potestatem ejus veniunt.
in inferno:

PUNCTUM II.

Incredulitas Deo exosa.
Matt. 17. 18.

CHristus invehitur in incredulitatem illius gentis, quasi propterea dæmon resistat: *O generatio incredula & perversa; quousque ero vobiscum? quamdiu vos patiar?* Quasi tædeat ipsum inter illos vivere nec ferendi sint ditius; sed etsi ingratitude detestatur, hominum tamen miseretur. Me miserum, in quem ita fulminare meritò potest. Iubet afferri ad se hominem: & cum vidisset eum, statim spiritus conturbavit illum, & elisus in terram volutabat spumans, quantum audet malignus in ipsius Christi præsentia? quid non aliàs? Tunc parens orat pro filio: *Si quid potes, adjuva nos miserus nostri.* Oportuit tam tenuem fidem prius excitare, & ita respondit, *si potes credere, omnia possible sunt credenti omnia, sine exceptione.* Mira omnipotentia fidei! Fac Domine, ut credam, sicut oportet. Ille ergo videns, ex sua fide pendere filii sanitatem, ait: *Credo Domine, adjuva incredulitatem meam.* Laudabilis oratio: quando præstat, quod potest, rogat pro eo, quod minus potest.

Ver. 22.

V. 23.

PUN-

PUNCTUM III.

Pellitur malignus spiritus. 1. Iesus commi-
natus est illi, dicens: *Surde & mute spiritus,*
Ego precipio tibi, exi ab eo pro imperio agit, &
amplius ne introeas in eum. Nam solet, *assumptis*
aliis pluribus, redire in domum, unde exiverat.

1.
Christus
minatur
dæmoni
V. 14.
Luc. 11.

2. Exclamans, & multum discerpens eum, exiit
ab eo, factus est sicut mortuus. Ita, cum ani-

24.
2.
Ægrè
recedit
ab ani-
ma.
Marc. 9.

nam relinquere cogitur: nam id non fit absque
doloribus, quasi parturientis, cum diabolo &
carni homo renuntiare debet. *Iesus tenens ma-*
num ejus, elevavit eum, & reddidit patri ejus.
Ipse solus erigere ac vivificare potest peccato-
rem. At ego nolim reddi patri, sed tibi adhære-
re, qui es Pater meus. 4. *Stupebant autem o-*
mnnes in magnitudine Dei.

25.
3.
Manum
portigit
Iesus.
v. 26.

PUNCTUM IV.

Arguit discipulos incredulitatis. 1. Pruden-
tia Christi, privatim eos arguentis: cum
generatim populum publicè arguisset. *O gene-*
ratio incredula & perversa! propter incredulita-
tem vestram, non potuistis ejicere. 2. *Si habue-*
ritis fidem, sicut granum sinapis, dicetis monti,
transi, & transibit, & nihil impossibile erit vobis.
Sinapi granum molle, parvum; sed acrimonia, &
virtute valens, fides cum humilitate. Montes
transfert, qui moles terrenorum impedimento-
rum in Dei servitio submover. 3. Præterea hoc
genus demoniorum non ejicitur, nisi in oratione,
& jejunio: quæ ex fide proveniant: nam granum
sinapis

4.
Luc. 9.
44.
1.
Matt.
17. 19.
2.
Fides
sit humi-
lis.
3.
Oratio
& jeju-
nium.

Cant.
3. 6.
Tob. 9. 8.

sinapis & fides cum cognitione sui spiritum orationis & mortificationis evaporat. Hæc est *virgula fumi ex aromatibus myrrha & thuris*, & est ille *fumus*, à Tobia adhibitus, qui extricat omne genus demoniorum.

MEDITATIONES DE MORTUIS
à Christo suscitatis, ac de spirituali
resurrectione.

TRES mortui referuntur suscitati à Christo, *puella*, in qua significantur qui ex infirmitate, & ignorantia peccant; *Adolescens*, in quo illi, qui ab æstu passionum abrepti; & *Lazarus* jam in sepulchrum illatus, quales, qui ex malitia peccant.

MEDITATIO XXXIX.

De filia Archisynagogi suscitata.

Matt. 9. Luc. 8.

PUNCTUM PRIMUM.

Luc. 8. 42. **C**ONditio puellæ. 1. erat *duodennis unica* proles parentum divitum, & nobilium. Nulla ætas tuta, & nullæ opes liberant, nec datur redire, quamvis isti datum, ut sit irremediabile, si semel malè. 2. In tali ætate præripiuntur aliquando ob peccata parentum, filiis nimium indulgentium, vel ob propria, in quæ ruunt, ne penitus præcipitentur. Vel bene quidem incedentes; sed

Mors juvenum
ob peccata.

sed ne malitia mutet cor eorum, quod est favori singularis, vel denique ob alias divinæ providentiæ rationes. Petam mihi contingere, uti maximè expediet. 3. Non potuit hæc defuncta per se quærere vitam à Christo: præstitit pro ea parens. Ita pro mortuis in peccato debemus fieri intercessores.

3.

PUNCTUM II.

Christus obsequitur Archisynagogo, & pergit in domum ejus. 1. Non id merebatur ejus fides imperfecta: nam rogavit ut intraret domum, quasi non posset absens: indulgit tamen, quia humiliter ille petiverat, *procidens ad pedes Jesu*. 2. Voluit miraculum occultari, quia maximum hætenus patratorum, siquidem prima mortui suscitatio: quare seclusit omnes, præter tres discipulos, & parentes puellæ, & præcepit vehementer, ut nemo id sciret. Adhibuit tres illos, quos in Transfiguratione, & postea in hortu: ut illi tanquam fervidiores conscii essent trium maximarum rerum, & quæ ad gloriam Christi ejusque ignominiam, & ad salutem hominum spectarent.

1.

2. Humilitas occultat miraculum.

PUNCTUM III.

Tenens manum puellæ, ait illi: Tibi dico: surge. Vocat ea, quæ non sunt, tanquam ea, quæ sunt. O si vocet me, & peccatores ad vitam gratiæ, pro potestate, & efficaciter. Confestim surrexit puella, & ambulabat, & dixit, dari illi man-

Luc. 8. 54. Rom. 4. 18. Verbo succitat. Marc. 5. 42.

Aa

duca-

ducere. Manu tenuit: nam eos, qui ex imbecillitate ceciderunt, roborat ad surgendum: *Ambulare coepit*: quia surgentes à peccato, debent se exercere in operibus bonis: cibo refici jubet, qui roborat vires cœlesti pane.

MEDITATIO XL.

De filio viduæ suscitato. Luc. 7.

PUNCTUM PRIMUM.

Quatuor
portito-
res.

Defunctus erat adolescens, in quo significatur illi, qui æstu cupiditatum jacent mortui Deo, quæ ferè sunt, luxuria, ambitio, cupiditas, ira, & isti sunt innumerabiles, quos de-
Jer. 9. 1. flere libet cum Ieremia: *Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lachrymarum, & plorabo die ac nocte interfectos filia populi mei?*
 Motu proprio suscitatur. Non fortuitò occurrit funeri, sed ex providentia, & facit non rogatus modò, quod aliàs non nisi rogatus. Verum & cùm rogatur, ipsius est inspiratio, ac ita totum ab illo est, & præparatio, & justificatio peccatoris.

PUNCTUM II.

Luc. 7.
13.
Palam
suscitatur.

Misericordia motus super viduam, dixit illi: *Noli flere.* Non jam occultè, sed palam patrat miraculum suscitationis, ad fidem prædicationi faciendam. Et dum movetur misericordiâ, ostendit non ostentationis causâ id facere; & docet erga afflictos commiserationem, maxime

mè erga viduas & pupillos. Porro lachrymæ pro precibus sunt apud Deum, & præcipuè Ecclesiæ pro peccatoribus fusæ. O dic Domine: *Noli flere*, Inspira histe lacrymas, causam earum auferendo. *Actionum cessit & tetigit loculum: & qui portabant, steterunt.* Tangit Deus peccatorem, antequam suscitetur, modò timorem, modò spem, aliòsque affectus excitando: stant portitores, quatuor illa genera passionum, per quæ ad inferos peccator deportatur: nam cohibetur illarum vis, ut detur locus resipiscentiæ.

PUNCTUM III.

Suscitat defunctum, dicens: *Adolescens, tibi dico, surge*: hæc est Verbi omnipotentia, non ut Elias, & Elisæus opus habuit supersterni defuncto: *Et resedit, qui erat mortuus, & cœpit loqui.* Non statim ambulavit, quoniam qui passionibus serviunt suis, sentiunt adhuc difficultatem; incipiunt tamen loqui, confitendo peccata sua, veniam petendo, & Deum laudando pro vita sibi reddita. Quare non indignabor super tales, si non statim deponant prorsus pravas quasdam consuetudines. *Dedit illum matri suæ, solatium senectutis*: sic justificatos dat Ecclesiæ ad gaudium, & exultationem, etiam ipsius triumphantis. Revertitur adolescens suis pedibus, recuperato vigore spiritûs gradiens illuc, ad congregationem videlicet justorum, unde elatus erat mortuus per inordinatas cupiditates. Et acclamatum est Domino: *Quia Propbeta natus*

Verbo imperat

Sensim passiones fugiunt

gnus surrexit in nobis, & quia Deus visitavit plebem suam.

MEDITATIO XLI.

De Lazaro suscitato. Ioan. 11.

PUNCTUM PRIMUM.

Ioan. 11.
3.
Modus
orandi.

SOrores Lazari nuntiant Christo: *Ecce, quem amas, infirmatur*: forma orandi brevis, efficax, & perfectorum, per insinuationem tantum procedit ex amoris Dei erga se multa fiducia, cum resignatione integra in illius voluntatem. Uti licet pro jaculatoria, & possunt variari verba, quem creasti, qui est tua imago, quem redemisti, &c. & pro *infirmatur*, alia quævis necessitas supponi spiritualis, vel corporalis. Similis fuit illa: *Fili! vinum non habent: & sponsæ: si inveneritis dilectum, dicite: quia amore langueo.*

Io. 2. 3.
Cant.
5. 8.

PUNCTUM II.

I.
Solatiū
justorum

CHristus renuntiat sororibus: *Infirmas has non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorificetur filius Dei per eam: & tunc mansit in eodem loco duobus diebus*: intra quod tempus Lazarus mortuus est. 1. Magnum solatium impertit Deus justis, quando mala eis obvenientia significat esse pro gloria sua: id verò sequitur, vel quia mirabiliter, non cogitantes liberat, vel quia eminere facit justorum virtutem in

in ferendo, & proventum donorum cum tenta-
 tione eis reddit. 2. Cùm spes facta esset vitæ,
 valde contristatæ fuerunt sorores de Lazari mor-
 te, & probata est fides, cùm aliter evenisset, quàm
 Christus dixisse videbatur. Ita, cum Abraham
 iussus est immolare filium, in quo promissa erat
 benedictio gentium: sed laudatur, *Quia in spem* Rom. 4.
contra spem credidit. Quare cum Iob: *Etiamsi* 18.
occiderit me, in ipso sperabo, veruntamen vias Iob. 13. 5
meas in conspectu eius arguam, & ipse erit Sal-
vator meus.

PUNCTUM III.

Christus denuntiat Apostolis reditum in Iu-
 dæam; at illi tergiversantur: *Rabbi, nunc* 11. 8.
quarebant te Iudæi lapidare, & iterum vadis il-
luc? sed confirmat illos duplici ratione. 1. quia
 sunt *duodecim hora diei*, ita & *vita terminus cui-* Iob. 14. 5.
que à Deo constitutus, qui præteriri non poterit.
 Ut proinde metu mortis intempestivæ non sit
 omittendum opus divinæ gloriæ. Vel, cùm tot
 sint horæ diei, fieri potest, ut quod prima cogi-
 tatum est, in alia mutetur; sicq; Iudæorum ani-
 mi remiserint de odio. 2. *Si quis ambulaverit in* 2.
luce, non offendit: hoc est bene agens non in-
 curret mortem, quamdiu Deus illum servare
 constituit: qui autem in tenebris peccati, is ali-
 quando pro pœna peccati tollitur è medio, ut est
 in Psalmo: *Viri sanguinum & dolosi non dimi-* Ps. 54.
diabunt dies suos, non pervenient ad medieta- 24.
tem, Amos.
 8. 9.

tem, & occidet eis sol in meridie, in media luce vitæ.

Sensim mortem pandit. Post hæc rectè insinuat causam profectio-
nis: *Lazarus amicus noster dormit, sed vado, ut à somno excitem eum.* Somnum vocat, quia tam facilè sibi foret, atque à somno excitare illum: sed præcipuè significat mortem amicorum Dei instar somni esse, ex quo homo redit ad consuetas vitæ functiones. Ita iusti interquiescunt, dum ad vitam meliorem revocantur: non ita peccatores, qui ad æternam mortem suscitandi sunt.

**Imper-
fecti no-
lunt in-
tellige-
re, quæ
agenda.** Apostoli præoccupati timore, non intelligunt verba Christi, alioqui non obscura, cùm absurdum foret, causâ somni iter suscipere. Ita imperfecti nolunt intelligere, & semper aliquid commentantur circa mandata majorum. Quare Christus apertè dixit: *Lazarum mortuum esse, & gaudeo, inquit, propter vos, ut credatis.* Credebant illi quidem, sed confirmandi erant in fide per miraculum. Et quasi de novo credere dici possunt, quando ita afficiuntur, & si prius non credidissent, vel jam forent credituri. Ita cùm vota renovo, ita affectus, ut si non antea, jam illa voverem, rectè dicor tunc vovere. *Thomas ait: Eamus & nos, & moriamur cum illo:* fervor charitatis in Deum, pro quo morti se offert, & in proximos, quos ad idem exhortatur. *Offeram me pariter.*

PUN.

PUNCTUM IV.

MArtha occurrit Christo, quem ita compellat: *Domine, si fuisses hic, frater meus non fuisset mortuus.* Utiq; fit, ut subducente se Christo, in mortem peccati labamur: obsecro, *Non me derelinquas usquequaque, usque ad lapsum.* Subjicit Martha: *Sed & nunc scio, quia quaecunque poposceris à Deo, dabit tibi.* Infirmas fides, Infirmas quali non ipse posset conferre vitam, nisi precibus obtinendo, cum tamen esset Deus: quòd Dominus volens corrigere, ait: *Ego sum resurrectio & vita, dator videlicet istorum, qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet, resurget ad vitam, & omnis, qui vivit, & credit in me, non morietur in aeternum, quasi dicat: & vita, ad quam credentes resurgent, erit vita nunquam defectura.* Totum est verum tam de corporali, quam de spiritali resurrectione, & vita: nam mortuus peccato, per fidem caritate animatam recipit vitam gratiæ, & hæc vita credentium propagatur in aeternum, quantum ex ipsa est. Porro Christus de corporali resurrectione maximè loquitur. Ad hæc Martha, *Credidi Domine, quia tu es Christus Filius Dei vivi, qui in hunc mundum venisti, ac proinde, quòd possis pro arbitrio suscitare mortuos.* En, quàm docilis, & quomodo corrigit seipsam! Christus adesse Mariam etiam vult miraculo, pro merito amoris ejus erga ipsum Christum, utque ita illam magis accenderet. *Surrexit citò, & venit, & cecidit ad*

Aa 4

Mariæ
obedi-
entia.
pedes

Reve-
rentia.

Fides.

pedes ejus. Ubi imitanda prompta obediētia, post-
habitis, qui eam consolabantur: sic agendum,
cū Deus vocat. Deinde reverentia, acceden-
do ad pedes, quod non legitur de Martha, & no-
biliores Iudæis spectantibus, qui Christum
oderant. Denique fides & resignatio: nam cū
duxisset: *Frater meus non fuisset mortuus*: non
subjecit, quod posset adhuc orando resuscitare
illum, ut dixerat Martha; sed credens, quod pro
potestate id posset: nec tamen petiit, Christo
rem relinquens, qui modus habet vim impe-
randi: unde Ecclesia precibus Magdalene in
collecta tribuit fratris suscitationem. In Martha
& Maria designantur actio & oratio, sive con-
templatio; utraque concurrere debet, ad con-
vertendos peccatores.

PUNCTUM V.

Christus
flet cum
flentibus

Iesus turbatur spiritu & lacrymatur. **I.** quidem
ut vidit Mariam plorantem, & Iudæos, infre-
nuis spiritu, & conturbavit seipsum, & lacry-
matus est. Deinde, rursus fremens in seipso, ve-
nit ad monumentum. Prius quidem ex officio
charitatis, ut fleret cum flentibus, & propter
Pharisæos tunc flentes, sed ex miraculo captu-
ros occasionem Christum ipsum interficiendi:
posterius autem, ex commiseratione defuncti &
peccati recordatione, per quod mors introivit,
pro qua abolenda foret etiam ipse subiturus si-
milem conditionem, ut involutus conderetur
sepulchro.

La-

Lacrymas Christi acceperunt alij pro signo Judicia
 amoris singulari in Lazarum, alii autem calum- mundi
 niabantur, cur non prohibuerit mori, siquidem ^{vana}
 potuerat cæcum à nativitate curare? Iubet Chri-
 stus tolli lapidem, ut cadaver fieret conspicuum,
 noluit verbo ipse amoliri, quia non utitur mira-
 culo in iis, quæ per alios fieri valent. Obstitit
 Martha, quòd *foeteret jam quatrividuus*: sic ami-
 ci objiciunt impedimenta, quando expedire quis
 se vult à malo statu. *Elevatis sursum oculis, gra-
 tias agit.* Docemur è cælo petendum peccato-
 ri remedium: *gratias agit*, tanquam pro acce-
 pto, quia certum erat.

PUNCTUM VI.

Suscitat voce magna clamans, *Lazare, veni* 1. Cor.
foras. Extulit vocem, quasi ad longè positum, 15. 52.

& erat anima in limbo: item dedit specimen
 horribilis illius tubæ: Surgite mortui, venite
 ad iudicium. Obedivit imperio, & adhuc vin-
 ctus prodiit, non modò vivus, sed perfectè sa-
 nus, qui foetebat prius. Iubet solvi à discipulis,
 ut ipsi propriùs cernant miraculum. Est forma
 peccatoris, qui subtrahente se gratia moritur, ac
 sepelitur, obrutus terrenis cupiditatibus, & clau-
 ditur lapide obdurationis, & foetet à scandalis
 præbitis. Pro hoc orant justi, & Christus effi-
 cacitate suæ inspirationis, & motionis ad vitam
 revocat, ut de nullius salute sit desperandum.
 Prodit *ligatus institis*, vitæ prioris habitibus,
 quos deponit directione Patris spiritualis. Vel

Lazarus
 forma
 peccato-
 ris.

excitatum per divinam inspirationem solvit à peccatis Sacerdos. Nam etiam, qui per contritionem revixerunt, debent absolvi in Sacramento pœnitentiæ.

MEDITATIO XLII.

De Concilio contra Christum occasione suscitati Lazari. Ioan. 11.

PUNCTUM PRIMUM.

Invidia
cæca.

QUemadmodum odio & invidia perciti Iudæi, ex bono Christi operẽ parant sibi venenum ad interitum: nam qui interfuerant suscitationi Lazari, ad Pharisæos referunt. Unde coacto concilio, Pontifices & Pharisæi dicunt: *Ioan. 11. 47. Quid facimus, quia hic homo signa multa facit? Et tam sunt cæci, ut id, unde omnes credituros in Iesum ominantur tanquam in Messiam, ipsi nolint intelligere, atque ita fit iusto Dei iudicio, ut malum temporale, quod metuunt, prædicant: Venient Romani, & tollent locum nostrum, & gentem.*

PUNCTUM II.

V. 49.
Superbia alios
arguit.

Sententia Caiphæ Pontificis: *Vos nescitis quidquam neque cogitatis: ab arrogancia orditur, quasi solus sapiat, & tam insipiens fuit, ut, quod ad avertendam cladem à populo necessarium esse dixit, causa extiterit excidii: sed quod ille proprio spiritu malè cogitaverat, Spi-*
ritus

ritus Sanctus vertit in Prophetiam, ut per illa
ipsa verba prædiceret necessitatem Christi pas-
sionis, ad totius generis humani salutem: *Quia*
expedit vobis, ut unus homo moriatur pro populo,
et non tota gens pereat.

PUNCTUM III.

Conspiratio in Christi necem. *Ab illa ergo* Jesus
die cogitaverunt, ut interficerent eum. Nec mansue-
latuit Christum omnia scientem, & tulit, ut a- tuscedit.
pud Ieremiam ipse loquitur: *Tu autem Domine* Ier. 11.
demonstrasti mihi, et cognovi. Tu ostendisti
mihi studia eorum. Et ego quasi agnus man-
suetus, qui portatur ad victimam; et non co-
gnovi, quia cogitaverunt super me consilia, dicen-
tes: Mittamus lignum in panem eius, et era-
damus eum de terra viventium: quomodo
cognovit & non cognovit? quia scivit; sed
non, ut vitaret, aut ulcisceretur. Ergo abiit in Ioan-
regionem juxta desertum in civitate, quæ dicitur 11. 54.
Ephrem, & ibi morabatur cum discipulis suis:
qui permanebant cum eo in tentationibus ipsi-
us. Ibi comparavit ad se ad appropinquan-
tem jam horam suam.

Quæ his sunt consequentia, habentur in quar-
ta parte.

De

DE
PARABOLIS CHRISTI.
MEDITATIO XLIII.

De Sapiente & Stulto. Matth. 7. Luc. 6.

HÆc Parabola dicta est à Domino post sermonem in monte, propter variam dispositionem audientium.

PUNCTUM PRIMUM.

Sapientem Christus nominat eum, qui audita non tantum credit, sed facit; stultum verò, qui, cum credat, contrarium facit: nam, quæ major est stultitia, quàm cum credas æternos ignes deberi peccanti, & Deum ubique præsentem omnia conspiciari, nihilominus ita agere, ac si Deus non videret, vel infernus non esset?

Stultus
aliter a-
git quàm
credat.
Flumi-
na, venti
pluvia
signant
3. tenta-
tiones.

Et talium stultorum infinitus est numerus in Ecclesia Dei: quare comparatur etiam stultis virginibus, non solum prudentibus. Porro flumina, venti, & pluvia, quæ quatiunt domos tam sapientum, quàm stultorum, significant tria genera tentationum. *Flumina* è terra sunt, nempe caro nostra & homines terreni, à quibus exercemur. *Venti* significant aëreas potestates. Denique *pluvia* è cælo veniens, illas tentationes, quæ ex speciali providentia Dei veniunt, etiam per homines alioqui zelosos, sed non secundum scientiam.

Rursum, *flumina* sunt tentationes sensualitatis & avaritiæ, quæ dicitur *Concupiscentia carnis.*

Venti

Venti curiositatis & vanitatis, quæ est concupiscentia oculorum. Pluvia superbiæ & ambitionis, aliàs *superbia vita*. Præterea flumina domus fundamenta subruunt, & sunt tentationes incipientium. Venti latera quatunt, surgentisque parietes, qui sunt proficientes. Pluvia in tecta decidit, in eos, qui culmen perfectionis tenent. Nullus quippe gradus à tentatione immunis.

PUNCTUM II.

Ædicare supra arenam, est contentum Arena esse, quod credas absque stabili proposito vivendi juxta fidem. Arena est cor varijs affectionibus terrenis dissipatum ac dissolutum. Denique vires propriæ, & inconstantia nostræ voluntatis, ac proprii judicij regula, sunt arena, nihil habens soliditatis ad sustinendum ædificium spirituale. Statua Nabuchodonosor, *Dan. 2.* tametsi alioqui magnifica, quod digitos haberet fusiles, percussa parvo lapide, corrui. Ita omnia talenta, & gratiæ ipsæ gratis datæ, & quicquid est speciosum, si carent soliditate fundamenti. *34.*

PUNCTUM III.

In petra ædificat, qui in fide viva, quæ per Petra est dilectionem operatur, sicut optat Paulus: *charitas*
Vi Christus habitet per fidem in cordibus vestris, Eph. 3.
& sitis in charitate radicati & fundati. Petra ^{17.}
est etiam intima sui cognitio perveniens usque ^{Mortificatio.}
ad

Gratia.
Phil. 4.
13.
Rom. 8.
35.
Mat. 16.
18.

ad centrum proprij nihili, in quo tanquam terra stabilis, immotaque perseverat. *Petra* est etiam Christi gratia, cui fidendum, non sibi: *Omnia possum in eo, qui me confortat, ut dicere possim: Quis me separabit à charitate Dei? nec porta inferi prævalebunt adversus eum.*

MEDITATIO XLIV.

De Semine. Luc. 8.

PUNCTUM PRIMUM.

Semen
verbum
Dei.

Semen est verbum Dei, ut ipse Dominus exposuit, idque tum externum instructionis, tum internum inspirationis divinæ, & hoc maxime; quod est, quasi vis seminalis in grano, quia sine interno frustra jacitur externum. Qui seminat, est præcipue Deus, auctor bonæ inspirationis. Externum autem verbum etiam hominis & pij libri, tanquam semen jaciunt.

Terra anima.

Terra est anima, secundum suas potentias. In *memoria* excipit pias cogitationes, sanctarumque rerum imagines: in *intellectu* illustrationes cælestes ad divina penetranda, nec non consilia bona agendorum, & dictamina conscientia, vel arguentis quæ agit, vel probantis: in *voluntate* motiones varias ad bonum. Finis est, ut terra ipsa perficiatur. Gratias agam, peccatam, ut terram animæ meæ subigere, seminareque copiose velit.

Finis
fructus
operum.

PUN.

PUNCTUM II.

QUOD non omnis terra fructificat. 1. Illa, ^{1.} Illa, ^{Via cor} ^{durum.} quæ est *secus viam*: quo fit, ut partim semen conculceretur à prætereuntibus, partim à volucribus comedatur. *Hi sunt, qui audiunt, deinde venit diabolus, & tollit verbum de corde eorum, ne credentes salvi fiant.* Nempe homines cor habentes pervium quibusvis cogitationibus & desiderijs, qui non condunt intra se verbum, & exterius in superficie tantùm excipiunt, ut solùm non subactum, quales sunt viæ publicæ. 2. Est terra petrosa, quæ ^{2.} Est terra petrosa, quæ ^{Devotio} ^{incon-} ^{stans.} non habet humorem. *Hi sunt, qui cum gaudio suscipiunt, & in tempore tentationis recedunt.* Nempe homines bene propensi, sed instabiles. in quibus semen radices non agit; sicque orto sole tentationis, arescunt; quos S. Marcus *Temporales* vocat, & sunt quasi nebes matutina, & quasi ros manè pertransiens. Porro sol lucet & adurit, quod est duplex tentationis genus, unum à prosperitate, alterum ab adversitate rerum: oportet autem se exhibere Dei servum in utraque fortuna, atque ut ait Paulus, *Per infamiam & bonam famam, &c.* 2. Cor. 6. 3. Est terra *Spinosa*, in qua ^{3.} Est terra *Spinosa*, in qua ^{Spinæ} ^{divitiæ,} ^{curæ,} ^{volupta-} ^{tes.} *simul exorta spinæ semen suffocant*: & hi sunt, qui à sollicitudinibus & divitijs, & voluptatibus vite euntes suffocantur, & non referunt fructum. Tria ista, quæ blanda hominibus videntur, Christus vocat *Spinas*; nempe animum pungunt, & cruciant.

ciant. O Deus! malim pungi spinis tuæ coronæ: & licet carnem lacerent, spiritum sanant.

Nota, quòd prima terra ne germinare quidem incipit: secunda non promovet defectu succi: tertia succum habet, sed ob vepres non affurgit.

PUNCTUM III.

Tres
gradus
fructuū
bonorū.

Terræ bonæ & fructiferæ sunt tres similiter gradus: alia reddit *Tricesimum*, alia *Sexagesimum*, alia *Centessimum*, juxta tres gradus incipientium, proficientium, & perfectorum, vel, ut Patres exponunt, secundum status conjugij, Cælibatūs, Martyrum.

MEDITATIO XLV.

De Zizanijs. Matth. 13.

Mat. 13.
37.

EXposuit hanc parabolam ipse Dominus: *Qui seminat bonum semen, est Filius hominis. Ager autem est mundus, bonum verò semen hi sunt filij regni. Zizania autem sunt filij nequam. Inimicus autem, qui seminavit ea, est diabolus.*

PUNCTUM PRIMUM.

Justi se-
men.

Iusti sunt Christi semen, hoc est filij ab eo geniti in gratia, & ideo semen dicuntur, quia per eos alij gignuntur Christo. Filij autem regni dicuntur, quia, *si filij & hæredes regni paterni.*

Rom. 8.
17.

Zizania

Zizania familia sunt tritico in herba, cum autē creverint, nigrescunt, & nocent tritico. Quin obsunt edenti, visum lædunt, & provocant vomitum: sic mali homines conveniunt cum bonis in natura, quin & in fide, & ritibus externis: at terri intus sunt à peccatis, obsuntque utentibus eorum consuetudine, Deoq; nauseam provocant. Prius seminatur triticū, postea zizania: quia boni prius fuerunt, quàm mali, tum Angeli, tum homines. Et nunc quos Christus regeneravit, inter eos mali à diabolo superducuntur: imò ex tritico conantur facere zizania, ex filijs Dei filios diaboli, & facit id, *dormientibus hominibus*, incurijs, & negligentibus suam salutem. Ubi *superseminavit*, abijt, ut qui, jacto in alium lapide, abijt, & subducit se, nolens videri auctor: idque est tantò perniciosius, quòd se *transfigurat in Angelum lucis*, ut ex Deo videatur semen. Nam ab initio non apparet tritico absimile, sic mali homines, semen diaboli, bonis se initiò accommodant, eadèmq; simulant studia, videlicet induunt vestimenta ovium. Abijt etiam diabolus, quia desistit à tentando, ut post interval- lum invadat incautos periculosius.

Zizania
mali
omnes,

Dæmon
venit
dormiē-
tibus ho-
minibus;

PUNCTUM II.

Servi dicunt patrifamilias, *Nonne bonum semen seminasti in agro tuo? unde ergo habet zizania?* post sementem Evangelij à Christo factam, ac post abundantiam gratiæ in omnes effusam, qui zelum habent Dei, mirantes dicunt, un-

Admira-
tio de zi-
zanijs,

Bb

de

Mat. 13.
28.
Iac. 1.
13.
Ioan. 8.
44.
1. Ioan.
3. 8.
Cur finit
zizania
Deus
crescere.

de tantum scandalum in agro dominico; & inter eos ipsos, qui sal & lux esse debuerunt: & inter illos, qui perfectionē profitentur? dicam etiā ego & intra me, unde tot imperfectiones, & peccata, quæ suffocant spiritum? Respondet Dominus: *Inimicus homo hoc fecit. Deus intentator malorum est.* Diabolus autem Tentator per excellentiam dicitur, & Sathan, sive aduersarius, cuius semen & filij sunt, qui ejus desideria perficiunt: nam, *qui facit peccatum, ex diabolo est.* Sed & homo ipse peccator intelligi potest nomine inimici, qui animam suam perdit propria voluntate. Ergo & homo sibi ipsi inimicus hoc facit. In altero etiam sensu accipi potest superior interrogatio: Cū tuus, Domine sit ager & ipse seminaveris, quare finis superseminari zizaniā? Ad hunc sensum non respondet Christus Dominus, quia non oportet scrutari arcana divinæ providentiæ: illud est certum, & sufficit absque magna & iusta ratione id non permittere, indeque multa bona elicere in salutem electorum.

PUNCTUM III.

Zelus nimis patet.

1.

2.

3.

Servi autem dixerunt ei, *vis imus & colligimus ea?* hic est justorum zelus, qui potest esse intempestivus, ex quatuor causis. 1. Si omnia simul velint eradicare, sive ex Ecclesia, sive ex Congregatione Religiosa, sive ex se ipsis, quod non potest ordinaria lege. 2. Si ante tempus, quia malus sustentatus, fortè fiet triticum, & minimum conando, fortè perdes sanitatem. 3. Si cum

cum periculo eradicandi triticum seu emendes malos, seu punias cum damno bonorum, quod accidit in bellis suscipiendis. 4. Si spiritu vindictæ, ut cùm Apostoli petebant ignem mitti in Samaritanos, quòd non reciperent Christum. Respondit Dominus: *Non, ne fortè colligentes zizania, eradicetis simul & triticum.* Considera charitatem erga hominem: nam Angelos peccantes, quasi zizania statim extirpavit, ignique tradidit: homines autem sustinuit, dum in triticum, si vellent, verterentur. Parcit etiam zizanijs propter bonos, sicut cùm paratus fuit Sodomitis parcere, si vel decem reperirentur in eis justi: quod magno solatio est bonis, & spem facit, quod eis non oberit inter malos conversari, & versari. Nihilominus quando absque damno tritici possunt zizania extirpari, Dominus id nequaquam vetat.

PUNCTUM IV.

Significat Dominus tempus collectionis. *Sinite, inquit, utraque crescere usque ad messem,* quo monemur semper in hac vita futuros malos bonis permixtos, & quantumvis semper seminet Diabolus zizania, nunquam defuturum triticum. Putabat Elias, se relictum solum cultorem Dei, cùm audiit à Domino. *Reliqui mihi septem millia virorum.* Deinde simul utrumque crescit, & lolium, & triticum, juxta illud. *Qui sordidus est, sordescat adhuc, & qui justus est, justificetur adhuc.* Sed triticum ex Dei voluntate,

4.

Luc. 9.

54.

Mat. 13.

29.

Dei charitas.

Parcit.

Gen. 18:

32.

Mali cū bonis mixti.

3. Reg.

19. 18.

Utrique crescunt.

Apo. 22:

11.

Judiciū generale. tate, & per ejus gratiam; zizania autem ex permissione illius tantū. Messis tempus erit duplex, & particulare, in morte cujusque; & universale, post resurrectionem, quando *Angeli colligent de regno ejus omnia scandala; & eos,*

Mat. 13. qui faciunt iniquitatem, mittent in caminum 41. ignis. Colligent autem ea in fasciculos ad comburendum, ut ejusdem culpæ socios similiter cruciandos tradant: & quemadmodum fasciculi se mutuo accendunt, ita infelices illi sibi mutuo sint ad tormentum. Eritque ibi fletus & stridor dentium, præ rabie invicem excandescentes, & in eos, qui sibi damnationis occasio extiterunt. At triticum, inquit, congregate in horrenum meum. Tunc fulgebunt justi, sicut sol in regno Patris sui.

Mat. 13. 43.

MEDITATIO XLVI.

De grano sinapis. Matth. 13.

PUNCTUM PRIMUM.

Granum sinapis refert Christum; nam est minimum, nec specie, nec odore æstimabile, intus tamen efficax & calefactivum, præsertim si teratur. Ita Christus de se: *Ego sum vermis & non homo*: at intus secundum animam, *In eo erant omnes thesauri sapientie & scientie DEI*, quin habitabat in eo divinitas corporaliter: qui attritus in cruce vim suam exeruit;

exeruit, ut inflammaret omnes, & traheret omnia ad se. In Evcharistia est etiam minimus, quando in grani minima particula totus est, & manducatus accendit & condit, quamvis insulsa & ingrata. 2. Deinde refert justos, foris despectos, intus à charitate ferventes, qui persecutionibus vexati virtutem suam produnt, exemplo Christi. Hinc Ecclesia dicitur *nigra, sed Cant. formosa*. 3. Refert etiam eas virtutes, quibus Regnum cœlorum acquiritur, quarum prima est fides in Christum, mundo despecta: nam credere in Christum crucifixum, *Judeis quidem scandalum, gentibus autem stulticia habetur, ipsis autem vocatis Judeis & Grecis, est Dei virtus & sapientia.* Pariter octo illæ beatitudines à Christo pronuntiatae judicio mundi minimè sunt tales, sed potius miseræ maximæ: at intus degustatæ deprehenduntur omnino tales. Denique *stulta mundi elegit Deus, ut confundat sapientes, & infirma, ut confundat fortia, & contemptibilia, & quæ non sunt, ut ea, quæ sunt, destruat, ut non gloriatur omnis caro in conspectu Dei.*

PUNCTUM II.

Quomodo granum hoc terræ mandatum simile germinet in arborem præ omnibus oleibus, ut ex uno plurima grana existant: Ita Christus in terra mortificatus, evasit in caput hominum & Angelorum, fortitúsque est nomen super phil. omne nomen. Et impletum est illud, *in die illa 2. 9.*

Isa. 4. 2. erit germen Domini in magnificentia & gloria,
 Apostoli *& fructus terra sublimis.* Eodem modo Apo-

stoli evaserunt in magnas arbores per multas tribulationes, sicut prædixerat eis Christus; factique sunt tot fidelium Patres. Similiter Martyres, & Confessores, atque ego ipse potero.

Virtutes

Idem accommodari potest ad ipsas virtutes: nam *fides* crescit usque ad contemplationem Dei, *spes* usque ad prægustationem cælestium, *charitas* usque ad unionem cum Deo perfectam, *obedientia*, ut Dei exequatur voluntatem, tanquam in cælo sit, *fiducia*, ut montes transferat.

PUNCTUM III.

Rami
Christi
qui:

Q*uod veniunt aves, & habitant in ramis eius.* Christi quasi rami sunt, ejus prædicatio, consilia Evangelica, Sacramenta, exempla actionum, miracula, & vitæ ejus mysteria: in his ramis habitant non magnæ & rapaces aves, typus servorum, sed parvæ, hoc est, humiles animæ per contemplationem illuc evolantes: qualis erat, quæ dicebat. *Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi, & fructus ejus dulcis gutturi meo: Quis dabit mihi alas & volabo, & ibi requiescam?* Deinde & sancti viri tanquam arbores expanderunt ramos suos, prædicando, scribendo, vivendo; quos intuendo & imitando, proficere debemus.

Cant.

2. 3.

Pf. 54. 7.

MEDITATIO XLVII.

De negotiatore margaritarum.

Matt. 13.

PUNCTUM PRIMUM.

Quod studia negotiantium sint varia pro diversitate rerum, quas quærunt : alij enim bona temporalia , alij scientias, alij politicas virtutes, tanquam margaritas, venantur. Christianus autem quærere debet Christum, & quæ nos cum illo jungunt virtutes. *Hæc est generatio quærentium Dominum, quærentium faciem Dei Jacob.* Ps. 23. 6.

PUNCTUM II.

Quomodo quærere oportet? incessanter petendo à Deo : *Petite, & dabitur vobis.* Mat. 7. 7
Deinde studiosè meditando circa illa , ubi invenitur Christus. Denique insistendo illis medijs, quæ inspirantur à Deo, & alioqui sunt idonea.

PUNCTUM III.

Bonus negotiator, inventa una pretiosa margarita, vendit omnia quæ habet, & emit eam. Una & pretiosa dicitur : hæc est Christus Deus homo, non plures, sed unus : vel etiam charitas, quæ est vinculum perfectionis, in quo omnes vinciuntur virtutes : & quæ nos unum facit cum Deo, & proximo, ut sit *cor unum*, & anima una. Dicitur inter conchilia margarita.

Una & pretiosa gemma. Christus Charitas Col. 3. 14. Act. 4. 32.

Cant.

8. 7.

Examen

rum esse unum, quasi dux, quo capto, facile reliqua capiuntur, hæc est charitas: invenitur, cum planè penetratur illius excellentia, & cognita rapit ad se cor, ut parum judicet, pro illa dare omnia, juxta illud. *Si dederit homo omnem substantiam domus sue pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.* Inspice, quam margaritam quæras, an hanc pretiosam, vel potius terrenam aliquam. Deinde, quàm serio quæras. Denique quid pro habenda dare velis, quanti eam æstimes?

PUNCTUM IV.

Religiosa perfectio.

Margarita.

Cant.

4. 9.

QUOD hæc margarita pretiosa sit etiam perfectio religiosa, ad Christi imitationem quæ una est, eminenter continens dilectionem duplicem, Iesu, & proximi, quasi lumen duplex oculorum, de quibus ad Sponsam dicit Dominus. *Vulnerasti cor meum, in uno oculorum tuorum.* *Vnum* dicit, cum sint duo: quia ut unus agunt, & quo unus vergit, etiam alter: tales sunt actiones Religiosorum ex Dei & proximi charitate. Magni fiunt duæ margaritæ similes & pro inauribus appendi solent ad ornamentum. Ita Religiosam vitam ornant dilectio Dei, & proximi. Si intelligerent homines pretium ejus, omnes vellent sua divendere, pro ea comparanda. O intelligam ego! ô studeam copulare in unum, & duobus, quasi uno oculo, videre Deum & proximum!

ME-

MEDITATIO XLVIII.

De ove perdita. Luc. 25.

PUNCTUM PRIMUM.

Homo, qui habet oves, est Christus, qui Pastor propter illas descendit de cælo, & mirabiliter eas gubernat, Novit singulas nominatim suo caractere signat, ante eas vadit, præcedens exemplo, curat à scabie peccati, defendit à lupis infernalibus, pascua præbet pingua, doctrinæ, & Sacramentorum: imò seipsum illis in cibum dat. O sic me governa, & pasce!

Dominus regit me, & nihil mihi deerit. Centum oves sunt generatim Fideles, sed peculiariter electi, quos in numero habet Deus, & scit, *qui sunt ejus, hi vocem ejus audiunt*, obediētes ejus præceptis, noverunt ipsum per fidem & contemplationem, sequuntur imitatione, gaudent illius pascuis, reddunt ei suam lanam, externa bona, lætiam internorum affectuum & delicias à se abdicant propter ipsum, fœtus item bonorum operum, & carnem denique propriam, si opus sit mori illius causa, ut vicem reddant. *Dilectus meus mihi, & ego illi.*

Ovis periens est peccator, ex cætu justorum, & obedientia pastoris proprio suo arbitrio discedens, nempe non intelligit, nec æstimat bona, quæ sub illo habet: grave illi est audire vocem ejus, dura reputans mandata illius; difficile sequi euntem per vias asperas crucis, &

Bb 5

mor-

ps. 22.

11.

Oves fideles.

Joan. 10.

13.

Cant.

2. 1.

Ovis
perdita
peccator

mortificationis, fastidit pascua spiritualia, præfert carnalia. Retinet sibi lanam, lac, & fœtus, omnia in suum referens commodum. ô quot sic errant usque ad præcipitium inferni ! *Omnes, quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit.*

Isai. 53.
6.

Charitas
Christi
quæren-
tis.

Pastor bonus errantem quærit ovem, totum genus humanum. Ideo in carne venit, triennium prædicavit, & tandem mortem subiit. Et cum propter omnes ea perfecit, studio tamen peculiari per se ipsum quæsit eas, quæ tunc aberrabant, & nunc etiam quærit omnes per suos ministros, & oblata remedia, ac internas inspirationes. Et cum nihil sua intersit, si pereat, quia nec lana earum vestiri, nec nutrirî lacte, nec fœtu ditescere opus habet, referre tamen sua ait. *Et illas oportet me adducere.*

Ioan, 10,
16.

PUNCTUM II.

Quid agit, cum invenerit ? Matthæus ait : *Si contigerit, ut inveniat eam : quo significatur, ipsas oves subducere sese, & occultare, ne inveniantur. O Domine, Erravi, sicut ovis, quære servum tuum,* ne desistas, quantum vis ego fugiam & me abscondam, sicut Adam, & tergiversari velim, sicut Cain. Inventam ovem non percutit baculo, non raptat, non tundit calce, sed lætus in humeros suos attollit. Docet, benignè excipiendos peccatores, in humeros imponit, quia *peccata nostra ipse tulit in corpore suo,* & quia sua gratia facit eis suave iter salutis.

Christus
perdi-
tam re-
ducit.

I. Pet. 2.
24.

lutis. Quidni ego vicissim : Tollam jugum ejus, quod suave est, & onus leve ? Quin instituit publicam gratulationem, convocans amicos & vicinos, Angelos & justos, dicens illis : *Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam, quae perierat.* Matt. 11. 29.

PUNCTUM III.

Epiphonema. Dico vobis, quod ita gaudium Gaudiū
conver-
sionis.
erit in coelo super uno peccatore poenitentem agente, quam supra nonaginta novem justis, qui non indigent poenitentia. Quemadmodum si pater aliquis habeat plures filios sibi charissimos, ac ex eis unus ad mortem infirmitur, & praeter spem convalescat, extraordinarium gaudium concipit ipse, & familia tota, quale non ex reliquis sanis : ita in hoc discam gaudere & gratulari de salute peccatorum, & non ut Phariseus murmurare. Ac si aliquando aberrem, vel ideo redire studeam, ut Deum & Angelos laetificem : contra, averset peccatum, ne contristem.

MEDITATIO XLIX.

De Filio prodigo. Luc. 5.

PUNCTUM PRIMUM.

Duo genera filiorum, bonus est major natu, Boni & quia virtus antiquior vitio est, & confert mali filii senilem maturitatem, & prudentiam : malus autem

tem

tem est junior, ab imprudentia & levitate animi, quam ostendit petendo à patre portionem suam, quasi Deus quidpiam alicui debeat, & præsumens, quòd possit per se eam gubernare. Adverte, quomodo Deus talenta distribuat naturalia, nec non etiam supernaturalia dona, ut
Eccl. 15. utantur pro libertate. *Deus enim ab initio constituit hominem, & reliquit illum in manu consilij sui:* ita tamen, ut bonum usum suggerat, & auxilium præbeat. Disce bene agi cum eo, qui in domo patris cœlestis amat manere sub ejus gubernatione, nec præsumit seipsum regere, ut iste prodigus, qui in regionem longinquam abiit, elongatus à Deo per peccatum, & oblivionem sui Creatoris, jacturamque faciens omnium acceptorum, inhærendo creaturis: fit, ut superbus degeneret in luxuriæ sordes. Cogitabo, me ejusmodi fuisse, qui me subtraxerim à Patre, & mille peccatis involverim per hoc.

PUNCTUM II.

1. Fames. **M**iseriæ recedentis à patre. 1. Fames, non panis, sed cibi spiritualis, in regione illa longinqua, non usus Sacramentorum, non exhortatio, aut lectio pia, non exempla virtutum, non internæ à Deo consolationes. 2. Adhæret uni civium, diabolo, qui ad indigna servitia servientem abjicit. 3. Pascit porcos, in id tantum intentus, ut sensuales cupiditates expleat, vel ipsos etiam dæmones pascit, qui turpitudinibus hominis, quasi cibis oblectantur. 4. Neque miser

Eccl. 15.

14.

Libertas
hominis

1.

Fames.

2.

Servitus

3.

Pascere
dæmo-
nem.

4.

ser

fer satiatur, quia est cibus bestiarum, non ho- Infatia-
 minis. Misericordiæ divinæ est affligere pec- bilis vo-
 cantes, ut resipiscant, sicut iste doctus malis. luptas.
Sepiam, inquit, viam ipsorum spinis. Contra est *Osea*
 periculosa prosperitas peccatori. *Misereamur 2.6.*
impio, ait Dominus, & non discet justitiam. Et *Isa. 26.*
quiescet indignatio mea in te, & auferetur zelus 10.
meus à te, & quiescam, nec irascar amplius. *Ezech. 16. 42.*

PUNCTUM III.

Resipiscit prodigus. Initium conversionis, Gratia
 reflectere super statum suum. *In se autem præve-*
reversus, præventus gratia; quæ etiam pecca- niens.
tores non deserit. *Redite peccatores ad cor.* Et *Isa 46.*
audite duri corde, qui longè estis à justitia; pro- 8. 12.
pe feci justitiam meam, non elongabitur, & salus
mea non morabitur. Tantùm velitis. Deinde Adju-
 promovet conversionem, si suum cum statu ju- vans.
 storum conferat, etiam minus perfectorum :
Quanti mercenarij in domo Patris mei abun-
dant panibus? ego autem hîc fame pereo. Atque
 id tanto efficacius fit, si ipse ex illis aliquando
 fuit. *Vadam & revertar ad virum meum prio-* *Osea. 2.*
rem, quia bene erat tunc magis, quàm nunc. Et 7.
convertimini & videbitis, quid sit inter justum Mal. 3.
& impium, & inter servientem Deo, & non ser- 18.
vientem ei. Præterea ex his sequitur propo- Proposi-
 tum firmum & efficax nixum agnitioni sui, & tum effi-
 fiducia in Deum. *Surgam & ibo ad patrem*
meum, & dicam: jam non sum dignus vocari
filius tuus, fac me sicut unum de mercenarijs
tuis.

tuus. Tandem festinato opus est ad exequendum propositum, ut iste; *Et surgens venit ad patrem suum.*

PUNCTUM IV.

EXcipitur à patre: *Cùm adhuc longè esset, vidit illum pater ipsius, Et misericordià motus est.* Cùm adhuc in peccato esset, & resipiscere cogitaret, imò ante hoc: quomodo enim cogitaret, nisi Deo præveniente per gratiam? Iubet reddi *primam stolam* justitiæ, *annulum in manus*, ad exercitium bonorum operum, *calceamenta pedibus*, ad mortificationem pravorum affectuum, & convivio adhibet sui sacratissimi corporis: atque hæc omnia agit significatione maxima lætitiæ. Quid tunc filius, quando non inter mercenarios se receptum, sed in priorem statum videt?

Reddit
gratiam

PUNCTUM V.

QUod senior filius ægrè fert: sic innocetiores quidam solent indignari ob indulta dona peccatoribus, defectu videlicet humilitatis & charitatis, cùm potius dicere deberent, quod Moyses: *Quis tribuat, ut omnis populus prophetet, Et det eis Dominus spiritum suum?* Deinde per hoc responsum senioris voluit Christus declarare, tantam esse misericordiam Dei erga peccatores, ut possit invidiam provocare in ipsis justis: tametsi illi divina consilia venerantes acquiescunt.

Invidia
aliquo-
rum.

Num.
11. 29.

Et

Et tandem obedientem filium mirificè solatur: *Fili! tu semper mecum es, & omnia mea tua sunt*: quid ergo est, quod de stola & vitulo queraris? Tale est hoc, ac quod de ove perditâ: *Majus & gaudium, &c.* nec ideo præjudicatur justis, qui non indigent pœnitentiâ.

MEDITATIO L.

De saucio à latronibus. Luc. 10.

PUNCTUM PRIMUM.

Homo hîc est quivis Adæ filius, qui cùm es-
set in gratia, & civis Ierusalem cœlestis, lapsus.
descendit in Iericho, quod lunam significat,
per affectum rerum caducarum. Hic incidit in *Luc. 10.*
latrones, hoc est, dæmones insidiatores, & a-
pertos etiam invasores, qui mundi, & carnis no-
stræ ministerio utuntur, ad nos perdendos, nem-
pe opera mundanorum hominum, & nostris
appetitionibus. Expoliant bonis, charitate, & *Quibus*
aliis donis Spiritûs Sancti, eam comitantibus, & *spoliant.*
nominatim alium alia virtute, aut castitate, aut
patientia, &c. vel etiam ipsa fide, ac spe, cùm
obesse quamplurimum intendant, dicentes:
Exinanite, exinanite usque ad fundamentum in *ps. 136.*
ea. Plagæ sunt, quæ ex peccato manent in po-
tentijs, obstructio intellectûs, debilitas volun-
tatis ad resistendum vitijs, inordinatio passio-
num. *Semivivus relinquitur* cum sola fide, &
lumine naturali. Hunc me fuisse cogitabo.

PUN-

PUNCTUM II.

Qui non
subve-
niunt.

Qui sunt illi transeuntes? *Sacerdotes & Le-
vite* sunt, qui licet in dignitate positi, non
valent subvenire, (tale vetus Sacerdotium) vel
qui propriis; commodis intenti, non tangun-
tur aliorum miseria, vel qui satis esse putant, si
ipsi periculum vitent suum. Denique nulla pura
creatura potuit remedium afferre. *Samaritanus*
autem (quod significat custodem desertorum)
est Filius Dei, qui ex cœlesti Ierusalem veniens
in hunc mundum instabilem, & ut homo ingre-
diens per vias communes absque peccato, pro-
que Samaritano in contemptum habitus, nostri
misertus est.

Samari-
tanus
Jesus.

PUNCTUM III.

1. **Q**uid egit Samaritanus? Appropiavit ipse
vulnerato, cui non erant vires surgendi vel
accedendi ad medicum. Talis est peccator
ex se, nec juvare se potest, nisi præventus gratiâ.
2. *Alligavit vulnera*, exterso cruore, cohibens
ulteriorem fluxum, quod est ab affectu peccati
cessare, non solum ab actu. **3.** *Infudit oleum &
vinum* ex vasis Sacramentorum, quæ de cœlo
attulit; oleum misericordiæ leniens, & vinum
charitatis confortans. Tale etiam est Verbum
Dei, partim blandè alliciens, partim perstrin-
gens, ut parturiamus Spiritum salutis. **4.** Im-
ponit in *jumentum suum*, transferendo in se
peccata nostra, & opportunis auxilijs debiles
adhuc

1.
Appro-
pinquat
peccato-
ri.

2.
Ligat
vulnera.

3.
Infudit
vinum.

4.
Tollit
peccata.

adhuc ex plagis sublevando. *Abduxit ex via,*
 & peccandi occasionibus subtrahit, *inducitque*
in diversorium Ecclesiæ, vel etiam in tutum
 hospitium Religionis, & *curam illius agit,* tan-
 quam Pater amantissimus. Non deserit, quos
 justificat. 5. Altera die, quando tempus fuit re-
 deundi ad cœlum, unde venerat, *protulit duos*
denarios, deditque stabulario, ut curam illius
ageret. 6. Substituit sibi vicarios, & suppeditavit
 sumptum ad curationem. *Duo denarij sunt*
 scientia & potestas. Hortatur autem, ut non
 solum curam adhibeant necessariam, & quam
 ex officio tenentur; sed ut exquisitam, supraque
 debitum: id enim ipsis ad præmium fore. Tanta
 est Christi sollicitudo de incolumitate nostra.
Quid retribuam Domino pro omnibus quæ re-
tribuit mihi?

5.
Et occasiones
peccati.

6.
Superioribus
committit

Ps. 121.
12.

PUNCTUM IV.

Conclusio, *Quis horum trium videtur tibi*
proximus fuisse illi qui incidit in latrones? Christi
qui fecit misericordiam in illum. Vade & tu fac imitatio
similiter. Vult, ut invicem id officium præste-
 mus in necessitatibus, tam corporis, quam ani-
 mæ, pro nostra facultate, & se in exemplum in-
 sinuat, *redditurum mensuram bonam & super-*
fluentem. Luc. 6.
38.

Nota. Hæc parabola potest considerari, vel
 de genere humano percusso, & spoliato in Ada-
 mo per peccatum originale, vel de quovis pec-
 catore, ratione peccati actualis proprii.

Cc

ME

MEDITATIO LI.

De servo debitore decem millium talentorum. Matt. 18.

PUNCTUM PRIMUM.

Tempus rationis reddendæ est punctum mortis: solet tamen citiùs præmonere nos Dominus, inspirando, vel morbo, vel aliter visitando, & tunc melior spes est componendæ rationis; & interest, ut in vita fiat, quod est misericordix tempus.

Debitum *decem millium talentorum* dicitur, quando quis oneratus est peccatis.

- Peccator debitor.**
1. Quia sunt contra decem præcepta, & quando etiam contra unum, *factus est omnium reus, qui enim dixit: non mœchaberis, dixit non occides:* ac proinde in singulis offenditur legislator, unde habet rationem peccati mortalis.
 2. Quia sunt innumerabilia, & eo magis, si venialia adnumeret.
 3. A gravitate, instar talenti, quia contra infinitam Dei bonitatem, & eximia beneficia, & in conculcationem sanguinis Christi, & interitum animarum ab eo redemptarum, & destructiva donorum gratiæ.
 4. Quod nec pro uno potest homo satisfacere, cum per peccatum constituatur inimicus Dei, & debitum sit infinitum ab offensi dignitate.
 5. A pœna, quæ dignus est, ut *ipse, uxor, filii & bona* divendantur. Quis non exhorrescat peccatum?

PUN-

PUNCTUM II.

Media
impe-
trandi
veniam.

Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. Aptè servus iste egit ad obtinendam remissionem. 1. Agnoscit sincerè debitum. 2. Humiliat se, *procidit ad pedes*. 3. Orat instanter, ut sibi detur tempus satisfaciendi. 4. Proponit, ac promittit se omne redditurum: id fit intervenientibus meritis Christi, & gratiâ. Faciam similiter. Vide Domini bonitatem: *Misertus servi illius dimisit eum, & debitum dimisit ei*. Plus facit, quàm petebatur, revocata sententia de ipso, & cæteris vendendis, nec modò moram concedendo solutioni, sed planè condonando. Utrique quoad culpam & pœnam æternam, pro quibus satisfacere nequimus: remittit etiam temporalem, pro contritionis fervore. Tam bonus & misericors Dominus est, nobisque tam miseris valde opus erat.

1.
2.
3.
4.Omnia
Deus re-
mittit.

PUNCTUM III.

Idem servus tanto beneficio affectus, *conser-
vum suffocat pro centum denariis*. 1. Solet
unus homo alteri esse debitor, quia facilè con-
tingunt offensiones verbo aut facto, pro huma-
na fragilitate. Et habent inde iusti materiam
virtutis, ex corde orando, *Dimitte nobis, sicut
& nos*: sed ista debita præ nostris erga Deum
instar sunt paucorum denariorum, respectu mil-
lenorum talentorum, & adedò etiam minora,
quod injuria ab excellentia offensi æstimetur,

1.
Plus Deo
debes,
quàm ti-
bi pro-
ximus.

Cc 2

& quæ

2. & quæ fit Deo, infinita. 2. Magna extitit servi
 Crude- crudelitas, quod tam violenter invasit, quod
 tas servi. supplicem, & iisdem verbis deprecantem repu-
 lit, quod trusit in carcerem, quod non habuit
 rationem Domini communis, & qui ipsi indul-
 serat, cui sine dubio ingrata erat futura illa vis.
3. 3. Dicitur, quod *egressus à Domino* ista perpe-
 Oblivio travit, extra illius positus conspectum: sic nos,
 Dei. cum oblivioni Deum tradimus, quod sit inspe-
 ctor, iudex, benefactor tam eximius.

PUNCTUM IV.

NArratur factum Domino, qui animadvertit.
Conservi contristati sunt: sic iusti ob inju-
 riam proximi tristantur, ex affectu in læsum;
 lædentis damno & Dei offensa. *Conservi nar-*
raverunt Domino: & ille ipse dolor, quem con-
 cipiunt iusti de talibus, clamor est apud Deum.
Tunc iratus Dominus vocavit illum. Fit, ut ob
 quædam peccata Deus acceleret tempus red-
 dendæ rationis. Et absque hoc versari semper
 deberet ante oculos illud ultimum tempus, alio-
 qui incertum: *Traditur tortoribus, quoadusque*
reddat universum debitum. Ita provocat iram
 Dei & exacerbat ingratitude acceptæ remissio-
 nis, quando propter Deum non exhibemus si-
 milem benignitatem proximis.

PUNCTUM V.

Injuria
 condo-
 nanda
 cui.

Conclusio, *Sic & Pater meus faciet vobis, si*
non remiseritis unusquisque fratri suo de
 cor-

cordibus vestris. Tanta est charitas Dei erga hominem, ut velit omnes similiter invicem se amare: & indicantur quatuor causæ hoc faciendi.

1. Quia Pater cœlestis ita jubet. 1.
 2. Quia sumus fratres inter nos. 2.
 3. Quia unusquisque habet, quod ab alio sibi remittatur. 3.
 4. Quia ipse Pater remittit nobis tantò majora. 4.
- Accedit severitas divinæ ultionis, ni fiat,

MEDITATIO LII.

De villico. Luc. 16.

PUNCTUM PRIMUM.

Homo *dives* est Deus ipse, cujus sunt omnia, Deus divites dat. quæ ad corporis vitam & oblectationem faciunt, tum bona gratiæ & gloriæ, quæ ad animam præcipuè spectant. *Villicus* est quilibet Homo villicus. homo, cui ita Deus bona corporis & gratiæ tribuit, ut rationem reddere debeat de usu illorum, qui debet esse juxta Dei voluntatem: quare dissipator est, qui secùs illis utitur. *Diffamatur* autem de dissipatione, non ex rumore hominum, sed ex facto ipso, quòd Deum non possit latere.

PUNCTUM II.

Exigitur ratio à villico, & exiit officio: *Redde rationem: jam non poteris villicare.* Accelerat justitiæ diem quando-que. Fit aliquando, ut Deus provocatus peccatis prævertat tempus rationis. Unde ait: *Ne impiè*

Cc 3

agas Eccl. 7°

17.

agas multum: Et noli esse stultus, ne moriaris in tempore non tuo. Contingit autem duobus modis, vel absque præmonitione, non dato tempore præparationis; vel dato, quod petebat Da-

Ps. 101.
24.

vid: *Pancitatem dierum meorum nuntia mihi.* Atque tunc ait: *Quid hoc audio de te?* quo dicto representabat nobis universa peccata, & vitæ remissionem. Idipsum dicit in abscessu animæ, quando non est amplius pœnitentiæ locus.

Reddes
ratio-
nem.

Ioan. 9.

4.

2. Cor. 5.
10.

Sed quàm terribile illud: *Redde rationem villicationis tuæ; in quo plurima continentur. Venit nox, quando nemo potest operari: & manifestari oportet ante tribunal Dei, ut referas quisque que propria, prout gessit, sive bonum, sive malum.*

PUNCTUM III.

Confundit nos
villicus.

Villici commentum. Non commendat Christus fraudem, sed industriam & studium consulendi sibi, quo incitari oportet, estque nobis ad confusionem, qui tam studiosi non sumus pro animæ salute. Quod ait: *Fodere non valeo*, ad asperum vitæ genus referri potest. Et *mendicare erubesco*, ad vitam contemplativam, quæ est assidua oratio, & quasi mendicatio à Deo. Monet Christus, ut qui hæc sublimiora nequit, saltem bene alijs faciat, quomodo potest, vel in corporalibus, vel in spiritualibus, juxta

1. Tim.
4. 7.
Divitiarum
mamma.

Pauli consilium: *Exerce teipsum ad pietatem, quæ ad omnia utilis est promissionem habens vitæ, quæ nunc est, & futuræ.* Divitias autem vocat Christus *mamma iniquitatis*, quamvis li-

citè

citè acquisitas, quia iniqui tantùm in eis felicitatem ponunt: *Beatum dixerunt populum, cui hæc sunt*: vel, quia fortè sunt instrumenta peccandi. *Qui volunt divites fieri, incidunt in tentationes, & laqueum diaboli, & desideria multa inutilia & nociva.* Possunt tamen servire salutis. Unde ait Dominus: *Facite vobis amicos de Mammona iniquitatis, ut Tobias: Fiducia magna erit coram summo Deo, omni facienti elemosynam.* Et: *Conclude elemosynam in corde pauperis, & hæc pro te exorabit ab omni malo.* Quare Paulus Timotheo: *Divitibus hujus sæculi præcipe non sperare in incerto divitiarum, sed in Deo vivo, divites fieri in bonis operibus, facile tribuere.*

ps. 148.
25.
1. Tim. 6. 9.
Tob. 4. 11.
Eccl. 29.
15.
1. Tim. 6. 17.

MEDITATIO LIII.

De Publicano & Phariseo. Luc. 18.

PUNCTUM PRIMUM.

Affectus superbiæ in Phariseo. 1. Quòd se **A**ctus
putat perfectum. Unde nihil petit, nec ve-
superbiæ
niam peccatorum, nec gratiæ augmentum, aut
1.
conservationem. 2. Quòd prætextu gratia-
2.
rum, commendat seipsum ab operibus bonis. 3. 3.
Quòd se præfert alijs. 4. Quòd exilia sua ope-
4.
ra bona cum sceleribus aliorum confert, & ope-
ra tantùm externa, quæ jactantiæ causâ facie-
bat, uti *sepulchrum dealbatum intus autem ple-*
num omni spurcitiâ. 5. Quòd contemnit alios, 25.
Matt.

Cc 4 etiam 5.

etiam eum, qui secum orabat, quem temere
 iudicat. Tam est cæca superbia, ut illius, qui
 Apoc. 3. dicebat: *Dives sum & nullius egeo: & nescis*
 17. *quia miser es, & pauper, & cæcus, & nudus.* Hi
 Matt. 7. *vident festucam in oculo fratris sui, & in suo tra-*
 3. *bem non considerant.*

PUNCTUM II.

Actus humili-
 tatis.
 1.
 2.
 3.
 4.
 5.

Humilitas Publicani. 1. *A longè stat, indi-*
 gnum se reputans, propinquare Deo, vel
 etiam Pharisæo. 2. *Non audet levare oculos præ-*
 pudore, ob sua peccata. 3. *Pectus percutit ex ani-*
 mo contrito, & cupido satisfaciendi. 4. *Veniam*
 sibi ipsi petit, se solum considerans peccatorem,
 5. *Paucis orat, confidens de misericordia Dei,*
 qui non exaudit in multiloquio: *Deus propitius*
esto mihi peccatori.

PUNCTUM III.

1.
 2.
 3.

Sententia Christi de utroque: *Descendit hic*
justificatus in domum suam ab illo. 1. *Decer-*
 nit Dominus non ex verbis, sed ex affectu cordis
 utriusque, 2. *Effectus superbiæ inanes reddere*
 virtutes, humilitatis autem destruere peccata,
 interveniente pœnitentia, 3. *Universè: qui se*
exaltat, humiliabitur, & qui se humiliat, exal-
tabitur. Id verum in omni statu & conditio-
 ne hominum. Contingit autem, tum in hac
 vita frequenter, tum maximè in altera semper, ut
 qui in hac se humiliat, in illa exaltetur.

ME-

MEDITATIO LIV.

De operariis conductis. Matth. 20.

PUNCTUM PRIMUM.

Paterfamilias est Deus, qui licet amplum Deus
regnum possideat in cælo & in terra, ta- omnibus
men eo dicitur Paterfamilias, quod singulis ita providet
providet, ac de minutis ita disponit, atque si par-
væ præesset familiæ. Deinde, quia parabola su-
mitur à re domestica. Familia est fidelium con-
gregatio, & præcipuè justorum; operarii autem,
qui eam excolunt, Prælati & alij. Prælati,
Ubi nota, quod familia & vinea in idem recidunt; ac
proinde fideles sunt vites, & filijfamilias, seu
Ecclesiæ; unde David dicebat: *O Domine! quia* ps. 115,
ego servus tuus, & filius ancilla tue: quin ope- 6.
rarij dici possunt singuli fideles. Ioan. 6.
Conducit ope- 44.
rarios ipse Deus, *quia nemo venit ad Christum,*
nisi Pater traxerit eum: utitur autem medijs,
Exit primo manè: quia ex quo incipit lumen ra-
tionis lucere in hominibus, eos vocat: licet
plerique detrectent, nec tamen omittit iterum
atque iterum vocare, per omnes ætates, & all-
cit alios, mercenarios, ut spe præmij, alios in-
tus corripiendo, & simul mercedem suam of-
ferendo, alios denique, veluti jubendo, ut vir-
tuosè occupentur. Affectus
Amabo hanc sollicitudinem
Patris pro salute hominum, dolebo, quod mul-
ti non obsequantur, & ego aliquando restite-
rim. *Exijt etiam primo manè mundi vocare*

operarios, & in utraque lege, naturæ & scripta, & tandem factus homo, Rogabo, ut mittat operarios idoneos in amplas Gentilium regiones, ad gloriam suam.

PUNCTUM II.

1. **R**editio mercedis. 1. Committit procuratori suo: hic est Christus, cui Pater potestatem dedit iudicium facere, quia filius hominis est, & fit in cuiusq; vitæ fine: nam vita est tanquam dies, quæ præterijt, comparata æternitati: unde David dicebat: *mille anni ante oculos tuos, tanquam dies hesternæ, quæ præterit*: & quia ita vivendum, ac si quotidie vocandi essemus ad mercedem percipiendam. 2. Nec unius horæ labor fraudatur mercede, quæ tamen æqualis non erit, quia *reddet unicuique secundum opera sua*. 3. Magis fervor operis, quam diuturnitas æstimatur: quo fit, ut novissimi accipiant eundem denarium: nam hi solent cum majori humilitate & fervore operari, se indignos mercede putantes: alij autem solent plus præsumere de suo merito: hinc illi vocantur priores ad mercedem, in eo quasi accidentali honore cæteris prælati. Collige si una hora tantum profecerunt, quid si ab initio venissent? Quàm beati id vellent, & primo manè paruisse vocanti, & tota vita ferventer operati fuisse! tu jam facito.

PUN-

PUNCTUM III.

Murmuratio priorum. Non murmurabunt Murmu-
Sancti; sed per hoc Christus declarare vult, ra remis-
quanti sit meriti, & gloriæ apud Deum, ferven- forum.
ter egisse, ut cæteris Sanctis ad invidiam foret,
si ratio statûs pateretur. Deinde judicantur pro-
prietates remissorum. 1. Præsumunt de suis o- 1.
peribus ob diuturnitatem, unde dicunt: *Hi no-
vissimi una hora fecerunt*: ferventes non ita:
portant pondus diei & æstus: quia remissè operan-
tibus onerosa sunt, licet non gravia opera: con- 2.
tra ferventibus levia, quæ alioqui gravia. 2. De- 3.
inde exaggerant suos labores. 3. Illi sunt mer-
cenarii, & queruli, tacitèque obmurmurant Deo
& hominibus, quasi non pro merito suo hono-
rentur & promoveantur in hac vita. At fervidi
solo Dei amore operantes nihil tale cogitaret:
sed quovis favore, divino & humano, reputant
se indignos. 4. Illi sunt invidi, & obtrectant 4.
ferventibus, quasi novitiis: isti tacent, & optant
omnes abundare divinis & humanis favoribus.

PUNCTUM IV.

Conclusio: *Sic erunt novissimi primi, & pri-
mi novissimi.* Nam sunt, qui iudicio ho-
minum habentur primi, & alij contra novissimi,
cum iudicio Dei secus sit. *Multi enim sunt vo-
cati, pauci verò electi.* Multi vocantur ad fi- Multi
dem, & gratiam, sed pauci obediunt: ita etiam res, pauci
inter multos ad perfectionem vocatos. just.

ME-

MEDITATIO LV.

De Vineâ. Matth. 21.

PUNCTUM PRIMUM.

PROVIDENTIA Dei circa vineam Ecclesiæ suæ.
 1. *sepem circumdedit ei*, custodiam Angelorum, qui arcant feras, dæmones à vinea; quin Dominus in circuitu populi sui vallavit etiam præceptis, & maximis tum præmiis propositis, tum pœnis. 2. *Fodit in ea torcular*. Hæc sunt Sacramenta sanguinem Christi continentia, qui expressus est in torculari crucis; unde Sacramenta vim habent suam, ac imprimis Evcharistiæ mysterium. Lex etiam divina dici potest torcular, quia eius finis est charitas, optimum videlicet vinum, quod ipsius etiam Dei cor lætificat; quodque exprimitur studio mortificationis & humiliationis, quasi prælo. 3. *Et edificavit turrim*. Hæc est divini oculi omnia contuentis providentia. Item *domus Dei*, seu sacra ædes, in qua invocatur illius nomen, quod est turris fortissima. Idem sacra Scriptura per quam elevantur corda nostra à terrenis, & quæ ut *turris David*, *edificata est, cum propugnaculis: mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium*. Habet omnia præsidia contra adversarios, tum visibiles, tum invisibiles. 4. *Et locavit eam agricolis: ij sumus nos, quisque pro sua parte, pro anima propria, & pro sibi commissis. Locavit, non vendidit, quia dominium sibi retinet: vult autem ut eam*

exco-

1.
Sepes
Angeli.
Psalm.
124. 2.

2.
Sacra-
menta
torcular

1. Tim.
1. 5.

3.
Turris
provi-
dentia
Dei.
Pro 9.

18. 10.
Cant. 4.
4.

4.
Locat
nobis.

excolamus, ita ut fructum afferat, fructus autem sibi reservat. *5. Et peregrè profectus est, ut liberè pro arbitrio agamus, ac si ille abesset, nec inspiceret : sic probat fidelitatem nostram.*

PUNCTUM II.

EXactio fructûs. Tempus fructus est tota *Gal. 6.*
 hæc vita : *Dum tempus habemus, operemur* *18.*
bonum ad omnes, & pro nobis & pro aliis. Misit *Deus*
servos suos ad agricolas, ut acciperet fructus. Sem- *mittit*
per misit Deus hortatores, olim Patriarchas & *servos*
Prophetas, & tandem Filium suum, quem simi- *varios.*
 liter malè exceperunt : ut meritò queratur, *quid* *Isa. 5. 4.*
est, quod debui ultra facere vinea mea ? nec desistit adhuc urgere nos per servos suos, internâsque motiones, quas repellimus. Et, dum peccamus, iterum Filium Dei crucifigimus. Quin Filium in medio nostrum reliquit, in Venerabili Sacramento, ut saltem ejus respectu moveremur ad bene agendum : sed nihil satis duro cordi.

PUNCTUM III.

Sententia in malos agricolas. Ipsimet pro- *Dei justa*
 nuntiant, *malos malè perdet, & vineam su-* *senten-*
am locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum *tia.*
temporibus suis. Tam sunt judicia Dei justa, ut idem contra se proferant rei : quanta etiam hominis malitia ; qui, cum ita sentiat, non tamen sibi applicat ad emendationem ! Tum Dominus approbans, ad ipsos applicat : *Ideo dico vobis,*

bis,

bis, quia auferetur à vobis regnum Dei, & dabitur genti facienti fructus ejus. Terribilis & iusta sententia, quam executus est Dominus in populo suo. Exequitur etiam quotidie, dum aliis abnegantibus fidem, alios substituit, & regna ipsa propter peccata transfert ad alios: ac si ego non respondero vocationi meæ, pro uno ingrato plures sibi obsequentes suscitabit.

MEDITATIO LVI.

De invitatis ad nuptias & ad cœnam.

Matt. 22. Luc. 14.

Consentiunt ambæ Parabolæ, & eodem spectant.

PUNCTUM PRIMUM.

Rex Deus
Filius
Christus

S*imile est Regnum cœlorum Regi, qui fecit nuptias filio suo. Rex hic est Pater cœlestis, qui naturam humanam Filio suo in unitate personæ mirabiliter copulavit, utique vilem & deformem, sed copulatam insignivit omni lapide pretioso. Cur non potius Angelicam? quia humana magis indigebat. Et in hoc commendatur bonitas & charitas Dei. Neque id modò, sed Filium suum jam hominem factum desponsavit Ecclesiæ, animabus fidelibus, in fide & charitate, ornans illam, ut decebat sponsam filii Dei. Agnosce, ô anima, dignitatem tuam.*

tuam. Neque id beneficium voluit esse paucorum, aut tantum nobilium, sed planè omnium, absque exceptione gradus & conditionis.

PUNCTUM II.

Instituit nuptialem cœnam, & misit vocare invitatos. In hac cœna tria proponuntur fercula. 1. Doctrinæ cœlestis, quia intellectus illustratur, & pascitur. 2. Præceptorum & consiliorum, quibus perficiendis voluntas impinguatur, & mirificam capit delectationem. 3. Sacramentorum, vitam præbentium, & nutrientium, quod maximè præstat Evcharistia, in qua ipse sponsus sumitur, *omne delectamentum in se habens.* Sap. 16. Ad hanc cœnam vocamur per Prædicatores, & inspirationes & alia media. Accurram avidè, ut tantis fruam delitiis.

3. Fercula parat.
1.
2.
3.
20.

PUNCTUM III.

Invitari prætendunt excusationes, quò minus veniant. 1. *Villam emi, & necesse habeo exire, & videre illam.* Hæc est superbia vitæ, vanitatis, & curiositatis studium. 2. *Iuga boum emi quinque, & eo probare illa.* Hæc est sollicitudo nimia temporalium. 3. *Vxorera duxi, & ideo non possum venire.* Si concessa carnis cura avocatur, quid faciet inaccessa? 4. *Reliqui tenuerunt servos ejus, & contumelios affectos occiderunt:* hoc jam crimen inexpiabile: faciunt hoc, qui bene consulentium & momentium honorem, & famam gladio

Impedimenta tria.
1.
2. Superbia.
2.
3. Avaritia
3. Voluptas.
Luc. 4.
20.
Detrahentes Prædicatoribus.

dio linguæ concidunt eosque vellent perditos,
In tales excandescit Rex, & *occidi iubet*, ever-
sa civitate ipsorum, rebusque omnibus in-
censis.

PUNCTUM IV.

Obvios
vocat si-
ne respe-
ctu con-
ditionis.

Substituuntur alii convivæ. Non frangi-
tur divina bonitas ingratitude spernentium
ipsius cœnam, quamvis ex iis sint, qui mi-
nimè debuerant, quippe cultiores: sed pergit
invitare abjectiores, qui quod in mundo pa-
rùm habent, liberiores sunt ab impedimentis ve-
niendi. Iubet autem *vocari pauperes, ac debiles,
& cecos, & claudos*, & obvios quosque, & *com-
pelli ad intrandum*. Non vult haberi rationem
vel defectuum naturæ, vel etiam virtutis, quia
illi non obstant: ab his autem accedentes sanan-
tur per gratiam justificationis. *Compellendos* di-
cit, ad vim gratiæ divinæ significandam, quæ et-
iam rebelles ad se compellit voluntates, non co-
gens, sed fortiter, suaviterque trahens, ut quis
amore trahitur. Denique vult domum men-
samque suam repleti discumbentibus. Quare
ne cadamus animo, ob multorum pereuntium
ruinas: potens enim est illas reparare, suorum-
que numerum implere.

PUNCTUM V.

Sola fi-
des non
sufficit

Rex discumbentes lustrat, & *videt homines
non vestitum veste nuptiali*. Hæc est cha-
ritas & iustitia, sine qua non est accumben-
dum

dum huic mensæ, præsertim corporis Domini. Imò quicumque intra Ecclesiam est, & de bonis illius participat, si ad finem mundi aut vitæ suæ fuerit repertus absque charitate, quando Dominus visitatum venerit, expelletur foras, & projicietur in tenebras exteriores. Sed quomodo inter tot, unus tantùm inventus absque tali veste significatur, quòd nemo effugiet divinos oculos, etiamsi vel unicus sit inter innumerabiles: & tantùm id esse malum, ut si vel unicus ex omnibus projiciendus foret, sufficeret, ut omnes contremiscerent. Quid autem, quando contra accidet, ut paucissimi salventur præ numero per-euntium? Denique quis ferat illam objurgationem? *Amice, quomodo huc intraisti, non habens vestem nuptialem?* unde tantùm ausus? O quanta confusio futura est tali in præsentia Angelorum & Sanctorum! & ad hæc obmutescet: quomodo enim excuset? Obmutescam ego nunc à propria conscientia redargutus, ac emendationem vitæ medirabor.

Deum
nemo ef-
fugiet.

Confun-
det ma-
los.

PUNCTUM VI.

Sententia in reum: *Ligatis manibus & pedibus, mittite eum in tenebras exteriores.* Pœna.

Pœna quadruplex. 1. Perpetui carceris, in quo vincietur. 2. Obstinationis, *ligatis pedibus*, ut nullos affectos bonos concipiat, & *manibus*, ut ne bona operetur: siquidem in hac vita mortali fuit inordinatis passionibus obnoxius, & ad bona opera præpeditus. 3. Horribilium tenebrarum,

D d

brarum,

Tenebrarum. *brarum*, quod visionis Dei clara luce privabitur, & iudicii lumen in illo tenebrescet: sed & corporeæ tenebræ offundentur, quando ignis ille infernalis uret, sed minimè lucebit. 4.

4. Fletus. *Ibi erit fletus & stridor dentium*: flebit, quia tanti boni iacturam fecit, & crucians malum, lachrymas exprimet irremediabiles.

MEDITATIO LVII.

De decem Virginibus. Matth. 23.

PUNCTUM PRIMUM.

Fatui qui.

IN Ecclesia sunt boni & mali, prudentes & insipientes, & utrique adventum Christi sponsi exspectant, ad nuptias cum Ecclesia triumphante celebrandas. Fatuis similes sunt, qui lampades habent, sed non oleum, ad fovendum lumen. Veritates fidei tenent, sed non charitatem, lucent exterius per opera quædam, sed interna virtute carent: sunt integri corpore, sed non spiritu; profitentur perfectionem, à qua longè fatui absunt. Quidni stultus sit, qui iudicem omnia pervidentem, & præsertim interna requirentem non aliter paratus expectat? contraria omnia faciunt prudentes.

PUNCTUM II.

Moram facit spon-
zam fa-
cit spon-
sus.

Moram faciente sponso, dormitaverunt omnes & dormierunt. Mora fit, quia boni & mali ferè sibi persuadent longiorem vitam, & ut

& ut David loquitur, *annos æternos in mente habent.* Unde boni remissiùs vivunt, & mali peccant liberùs, quod est dormire: *Surge, qui dormis, & illuminabit te Christus.*

ps. 76. 6.

Eph. 5.

14.

Dormire
quid ?

Item dormitio vocari potest ægritudo, aut senectus, aut alia causa disponens ad mortem, cujus imago quædam est ipse somnus. Privat enim usu delectabilium, ut mors, & quamvis repellatur, tandem obruit vigilantem. Cùm me ad somnum compono, mortis memoriam revocabo.

Media autem nocte clamor fit: Ecce sponsus venit, exite obviam ei. Cùm minimè cogitatur, ex improvise: proinde hanc vocem insonare auribus meis assiduè curabo. Venit autem ut sponsus prudentibus, at stultis ut iudex. Eandem vocem audire mihi videor, cùm ad sacram communionem accedo.

Judici-
um re-
pentini.

PUNCTUM III.

A Adventus sponsi. *Tunc surrexerunt omnes virgines illæ in adventum sponsi, & quasi ex somno gravi experrectæ circumspicient seip-
sas, & lampades suas, quas stultæ deprehendent inconcinneas, ad occurrendum sponso, & serò de oleo cogitabunt, cùmque irratione mittentur ad vendentes, qui nulli ibi erunt, quando omnis sublata erit auxilii occasio. Ergo nunc mihi prospiciam.*

Stultitia
peccato-
rum.

At prudentes paratæ occurrent. O quàm sibi gratulabuntur! quanta gestient lætitià à visio-

Justorū
exulta-
tio.

ne clara sponsi, à complexu & osculo beatificæ charitatis, à deliciis mensæ illius, Tunc lampas cujusque lucebit centupliciter, à lumine vultûs sponsi. Et flammæ emittet sincerissimæ charitatis, redundante oleo divinæ consolationis, sine metu, & absque periculo extinctionis in æternum.

PUNCTUM IV.

Clausa
janua.

Clausa est janua, tum prudentibus, quæ nunquam ab illa felicitate excidere poterunt, tum fatuis, quibus nunquam patebit ingressus, objecto illo quasi pessulo inviolabili: *Nescio vos.* Conclusio parabolæ est: *Vigilate itaque, quia nescitis diem neque horam.*

Vigilate

MEDITATIO LVIII.

De Talentis. Matth. 25. Luc. 19.

PUNCTUM PRIMUM.

Talenta
quinque

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Quæ sunt ista talenta? 1. bona naturæ tam corporis, quàm animæ. 2. bona externa, & acquisita, ut scientiæ officia, honores. 3. propria Fidelium, sed communia cum malis, ut fides, spes, jus Sacramentorum. 4. propria iustorum, Charitas & dona quibus negotiantur, & merentur sibi incrementum gloriæ. 5. gratis data, pro ædificatione Ecclesiæ, & animarum salute promovenda.

Da-

Dator omnium est Deus à quo recognoscenda sunt : dantur autem non æqualiter, sed juxta triplicem mensuram in parabola expressam : *Quinque, duo, unum* : de quo nemo queri potest, quia nulli Deus debet, & distribuit pro sapientia sua. Dat autem secundum propriam cujusque virtutem, prout videt cuique convenire, respectu finis, propter quem dantur. Finis autem est salus & perfectio, tum nostra, tum proximorum, pro cujusque viribus. Dantur enim, ut negotiemur. *Negotia- mini, dum venio* : quo prohibentur duo extrema, & cessatio, & profusio : nam utendum est talentis, nec temerè impendenda cum periculo amittendi. O Domine, da mihi non spiritum hujus mundi, sed *spiritum, qui ex Deo est*, ut sciam, *quæ à Deo data sunt mihi*, ut illis bene utar, nec prætereat me dies sine lucro. Grati- as autem agam pro acceptis, non inde superbi- ens, aut aliis me proponens : sed nec plura appe- tens, quàm ejus visum est providentiæ.

Deus dator.

Dat, ut negotie- ris.

1. Cor. 2°

12.

PUNCTUM II.

U- Sus Talentorum : qui duo, & quinque acceperant, totidem lucrati sunt : par industria in talentis inæqualibus. Ut nemo putet, minus sibi contentendum, quòd pauciora acceperit. Imò Lucas ait : quod *una mna* lu- crata sit in alio *quinque mnas*, in alio *decem*. Tantùm valet conatus, sed non sine gratia, si- cut dicit Paulus : *Abundantiùs illis ómni- bus*

Fervorem lu- cramur.

Luc. 19°
16.

1. Cor.

la. 15. 10.

Dd 3

laboravi : non ego autem, sed gratia Dei mecum.

Piger autem talentum fodit in terram : nec excusat, quòd cæteris minùs acceperat, quia & una mina potuit decem facere ; sed contingit ut, minùs se habere vident, despondeant animi, ut pigritiæ se claudant : ac si circa terra se aliquid posse advertant, illuc omne applicant studium, posthabitis melioribus. Cæterum qui plus accepit, plus exigetur ab illo : nam cum augentur dona, rationes etiam crescunt donorum.

Minus habentes desperat.

Luc. 12. 48.
S. Gregor. Homil. 9.

PUNCTUM III.

1. **E**Xactio rationum. 1. post multum temporis, ut nemo excusari possit defectu temporis ad negociandum, & quia iudicium generale erat differendum. 2. Fiducia bonæ negotiationis in fine vitæ, cum dicere poterit : *Domine ecce alia quinque superlucratus sum.* 3. Remuneratio : *Euge serve bone & fidelis. O magnum à Deo testimonium ! bonus à vita, fidelis ex usu donorum. Quia super pauca fuisti fidelis : pauca, & parva sunt præ cœlestibus quæ rependam tibi. Intra in gaudium, absorbere prorsus gaudio, atque circumflue. Inebriare ab ubertate domus meæ, & torrente voluptatis satiare.* 4. Eadem verba dicuntur ei, qui duobus duo lucratus est, quia, etsi talenta inæqualia, non item labor & industria, siquidem accepta duplicavit : æstimatur autem meritum ex comparatione

1. Tempus dat Deus.

2.

3. Remuneratio.

Ps. 53. 9

4. Diligentia ratio habebitur.

tionem ad gratiam, quæ fuit in utroque par. Et potuit etiam esse major cooperatio in eo, qui minus habuit: unde plus accepisset præmii, ut qui una *mna lucrata est decem*, accepit *decem civitates*: qui autem quinque tantum, totidem accepit. Vide anima, quanti sit ferventer cooperari gratiæ Dei.

PUNCTUM IV.

EXcusatio pigri: *Scio quia homo austerus es, metis ubi non seminasti!* hæ sunt excusationes in peccatis, timores fingere, & pericula. Nequaquam austerus est, blandus; nec metit, ubi non seminavit, imò seminans multum, colligit ferè parum. Objurgatio pigri sanè terribilis coram Angelis & Sanctis. **1.** Compellat: **1.** *Serve male & piger*, atque ex ipsiusmet verbis Reprimendum redarguit: *Cogitabas me esse talem, & tamen neglexisti operari?* **2.** jubet ab eo *auferri talentum*, quod etiam in hac vita contingit ob Privationem desiderii, in altera autem irremissibiliter in perpetuum. Jubet autem *dari habenti decem* quod ablatio talenti cedat in gloriam accidentalem bonorum applaudentium, justo Dei judicio. **3.** **3.** *Ejicitur in tenebras exteriores*: quod si is, qui tantum non est usus, sic plectitur, quid ei futurum, qui fuerit abusus ad injuriam Dei?

Finis Tomi primi,